

ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

2020

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ Δ.Ο.Α.

2020

©ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Επιμέλεια έκδοσης: ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2021

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ	4
1. Αποστολή.....	4
2. Νομικό Πλαίσιο Λειτουργίας	4
3. Υπαγωγή, έδρα & εδαφική αρμοδιότητα	19
4. Οργανωτική δομή - Διάρθρωση Δ.Ο.Α.....	20
5. Αρμοδιότητες	22
6. Καταγγελίες.....	27
7. Ανθρώπινο Δυναμικό	28
8. Εκπαιδεύσεις - συνέδρια - επιτροπές.....	29
9. Σχέση με Αστυνομικές και άλλες Αρχές - Διαχείριση - Ανταλλαγή Πληροφοριών	30
10. Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Συλλογής, Διαχείρισης και Ανάλυσης Πληροφοριών	33
11. Στρατηγική & Επιχειρησιακή Ανάλυση	34
12. Επίδραση της υγειονομικής κρίσης (COVID-19)	36
13. Σκοπός της Έκθεσης	38
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	39
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2020	39
1. Καταγγελίες.....	39
1.1 Εξελικτική πορεία καταγγελιών	48
2. Υποθέσεις	48
2.1 Παράνομες πράξεις εις βάρος του ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	56
2.2 Διακίνηση προϊόντων παρεμπορίου και παραβάσεις νομοθεσίας Περι Σημάτων	59
2.3 Παράνομος στοιχηματισμός – τυχερά παίγνια	60
2.4 Λαθρεμπόριο - νοθεία.....	60
2.5 Φοροδιαφυγή	62
2.6 Προστασία Κοινωνικής Ασφάλισης.....	63
2.7 Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες.....	64
3. Καταπολέμηση Σοβαρού και Οργανωμένου Οικονομικού Εγκλήματος .	65
3.1 Λαθρεμπόριο.....	67

3.1.1 Αλκοόλ	67
3.1.2 Καπνικά προϊόντα	67
3.1.3 Καύσιμα	69
3.2 Προστασία Κοινωνικής Ασφάλισης.....	69
3.2.1 Απάτη σε βάρος ασφαλιστικών Φορέων.....	69
3.3 Παρεμπόριο – νόθευση - απομιμητικά	70
3.3.1 Διακίνηση αναβολικών ουσιών	70
3.3.2 Διακίνηση φυτοφαρμάκων-γεωργικών φαρμάκων	70
3.3.3 Διακίνηση απομιμητικών προϊόντων	71
3.4 Τυχερά παίγνια – παράνομος στοιχηματισμός.....	71
3.5 Παραβάσεις Κώδικα Μετανάστευσης & Κοινωνικής Ένταξης.....	72
4. Έλεγχοι.....	72
5. Οικονομικά Μεγέθη – Κατασχέσεις	73
5.1 Ζημία εις βάρος του Δημοσίου ή Τρίτων	73
5.2 Καταλογοθέντα πρόστιμα	74
5.3 Κατασχέσεις - δεσμεύσεις	75
6. Δράσεις Δ.Ο.Α. έτους 2020	78
7. Ενδεικτικές Υποθέσεις Δ.Ο.Α. έτους 2020.....	79
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ	109
ΤΑΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΣΤΟΧΟΙ 2021	109
1. Τάσεις – Απειλές.....	109
2. Συμπεράσματα - Στόχοι.....	131
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	140

ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Γράφημα 1: Αιτήματα μέσω Δ.Δ.Α.Σ. 2020 ανά Υπηρεσία αποστολής.....	32
Γράφημα 2: Αιτήματα μέσω Δ.Δ.Α.Σ. 2018-2020	33
Γράφημα 3: Τρόπος λήψης καταγγελιών 2020	40
Γράφημα 4: Σύνολο καταγγελιών ανά έτος	40
Γράφημα 5: Είδος καταγγελιών 2020	41
Γράφημα 6: Ανώνυμες-επώνυμες καταγγελίες ανά έτος	41
Γράφημα 7: Σύγκριση καταγγελιών ανά είδος και έτος	42
Γράφημα 8: Τρόπος λήψης καταγγελιών ανά έτος	43
Γράφημα 9: Καταγγελίες ανά τρόπο λήψης.....	43
Γράφημα 10: Καταγγελίες 2020 ανά αδίκημα.....	44
Γράφημα 11: Σύγκριση καταγγελιών 2019-2020 ανά αδίκημα	45
Γράφημα 12: Καταγγελίες 2020 ανά μήνα.....	46
Γράφημα 13: Ροή καταγγελιών.....	48
Γράφημα 14: Υποθέσεις 2020	49
Γράφημα 15: Περαιωθείσες δικογραφίες 2020.....	51
Γράφημα 16: Εισερχόμενες δικογραφίες 2017-2020.....	51
Γράφημα 17: Εισερχόμενες δικογραφίες 2020.....	52
Γράφημα 18: Περαιωθείσες δικογραφίες 2017-2020.....	53
Γράφημα 19: Κατηγορούμενοι - συλληφθέντες 2017-2020.....	55
Γράφημα 20: Υποθέσεις λαθρεμπορίου και νοθείας 2020	62
Γράφημα 23: Ζημία Δημοσίου 2020.....	74

ΕΙΚΟΝΕΣ

Εικόνα 1: Έδρα Δ.Ο.Α.....	19
Εικόνα 2: Οργανόγραμμα Δ.Ο.Α.....	21

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1: Επικοινωνία με τη Δ.Ο.Α.	20
Πίνακας 2: Περαιωθείσες δικογραφίες Δ.Ο.Α. 2020.....	50
Πίνακας 3: Κατηγορούμενοι & συλληφθέντες Δ.Ο.Α. 2020	55
Πίνακας 4: Σύγκριση δικογραφιών Δ.Ο.Α. 2019-2020.....	54
Πίνακας 5: Υποθέσεις σοβαρού & οργανωμένου εγκλήματος 2020	66
Πίνακας 6: Καταλογισθέντα πρόστιμα & φόροι 2020	74
Πίνακας 7: Κατασχέσεις - δεσμεύσεις 2020	75
Πίνακας 8: Δράσεις 2020	78

ΧΑΡΤΕΣ

Χάρτης 1: Καταγγελίες 2020 ανά Περιφέρεια	47
---	----

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το οικονομικό έγκλημα, ως μορφή αντικοινωνικής συμπεριφοράς που σχετίζεται με τον προσπορισμό παράνομου περιουσιακού οφέλους, αποτελεί μια από τις βασικές αιτίες οικονομικής και κοινωνικής εκτροπής, η οποία ενισχύεται λόγω της γενικότερης οικονομικής κρίσης. Η ζημία που προκαλεί δεν προσμετράται μόνο με τη μορφή οικονομικού κόστους, αλλά έχει ευρύτερες αρνητικές επιπτώσεις, όπως η μείωση της εμπιστοσύνης του πολίτη απέναντι στους θεσμούς και το Κράτος.

Με ιδιαίτερο χαρακτηριστικό ότι, κατά κανόνα, δεν καταγράφεται βίαιη συμπεριφορά κατά την εκδήλωσή του, είτε με τη μορφή «μικροεγκληματικότητας» είτε ως «οργανωμένο» έγκλημα, έχει ως συνέπεια τη διάβρωση όλων των τομέων της ανθρώπινης δραστηριότητας, εμβολίζοντας την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.

Σε νομικό - δικαιοτικό επίπεδο, το οικονομικό έγκλημα έχει προσδιοριστεί κατά καιρούς εννοιολογικά ως *«εκείνη η μορφή εγκλήματος που αναφέρεται στην ιδιοκτησία και εμπεριέχει την παράνομη μεταβίβαση της ιδιοκτησίας της περιουσίας που ανήκει σε ένα φυσικό πρόσωπο, σε ένα άλλο, για προσωπική χρήση και ίδιου όφελος»*¹. Όσον αφορά τον όρο «οργανωμένο οικονομικό έγκλημα», η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ε.Ε.) αναφέρει ότι με αυτόν νοούνται όλες οι δραστηριότητες οργανωμένων εγκληματικών ομάδων, οι οποίες κάνουν κατάχρηση χρηματοοικονομικών συστημάτων ή συστημάτων πληρωμών, με σκοπό την αποκόμιση παράνομου κέρδους.

Το οικονομικό έγκλημα περιλαμβάνει μια ευρεία κατηγορία αδικημάτων, σε άμεση συνάρτηση με το οικονομικό όφελος. Οι βασικές κατηγορίες στις οποίες διακρίνεται είναι η διαφθορά, η απάτη, η κλοπή, η χειραγώγηση, η κατάχρηση, η υπεξαίρεση, η πλαστογραφία, η λαθρεμπορία και οι μεγάλες φορολογικές παραβάσεις και απάτες. Νομοθετικά ορίζεται, εκτός του ποινικού κώδικα και σε διάσπαρτους ποινικούς νόμους, οι οποίοι αφορούν τον ανταγωνισμό, το απόρρητο, τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, το περιβάλλον, τη διανοητική ιδιοκτησία, τα προσωπικά δεδομένα, τις χρηματιστηριακές συναλλαγές κ.λπ..

¹EGLIMATOLOGIA.GR. (2015). Οικονομικό Έγκλημα: ορισμοί (β' μέρος). Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: <http://www.eglimatologia.gr/οικονομικό-έγκλημα-ορισμοί-β-μέρος/>
Ανάκτηση: 01-02-2016

Η ραγδαία εξάπλωση του φαινομένου σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο ενισχύεται από την αυτόνομη δυναμική των παγκοσμιοποιημένων αγορών, όπως η διεθνοποίηση των οικονομιών και η κατάργηση των ελέγχων στην κίνηση των κεφαλαίων, ενώ η αντιμετώπισή του απασχολεί όλα τα κράτη. Η εκδήλωση αυτής της εγκληματικής συμπεριφοράς διαφέρει από χώρα σε χώρα, ανάλογα με το ιδιαίτερο οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο αναπτύσσεται, αλλά και τις επικρατούσες σχέσεις εξουσίας.

Στην ελληνική Επικράτεια, το οικονομικό έγκλημα παρουσιάζει αντίστοιχα χαρακτηριστικά με αυτά των υπολοίπων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με εντονότερο το φαινόμενο της φοροδιαφυγής, το οποίο ευνοείται από την ευρύτερη επικρατούσα κοινωνικοοικονομική κατάσταση. Επίσης, λόγω της θέσης της, η Ελλάδα αποτελεί και μια ενδιάμεση χώρα, μέσω της οποίας διευκολύνεται η διανομή προϊόντων που προέρχονται από τρίτες χώρες, στα λοιπά Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αποτελεί κοινή παραδοχή ότι τα εγκλήματα της ιδιαίτερης αυτής κατηγορίας ευκολότερα καταστέλλονται παρά προλαμβάνονται κι αυτό διότι το οικονομικό έγκλημα δεν εμφανίζει τα ίδια χαρακτηριστικά σε σχέση με τα εγκλήματα του κοινού ποινικού δικαίου. Έχει ποικίλες εκφάνσεις, «κινείται» άυλα μέσα από οικονομικές, χρηματιστηριακές, τραπεζικές και λοιπές συναλλαγές, διαρκώς αναπτύσσει νέες μορφές και μεθόδους εκδήλωσης, ενώ - σε αρκετές περιπτώσεις - η ζημία από τη διάπραξη του διαχέεται ή είναι εξαιρετικά δυσχερές να προσδιοριθεί με ακρίβεια.

Παράλληλα, παράγοντες που ευνοούν τη συγκεκριμένη εγκληματική συμπεριφορά, όπως η ανάπτυξη της τεχνολογίας που έχει εισχωρήσει σε όλους τους τομείς της ζωής, η παγκοσμιοποίηση οικονομικών και χρηματοοικονομικών κλάδων, η οικονομική κρίση και η οργανωμένη δράση των εγκληματικών δικτύων, δυσχεραίνουν ακόμη περισσότερο το έργο των Διωκτικών Αρχών.

Η αντεγκληματική πολιτική 2020-2024 του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, στον τομέα της Δημόσιας Ασφάλειας, θέτει ως προτεραιότητες την καταπολέμηση του σοβαρού και του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος καθώς και την καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος, το οποίο αποστερεί το Κράτος από σημαντικά έσοδα.

Για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του οικονομικού εγκλήματος, ιδρύθηκε στην Ελλάδα το 2011, με το Π.Δ. 9/2011, η Υπηρεσία Οικονομικής Αστυνομίας & Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος (ΥΠ.Ο.Α.Δ.Η.Ε.), η οποία, στη συνέχεια, με τον Ν. 4249/2014, διασπάστηκε στη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος (ΔΙ.Δ.Η.Ε.) και στη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας (Δ.Ο.Α.), στην οποία υπάγεται διοικητικά η Υποδιεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας Βορείου Ελλάδος (Υ.Ο.Α.Β.Ε.).

Με την ίδρυση της Οικονομικής Αστυνομίας, επιχειρήθηκε τομή στη δράση της Ελληνικής Αστυνομίας και η νεοσύστατη Υπηρεσία στελεχώθηκε τόσο από έμπειρους Αστυνομικούς Γενικών Καθηκόντων όσο και από επιστημονικό προσωπικό, Αξιωματικούς Ειδικών Καθηκόντων, εξειδικευμένους στα αντικείμενα αρμοδιότητάς της, κατόχους μεταπτυχιακών και διδακτορικών διπλωμάτων, οι οποίοι εντάχθηκαν στο Αστυνομικό Προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας.

Σκοπός της παρούσας Έκθεσης είναι η παρουσίαση της ετήσιας δραστηριότητας της Δ.Ο.Α. και η καταγραφή των τάσεων στο πεδίο των εγκλημάτων αρμοδιότητάς της, για την αναγνώριση των απειλών, από τις μορφές οργανωμένης εγκληματικής δραστηριότητας, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, με απώτερο στόχο την αποτελεσματικότερη καταπολέμησή του.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1. Αποστολή

Η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας (Δ.Ο.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 24 του Ν. 4249/2014, έχει ως αποστολή την πρόληψη, έρευνα και καταστολή οικονομικών εγκλημάτων που τελέστηκαν εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων του Δημοσίου και της εθνικής οικονομίας γενικότερα και εμφανίζουν τα χαρακτηριστικά του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και την έρευνα, πρόληψη και καταστολή της αδήλωτης και της ανασφάλιστης εργασίας και της εισφοροδιαφυγής, ακόμα και στις περιπτώσεις που δεν συνιστούν αξιόποινες πράξεις, με τοπική αρμοδιότητα που εκτείνεται σε ολόκληρη την ελληνική Επικράτεια, εκτός από τους χώρους αρμοδιότητας του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής.

Στο πλαίσιο εκπλήρωσης της αποστολής της, παρακολουθεί, μελετά, αναλύει, αξιολογεί και αξιοποιεί αναλόγως, σημαντικά, ειδικά ή ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, οικονομικά γεγονότα και κινήσεις, τόσο στο εσωτερικό της Χώρας όσο και σε διεθνές περιβάλλον και επιλαμβάνεται υποθέσεων αρμοδιότητάς της, συνεργαζόμενη προς τούτο, τόσο σε πληροφοριακό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο, με άλλες συναρμόδιες Υπηρεσίες, Αρχές και Φορείς, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.

2. Νομικό Πλαίσιο Λειτουργίας

Η οργάνωση και λειτουργία της Δ.Ο.Α., για την εκπλήρωση της αποστολής της, διέπεται από το ακόλουθο νομικό πλαίσιο:

Ν. 2731/1999 (ΦΕΚ Α' 138/05-07-1999)

«Ρύθμιση θεμάτων Διμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Βοήθειας, ρύθμιση θεμάτων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και άλλες διατάξεις».

Με το άρθρο 12 του **N. 2731/1999**, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 27 του **N. 4110/2013**, το άρθρο 76 του **N. 4170/2013** και το άρθρο 93 του **N. 4182/2013**, ορίζεται ότι η επιχορήγηση προς Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.), σωματεία, αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, Ν.Π.Ι.Δ. ή φυσικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως ποσού επιχορήγησης και Φορέα του Δημοσίου απ' όπου προέρχεται, θα επιτρέπεται, μετά από υποβολή ειδικής έκθεσης προς τον αρμόδιο Υπουργό, για τη λήψη απόφασης έγκρισης, παρέχοντας τη δυνατότητα απομείωσης του ύψους της προτεινόμενης δαπάνης ή πλήρους απόρριψής της, εάν η δημοσιονομική κατάσταση του Κράτους δεν την καθιστά εφικτή.

Η απόφαση έγκρισης, με το σχετικό φάκελο, κοινοποιείται στην Οικονομική Αστυνομία, στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

N. 4144/2013 (ΦΕΚ Α' 88/18-04-2013)

«Αντιμετώπιση της παραβατικότητας στην Κοινωνική Ασφάλιση και στην αγορά εργασίας και λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας».

Σύμφωνα με το **άρθρο 14** του **N. 4144/2013**, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 259 του **N. 4555/2018** (ΦΕΚ Α' 133/19-07-2018), η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας και η Ειδική Γραμματεία του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε.) καθίστανται - εντός των χωρικών ορίων δικαιοδοσίας τους - εκ παραλλήλου αρμόδιες για τη διενέργεια των ελέγχων που προβλέπονται και ενεργούνται από την Ειδική Υπηρεσία Ελέγχου Ασφάλισης (Ε.ΥΠ.Ε.Α.) του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.). Η Ε.ΥΠ.Ε.Α., το Σ.ΕΠ.Ε., η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας της ΕΛ.ΑΣ. και η Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε., εντός των χωρικών ορίων δικαιοδοσίας τους, σε περιπτώσεις ειδικής βαρύτητας και ενδιαφέροντος, έχουν αρμοδιότητα για τη διενέργεια των ελέγχων που προβλέπονται στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του **N. 2556/1997** (Α' 270), όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 2 του άρθρου 20 του **N. 4255/2014** (Α' 89).

Επιπλέον, σύμφωνα με το **άρθρο 15** του **Ν. 4144/2013**, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 9 του **Ν. 4490/2017**, ως προς τη Διαδικασία Ειδικού Ελέγχου, ορίζεται ότι τα έγγραφα, βιβλία, πιστοποιητικά και πάσης φύσεως άδειες, καθώς και κάθε στοιχείο που με οποιαδήποτε διάταξη νόμου ή υπουργικής απόφασης προβλέπεται ότι επιδεικνύεται υποχρεωτικά στα ελεγκτικά όργανα του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ και του Σ.ΕΠ.Ε., επιδεικνύονται υποχρεωτικά και στους Αξιωματικούς της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας της ΕΛ.ΑΣ. και στους ελεγκτές της Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε., στο πλαίσιο των ελέγχων που θα διενεργούνται, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 14.

Τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας της ΕΛ.ΑΣ. και της Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε., ύστερα από τη διενέργεια του σχετικού ελέγχου, υποχρεούνται να συντάξουν και στη συνέχεια να υποβάλουν τη σχετική έκθεση, με τα αποτελέσματά του, στις Υπηρεσίες που είναι κατά περίπτωση αρμόδιες για την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων.

Οι πράξεις επιβολής κυρώσεων του προηγούμενου εδαφίου προβλέπεται να **κοινοποιούνται υποχρεωτικά** στη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας της ΕΛ.ΑΣ. και στην Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε., κατά περίπτωση.

Επιπλέον, από το ίδιο άρθρο, προβλέπεται να καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών η ρύθμιση άλλων σχετικών θεμάτων, ο τρόπος ενημέρωσης, η διαδικασία ανταλλαγής πληροφοριακών στοιχείων, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της εργασιακής και ασφαλιστικής νομοθεσίας από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας της ΕΛ.ΑΣ., την Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε. και τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

N. 4170/2013 (ΦΕΚ Α' 163/12-07-2013)

«Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/16/Ε.Ε., ρύθμιση θεμάτων της ΕΛ.Τ.Ε., αναμόρφωση Οργανισμού του Ν.Σ.Κ. και άλλες διατάξεις».

Σύμφωνα με το άρθρο 62 του **N. 4170/2013**, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 71 του **N. 4446/2016** (ΦΕΚ Α' 240/22-12-2016) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 του **N. 4488/2017** (ΦΕΚ Α' 137/13-09-2017), συστάθηκε «Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών» (Σ.Μ.Τ.Λ. και Λ.Π.) των πιστωτικών ιδρυμάτων, των ιδρυμάτων πληρωμών και των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος που λειτουργούν στην Ελλάδα, καθώς και των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που αποδέχονται συναλλαγές καρτών πληρωμών (card acquirers) με έδρα το εξωτερικό και οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, εξυπηρετώντας επιχειρήσεις στην Ελληνική Επικράτεια.

Σκοπός της λειτουργίας του Σ.Μ.Τ.Λ. και Λ.Π. είναι η διευκόλυνση της διαβίβασης των αιτημάτων παροχής πληροφοριών από το σύνολο των Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος του Υπουργείου Οικονομικών, την Οικονομική Αστυνομία, το σύνολο των Υπηρεσιών του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών του Ε.Φ.Κ.Α., τον Οικονομικό Εισαγγελέα, τον Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, την Αρχή Καταπολέμησης της νομιμοποίησης των εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης.

Τα αιτήματα παροχής πληροφοριών αφορούν σε κάθε στοιχείο και πληροφορία για φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που τηρούνται στους ως άνω αναφερόμενους παρόχους, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για την άρση του τραπεζικού και επαγγελματικού απορρήτου, καθώς και του απορρήτου των στοιχείων έναντι των παραπάνω Αρχών και Υπηρεσιών του Δημοσίου και της αυτοματοποιημένης πρόσβασής τους σε αυτό.

Η ρύθμιση των οργανωτικών και τεχνικών θεμάτων λειτουργίας του Σ.Μ.Τ.Λ. και Λ.Π. προβλέπεται από την **ΠΟΛ 1258/2013** (Β' 3101/6-12-2013) και **ΠΟΛ 1131/2014** (Β' 1232/14-05-2014) όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

N. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170/26-07-2013)

«Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις».

Σύμφωνα με το άρθρο 68 του **N.4174/2013**, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 8 του **N. 4337/2015** (ΦΕΚ Α' 129/17-10-2015), εάν συντρέχει περίπτωση τέλεσης ή απόπειρας τέλεσης εγκλημάτων φοροδιαφυγής, υποβάλλεται αμελλητί μηνυτήρια αναφορά από το Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ή από τα όργανα της Φορολογικής Διοίκησης ή από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας και η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως.

N. 4249/2014 (ΦΕΚ Α' 73/24-03-2014)

«Αναδιοργάνωση της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση Υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και ρύθμιση λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις».

Με την εφαρμογή των διατάξεων του **N. 4249/2014** (Α' 73), για την αναδιοργάνωση των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, η ΥΠ.Ο.Α.Δ.Η.Ε. διασπάστηκε σε δύο αυτοτελείς Κεντρικές Υπηρεσίες, τη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος (ΔΙ.Δ.Η.Ε.) και τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας (Δ.Ο.Α.), στην οποία υπάγεται διοικητικά η Υποδιεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας Βορείου Ελλάδος (Υ.Ο.Α.Β.Ε.).

Με τα άρθρα 24 και 44 καθορίζεται η αποστολή και η εδαφική αρμοδιότητα της Δ.Ο.Α. και της Υ.Ο.Α.Β.Ε.. Επίσης, ρυθμίζονται ειδικά θέματα, όπως η δυνατότητα ελέγχων για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, σε περιπτώσεις παραβάσεων ειδικής βαρύτητας και ενδιαφέροντος, ενώ προβλέπεται να περιλαμβάνεται μεταξύ των αρμόδιων Αρχών για την υποβολή μηνυτήριας αναφοράς, για τη δίωξη των αδικημάτων της φοροδιαφυγής.

Επιπλέον, στις περιπτώσεις που διενεργείται έλεγχος για τη βεβαίωση παραβάσεων της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση για οικονομικά εγκλήματα, η Δ.Ο.Α. δεν δεσμεύεται από το φορολογικό, τελωνειακό, τραπεζικό, χρηματοπιστηριακό ή επιχειρηματικό απόρρητο.

N. 4512/2018 (ΦΕΚ Α' 5/17-01-2018)

«Ρυθμίσεις για την εφαρμογή των Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και άλλες διατάξεις».

Σύμφωνα με το άρθρο 381, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 67 του Ν. 4758/2020 συστάθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών νέα Υπηρεσία, επιπέδου Διεύθυνσης, με τίτλο «Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος», υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Οικονομικών, με την κατά τόπο αρμοδιότητά της να εκτείνεται σε όλη την Επικράτεια.

Ο Προϊστάμενος Εισαγγελέας του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος έχει την εποπτεία, καθοδήγηση και τον συντονισμό των ενεργειών των υπαλλήλων της Υπηρεσίας σε σχέση με τις υποθέσεις, των οποίων αυτοί έχουν επιληφθεί ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 382, αποστολή της Υπηρεσίας είναι αποκλειστικά η διενέργεια ερευνών, προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης για την εξακρίβωση τέλεσης μείζονος ποινικής απαξίας φορολογικών εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 66 επ. του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ., ν. 4174/93, Α' 170) και οποιωνδήποτε άλλων απολύτως συναφών οικονομικών εγκλημάτων που βλάπτουν σοβαρά τα συμφέροντα του ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατόπιν παραγγελίας του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος ή του αναπληρωτή του ή των εισαγγελικών λειτουργών που τον επικουρούν, υπό την εποπτεία του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος.

Σύμφωνα με το άρθρο 387, ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος ή ο αναπληρωτής του ή οι εισαγγελικοί λειτουργοί που τον συνεπικουρούν, παραγγέλλουν τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης στους ελεγκτές της Υπηρεσίας, για τη διερεύνηση τέλεσης αδικημάτων ποινικά κολάσιμης φοροδιαφυγής και οποιωνδήποτε άλλων απολύτως συναφών οικονομικών εγκλημάτων, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της.

Σύμφωνα με το άρθρο 388, προβλέπεται η σύσταση διϋπηρεσιακού συντονιστικού οργάνου καταπολέμησης φορολογικού εγκλήματος, έπειτα από κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., που συγκροτείται μεταξύ άλλων από ένα εκπρόσωπο της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας, ο οποίος ορίζεται με πράξη του Διευθυντή της, με τον αναπληρωτή του (με βάση την τρέχουσα διάταξη συγκροτήθηκε το εν λόγω συντονιστικό όργανο, κατόπιν της **2/4424/0004 από 18-01-2018** σχετικής απόφασης).

Σύμφωνα με το άρθρο 389, οι εισαγγελικές παραγγελίες, εντολές ανακριτικών και προανακριτικών πράξεων, περιλαμβανομένων των αιτημάτων και εντολών διενέργειας φορολογικών ελέγχων που έχουν προκύψει από εντολή οιασδήποτε εισαγγελικής και δικαστικής Αρχής, οι οποίες εκκρεμούν στην Α.Α.Δ.Ε. (όπως Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ., Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π., Δ.Ο.Υ., Υ.Ε.Ε.Δ.Ε., ΔΙ.Π.Α.Ε.Ε., Κεντρικές Υπηρεσίες, εξαιρουμένων των Τελωνειακών Υπηρεσιών και της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων), κατά το χρόνο έναρξης λειτουργίας της Υπηρεσίας, επιστρέφονται από την Α.Α.Δ.Ε. στις κατά περίπτωση αρμόδιες εισαγγελικές και δικαστικές Αρχές που έχουν εκδώσει τις σχετικές παραγγελίες, εντολές και αιτήματα μέχρι τις 28.2.2018. Κατ' εξαίρεση του προηγούμενου εδαφίου, η Α.Α.Δ.Ε. διατηρεί κατ' ανώτατο όριο εκκρεμείς εντολές ελέγχου 1.300 Α.Φ.Μ. για τις χρήσεις που έχουν τεθεί σε προτεραιότητα, των οποίων ο έλεγχος βρισκόταν σε τελικό στάδιο την 28.2.2018 ή που ήταν προτεραιοποιημένες για έλεγχο από την Α.Α.Δ.Ε. κατά την ίδια ημερομηνία.

Ως τελικό στάδιο ελέγχου νοείται: α) η έκδοση προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή β) η έκδοση αιτήματος παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του Κ.Φ.Δ. (Για την υλοποίηση του σχετικού άρθρου, εκδόθηκε η **ΔΕΛ Β 1008397 ΕΞ 2018 από 18-01-2018 απόφαση**).

N. 4557/2018 (ΦΕΚ Α' 139/30-07-2018)

«Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/Ε.Ε. και άλλες διατάξεις)».

Στο άρθρο 9, παρ. 5 ως τροποποιήθηκε με άρθρο 78 Ν. 4583/2018 (ΦΕΚ Α' 212/18-12-2018), ορίζεται ότι οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών ή άλλων Υπουργείων που είναι αρμόδιες για την εποπτεία και επιχορήγηση μη κερδοσκοπικών οργανώσεων ή μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθορίζουν με αποφάσεις τους τα κατάλληλα μέτρα για την ορθή διαχείριση των επιδοτήσεων, επιχορηγήσεων ή χορηγήσεων πάσης φύσεως. Ειδικά, ως προς το Υπουργείο Εξωτερικών, λαμβάνονται υπόψη οι προβλεπόμενες από το άρθρο 27 του ν. 4110/2013 διατάξεις και επιδιώκεται ο συντονισμός των αρμόδιων Υπηρεσιών του Υπουργείου με τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας, την Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε., τη Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος του Υπουργείου Οικονομικών και την Αρχή.

Στην παρ. 6 ορίζεται ότι τα Υπουργεία, οι αρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες και οι άλλοι δημόσιοι Φορείς που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 5 αναφέρουν, χωρίς καθυστέρηση, στην Αρχή κάθε περίπτωση για την οποία υπάρχουν ενδείξεις ή υπόνοιες απόπειρας ή διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ανεξάρτητα από τις άλλες ενέργειες στις οποίες μπορούν αρμοδίως να προβούν.

Στο άρθρο 32 παρ. 1 ορίζεται ότι οι εμπλεκόμενες δημόσιες Αρχές, περιλαμβανομένων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, των αρμόδιων Αρχών, καθώς και των δικαστικών, εισαγγελικών, αστυνομικών, φορολογικών Αρχών και Υπηρεσιών, τηρούν πλήρη και ενημερωμένα στατιστικά στοιχεία, σχετικά με τομείς ή θέματα της αρμοδιότητάς τους. Τα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται ετησίως από τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα και διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

N. 4622/2019 (ΦΕΚ Α' 133/07-08-2019)

«Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 82 (Σύσταση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας – Σκοπός και Αρμοδιότητες) συνιστάται Ανεξάρτητη Αρχή χωρίς νομική προσωπικότητα με την επωνυμία «Εθνική Αρχή Διαφάνειας, (Ε.Α.Δ.)» με σκοπό α) την ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας στη δράση των κυβερνητικών οργάνων, διοικητικών αρχών, κρατικών φορέων, και δημόσιων οργανισμών και β) την πρόληψη, αποτροπή, εντοπισμό και αντιμετώπιση των φαινομένων και των πράξεων απάτης και διαφθοράς στη δράση των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και οργανισμών.

Σύμφωνα με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου, από την έναρξη ισχύος του εν λόγω νόμου, μεταξύ άλλων, καταργείται η Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΓΕ.Γ.ΚΑ.Δ.) του Υπουργείου Δικαιοσύνης και το σύνολο των αρμοδιοτήτων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της μεταφέρεται, σύμφωνα με ειδικότερες διατάξεις, στην ιδρυόμενη Αρχή, η οποία καθίσταται καθολικός διάδοχος.

Σύμφωνα με την παρ. 6 του ίδιου άρθρου, το σύνολο των πάσης φύσεως αρμοδιοτήτων των φορέων και των οργάνων της παραγράφου 4, όπως προβλέπονται στις οικείες διατάξεις περί συστάσεως αυτών ή σε κάθε άλλη κείμενη διάταξη νόμου ή κανονιστική πράξη, ασκούνται στο εξής από την Αρχή και τα όργανα αυτής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, εκτός εάν άλλως ορίζεται ειδικώς.

Ως εκ τούτου οι αρμοδιότητες του Γραφείου Συντονισμού Δράσης και Επιχειρησιακού Σχεδιασμού της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας της πρώην Γενικής Γραμματείας Καταπολέμησης της Διαφθοράς, ασκούνται στο εξής από την Αρχή και τα όργανα αυτής.

Με το άρθρο 103 συστήνεται το Εθνικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου και Λογοδοσίας (Ε.Σ.Ο.Ε.Λ.), στο οποίο συμμετέχει η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας, με στόχο τον εντοπισμό των συνεργειών και των τυχόν αλληλοεπικαλύψεων μεταξύ των ελεγκτικών δράσεων και των πρωτοβουλιών για την καταπολέμηση της διαφθοράς, τον σχεδιασμό και την ανάληψη κοινών δράσεων στο πεδίο αυτό, τον συστηματικό διάλογο και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ όλων των Αρχών, φορέων και Υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στον έλεγχο της δράσης των δημόσιων Οργανισμών και στην καταπολέμηση της διαφθοράς και την διάχυση καλών πρακτικών και καινοτόμων μεθοδολογικών προσεγγίσεων και εργαλείων με την ανάπτυξη κοινών προτύπων και εργαλείων. Το Ε.Σ.Ο.Ε.Λ. μπορεί να αποφασίζει τη διενέργεια κοινών επιθεωρήσεων, ελέγχων και ερευνών από μικτές ομάδες επιθεωρητών ελεγκτών των Φορέων και Υπηρεσιών επιθεώρησης, ελέγχου και καταπολέμησης της διαφθοράς που μετέχουν σε αυτό.

N. 4712/2020 (ΦΕΚ Α' 146/2-7-2020)

«Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, ρύθμιση της οικονομικής δραστηριότητας, αντιμετώπιση του παράνομου εμπορίου, πρόστιμα για τη διακίνηση και εμπορία απομμητικών/παραπονημένων προϊόντων, ρύθμιση θεμάτων για τη βιομηχανία, τις ιδιωτικές επενδύσεις, τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, την έρευνα, την καινοτομία και το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος και λοιπές διατάξεις».

Σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων συστήνεται «Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς», στο εξής ΔΙ.Μ.Ε.Α., η οποία αποτελεί αυτοτελή Μονάδα που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, έχει την έδρα της στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή και υποστηρίζεται διοικητικά και οικονομικά από τις οριζόντιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Η ΔΙ.Μ.Ε.Α., η οποία ορίζεται ως Αρχή Εφαρμογής Εποπτείας και Διαχείρισης για το πεδίο εποπτείας «Προστασία καταναλωτή και σύννομη (ή προσήκουσα) παροχή υπηρεσιών» σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 130 του ν. 4512/2018 (Α' 5), έχει ως αποστολή την αντιμετώπιση του παράνομου εμπορίου, συμπεριλαμβανομένου και του παράνομου ηλεκτρονικού εμπορίου, της παράνομης απομίμησης προϊόντων, την εφαρμογή του άρθρου 11 του ν. 3377/2005 (Α' 202), με εξαίρεση της παρ. 9 αυτού και την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων και τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών.

Μεταξύ των επιχειρησιακών της στόχων περιλαμβάνεται η συγκρότηση μικτών κλιμακίων ελέγχου σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο και στον συντονισμό αυτών, για τον έλεγχο της αγοράς, την πάταξη του παράνομου εμπορίου και την εποπτεία για την εφαρμογή των κανόνων διακίνησης εμπορίας προϊόντων και παροχής υπηρεσιών, με τη συμμετοχή των υπηρεσιών που ασκούν ελεγκτικό έργο σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 4497/2017, της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, της Δημοτικής Αστυνομίας, καθώς και των υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και των εποπτευόμενων αυτού φορέων, του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) και των Διευθύνσεων Ελέγχου του Υπουργείου Υγείας όταν προκύπτει αντικείμενο των αρμοδιοτήτων τους

N. 4745/2020 (ΦΕΚ Α' 214/6-11-2020)

«Ρυθμίσεις για την επιτάχυνση της εκδίκασης εκκρεμών υποθέσεων του ν. 3869/2010, σύμφωνα με τις επιταγές της παρ. 1 του άρθρου 6 της Ε.Σ.Δ.Α., ως προς την εύλογη διάρκεια της πολιτικής δίκης, τροποποιήσεις του Κώδικα Δικηγόρων και άλλες διατάξεις».

Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 53, ο Προϊστάμενος Εισαγγελέας του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος έχει την εποπτεία, καθοδήγηση και τον συντονισμό των ενεργειών των γενικών κατά την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 31 και ειδικών ανακριτικών υπαλλήλων, ιδίως δε υπαλλήλων του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος (Δ.Ε.Ο.Ε.) και της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας, σε σχέση με τις υποθέσεις, των οποίων οι ως άνω υπάλληλοι έχουν επιληφθεί ως ανακριτικοί υπάλληλοι, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Ο Προϊστάμενος Εισαγγελέας του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος ενημερώνεται για όλες τις καταγγελίες ή πληροφορίες που περιέρχονται στις υπηρεσίες του προηγούμενου εδαφίου για εγκλήματα της αρμοδιότητάς του, αξιολογεί και διερευνά τις πληροφορίες αυτές, καθώς και κάθε άλλη σχετική είδηση που περιέρχεται σε γνώση του με οποιονδήποτε τρόπον και μέσο προτάσσοντας εκείνες τις υποθέσεις που βλάπτουν σοβαρά τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν η καταγγελία, πληροφορία ή είδηση δεν στηρίζεται στον νόμο ή είναι προφανώς αβάσιμη στην ουσία της ή ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης, τη θέτει στο αρχείο.

N. 4758/2020 (ΦΕΚ Α' 242/4-12-2020)

«Περιοχή του λαθρεμπορίου Κύρωση του Πρωτοκόλλου για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου καπνού, διατάξεις περί κοινωφελών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών, διατάξεις για τα τέλη κυκλοφορίας και τα τέλη ταξινόμησης, κίνητρα για την προσέλκυση φορολογικών κατοίκων και άλλες διατάξεις».

Με το άρθρο 3 στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), συστήνεται διυπηρεσιακό όργανο, με τίτλο «Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο (Σ.Ε.Κ.)», το οποίο λειτουργεί ως συντονιστικό κέντρο μεταξύ των υπηρεσιών για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου προϊόντων που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και Φόρο Κατανάλωσης (Φ.Κ.).

Το Σ.Ε.Κ. είναι δυνατόν να εποπτεύεται από Κυβερνητική Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επιχειρησιακής Εποπτείας για την Περιστολή του Λαθρεμπορίου, η οποία συστήνεται σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

Π.Δ. 178/2014 (ΦΕΚ Α' 281/31-12-2014)

«Οργάνωση Υπηρεσιών Ελληνικής Αστυνομίας».

Με το άρθρο 32 του **Π.Δ. 178/2014**, καθορίζεται η εσωτερική διάρθρωση, ο χαρακτήρας, η τοπική αρμοδιότητα και τα καθήκοντα του προσωπικού της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας (Δ.Ο.Α.) και της Υποδιεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας Βορείου Ελλάδος (Υ.Ο.Α.Β.Ε.), καθώς και λοιπές λεπτομέρειες που αφορούν τη λειτουργία τους.

Με το άρθρο 1 (παράγραφοι 26-31) του **Π.Δ. 21/2017** (ΦΕΚ Α' 35/21-3-2017), τροποποιήθηκε το άρθρο 32, αναφορικά με τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητες των Τμημάτων της Δ.Ο.Α., διαχωρίζοντας το Τμήμα Φορολογικής Αστυνόμευσης & Ασφαλιστικής Προστασίας σε δύο Τμήματα (Τμήμα Φορολογικής Αστυνόμευσης και Τμήμα Κοινωνικής & Ασφαλιστικής Προστασίας).

Με το άρθρο 1 παρ. 2 του **Π.Δ. 88/2019** (ΦΕΚ Α' 135/21-08-2019) επήλθε τροποποίηση, στο άρθρο 1 παρ. 3, σύμφωνα με την οποία η Δ.Ο.Α. εποπτεύεται, συντονίζεται, κατευθύνεται και ελέγχεται από τον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας.

Κ.Υ.Α. 7001/2/1445-κζ' (ΦΕΚ Β' 2232/01-08-2012)

«Ενημέρωση και ανταλλαγή πληροφοριακών στοιχείων μεταξύ Υποδιεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας και Υπηρεσιών Υπουργείου Οικονομικών, για την εφαρμογή της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας».

Για τη συστηματικότερη αντιμετώπιση των αδικημάτων της φοροδιαφυγής σε συλλογικό επίπεδο και την επιβολή κυρώσεων (ποινικών και διοικητικών), σε περίπτωση παραβάσεων της φορολογικής νομοθεσίας, με την **7001/2/1445-κζ'/2012** Κοινή Υπουργική Απόφαση, καθιερώθηκε η πρόσβαση του προσωπικού της Οικονομικής Αστυνομίας (πρώην ΥΠ.Ο.Α.), στα ηλεκτρονική αρχεία του Υπουργείου Οικονομικών, με απευθείας (on line) διασύνδεση σε αυτά, μέσω ασφαλούς ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας (ELENXIS), καθώς και η υποχρέωση ενημέρωσης των Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, για την άμεση επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

57/13-01-2014 Παραγγελία του Εισαγγελέα Αρείου Πάγου προς τους Εισαγγελείς Εφετών της Χώρας, με την οποία καλούνται οι Εισαγγελικοί Λειτουργοί κάθε Περιφέρειας να διαβιβάζουν στην Οικονομική Αστυνομία την εκτέλεση ανακριτικών πράξεων που αφορούν την εξιχνίαση **μόνο** σοβαρής και περίπλοκης εγκληματικής δραστηριότητας.

1507/17/209556 από 31-01-2017 Διαταγή του κ. Υπαρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας, με την οποία ρυθμίζονται θέματα συνεργασίας της Οικονομικής Αστυνομίας με τις Περιφερειακές Αστυνομικές Υπηρεσίες.

2/4424/0004 από 18-01-2018 (ΦΕΚ Β' 64) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Υπουργού Οικονομικών και Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

«Σύσταση Συντονιστικού Οργάνου Καταπολέμησης Φορολογικού Εγκλήματος»

Με Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Υπουργού Οικονομικών και Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, **κατ' εφαρμογή των διατάξεων άρθρου 388 του ν. 4512/2018**, συστάθηκε μικτό διϋπηρεσιακό Συντονιστικό Όργανο, με τίτλο «Συντονιστικό Όργανο Καταπολέμησης Φορολογικού Εγκλήματος», για το συντονισμό των ερευνών και την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση μείζονος απαξίας φορολογικών εγκλημάτων που βλάπτουν σοβαρά τα συμφέροντα του ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Από το άρθρο 3 της εν λόγω Απόφασης, προβλέπεται η δομή του Συντονιστικού Οργάνου, στο οποίο συμμετέχει ένας εκπρόσωπος της Δ.Ο.Α. (με αναπληρωτή) και ορίζεται με πράξη του Διευθυντή της.

ΔΕΛ Β 1008397 ΕΞ 2018 από 18-01-2018 (ΦΕΚ Β' 63) Απόφαση Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών και Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

Επιστροφή υποθέσεων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) στις αρμόδιες Εισαγγελικές και Δικαστικές Αρχές, **κατ' εφαρμογή των διατάξεων άρθρου 389 του ν. 4512/2018** «Ρυθμίσεις για την εφαρμογή των Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και άλλες διατάξεις».

Σύμφωνα με το άρθρο 2, αρμόδια Υπηρεσία για την αποστολή των υποθέσεων είναι η εκάστοτε Υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε., στην οποία βρίσκονται οι υποθέσεις του άρθρου 1 της παρούσης, κατά το χρόνο έναρξης και λειτουργίας της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος.

Σύμφωνα με το άρθρο 3, αρμόδια Αρχή για τη λήψη και παραλαβή των υποθέσεων είναι ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος, εφόσον η εισαγγελική παραγγελία έχει εκδοθεί από τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος. Στις λοιπές περιπτώσεις, οι υποθέσεις επιστρέφονται και παραλαμβάνονται αντίστοιχα από τις αρμόδιες Εισαγγελικές και Δικαστικές Αρχές που έχουν εκδώσει τις σχετικές παραγγελίες, εντολές και αιτήματα.

Σύμφωνα με το άρθρο 5, για τις μεταφερόμενες υποθέσεις δεν θα διενεργείται καμία εργασία μετά την 28/02/2018, εκτός από τη διαδικασία συγκέντρωσης και διαβίβασης αυτών στις αρμόδιες Εισαγγελικές και Δικαστικές Αρχές. Ως καταληκτική ημερομηνία, κατά την οποία πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί τα αναγραφόμενα στο άρθρο 4, ορίζεται η 30/04/2018.

32143/Δ1.11288 από 22-06-2018 (ΦΕΚ Β' 2401) Απόφαση Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

«Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.).»

Από το άρθρο 7 της εν λόγω Απόφασης, προβλέπεται η πρόσβαση της Οικονομικής Αστυνομίας σε υποβληθέντα έντυπα και δεδομένα των υποβολών στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ».

3. Υπαγωγή, έδρα & εδαφική αρμοδιότητα

Η Δ.Ο.Α., ως κεντρική αυτοτελής Υπηρεσία, υπάγεται στο Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας και εποπτεύεται, συντονίζεται, κατευθύνεται και ελέγχεται από τον κ. Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας. Παράλληλα, ο Προϊστάμενος Εισαγγελέας του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών έχει την εποπτεία, καθοδήγηση και συντονισμό των ενεργειών της.

Εικόνα 1: Έδρα Δ.Ο.Α.

Η έδρα της βρίσκεται στην Αθήνα και στεγάζεται εντός του Αστυνομικού Μεγάρου Αθηνών (Λεωφ. Αλεξάνδρας 173), ενώ η εδαφική της αρμοδιότητα εκτείνεται σε όλη την Επικράτεια (εκτός των χώρων αρμοδιότητας Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής).

Η Υποδιεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας Βορείου Ελλάδος (Υ.Ο.Α.Β.Ε.), η οποία συγκροτήθηκε και λειτουργεί με έδρα στη Θεσσαλονίκη από τον Ιούλιο του 2015, υπάγεται διοικητικά στη Δ.Ο.Α., έχει ταυτόσημη με αυτήν αποστολή και η τοπική της αρμοδιότητα ταυτίζεται με την εδαφική δικαιοδοσία της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης και των Γενικών Περιφερειακών Αστυνομικών Διευθύνσεων Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Θεσσαλίας και Βορείου Αιγαίου.

Η επικοινωνία με τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας μπορεί να πραγματοποιηθεί με τους ακόλουθους τρόπους:

- Με αυτοπρόσωπη παρουσία στην έδρα της Υπηρεσίας
- Μέσω ταχυδρομείου
- Μέσω τηλεφώνου
- Μέσω τηλεομοιοτυπίας²
- Μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail)

² Σύμφωνα με το άρθρο 99 του Ν. 4727/2020, από 1/1/2021 καταργείται η διακίνηση εγγράφων μέσω τηλεομοιοτυπίας, όπως προβλέπεται στην 32607ΕΞ2020 από 19.11.2020 εγκύκλιο κ. Υφυπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΗ Δ.Ο.Α.	
Τηλεφωνική Γραμμή Καταγγελιών (Hot Line)	11012 (λειτουργεί όλο το 24ωρο)
Τηλεφωνική Γραμμή Fax	210 6412042
Ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail)	11012@hellenicpolice.gr
Ταχυδρομική Διεύθυνση	Αστυνομικό Μέγαρο Αθηνών Λεωφ. Αλεξάνδρας 173 Τ.Κ. 115 22 Αθήνα

Πίνακας 1: Επικοινωνία με τη Δ.Ο.Α.

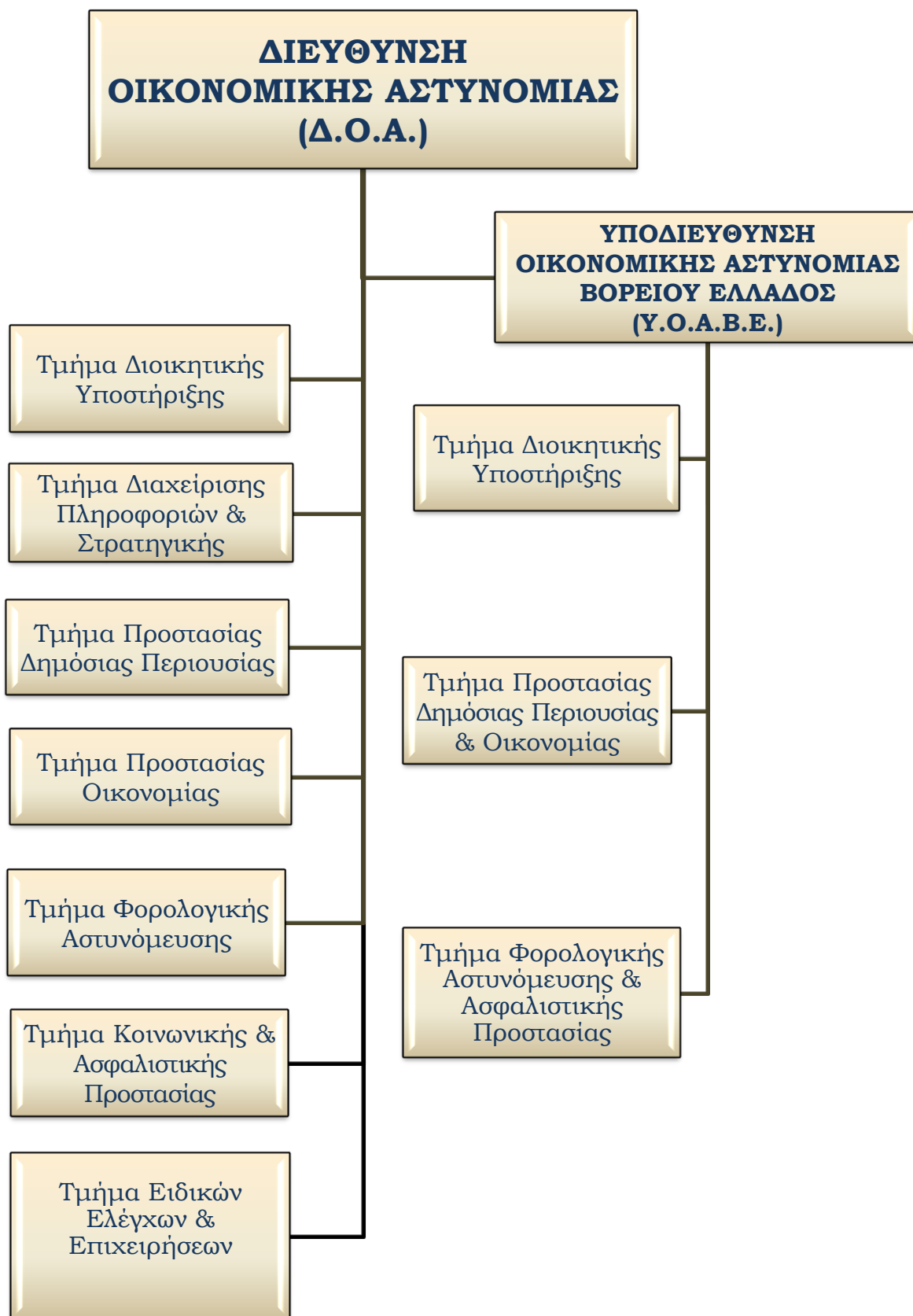
4. Οργανωτική δομή - Διάρθρωση Δ.Ο.Α.

Η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας διαρθρώνεται ως εξής (Εικόνα 2):

- Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης
- Τμήμα Διαχείρισης Πληροφοριών και Στρατηγικής
- Τμήμα Προστασίας Δημόσιας Περιουσίας
- Τμήμα Προστασίας Οικονομίας
- Τμήμα Φορολογικής Αστυνόμευσης
- Τμήμα Κοινωνικής & Ασφαλιστικής Προστασίας
- Τμήμα Ειδικών Ελέγχων & Επιχειρήσεων

Παράρτημα της Υπηρεσίας λειτουργεί στη Βόρεια Ελλάδα, ως Υποδιεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας Βορείου Ελλάδος, με την ακόλουθη διάρθρωση:

- Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης
- Τμήμα Προστασίας Δημόσιας Περιουσίας & Οικονομίας
- Τμήμα Φορολογικής Αστυνόμευσης & Ασφαλιστικής Προστασίας

Εικόνα 2: Οργανόγραμμα Δ.Ο.Α.

5. Αρμοδιότητες

Οι αρμοδιότητες των Τμημάτων της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας, όπως προβλέπονται από το άρθρο 32 του Π.Δ. 178/2014, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 § 26-31 του Π.Δ. 21/2017 και τις Διαταγές της Υπηρεσίας, είναι οι ακόλουθες:

Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης

- Η επιτελική υποστήριξη του Διευθυντή και Υποδιευθυντή Δ.Ο.Α. στην εκπλήρωση των καθηκόντων τους.
- Ο χειρισμός θεμάτων εσωτερικών λειτουργιών, προσωπικού, διαχείρισης χρηματικού και υλικού και γενικά εξυπηρέτηση των λειτουργικών αναγκών της Υπηρεσίας.
- Ο χειρισμός θεμάτων εκπαίδευσης του προσωπικού της Δ.Ο.Α., σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινων Πόρων του Αρχηγείου, καθώς και με άλλες αρμόδιες Υπηρεσίες ή Φορείς της Χώρας και άλλων χωρών.
- Η διοργάνωση ή συμμετοχή στη διοργάνωση συνεδρίων και άλλων εκδηλώσεων για θέματα αρμοδιότητας της Υπηρεσίας και μέριμνα για την υποδοχή αποστολών και αντιπροσωπειών άλλων χωρών, σε συνεργασία με τις συναρμόδιες Υπηρεσίες.

Τμήμα Διαχείρισης Πληροφοριών & Στρατηγικής

- Η αξιολόγηση των πληροφοριών και καταγγελιών και εισήγηση στον Διευθυντή της Δ.Ο.Α., προκειμένου να διαβιβαστούν στα Τμήματα της Υπηρεσίας ή σε άλλες αρμόδιες Υπηρεσίες, για την περαιτέρω αξιοποίησή τους.
- Η συλλογή, μελέτη, ανάλυση και επεξεργασία των πληροφοριακών δεδομένων και στοιχείων, για την επιχειρησιακή τους αξιοποίηση, κατά λόγο αρμοδιότητας, καθώς και για την εξαγωγή εγκληματολογικών και στρατηγικού χαρακτήρα συμπερασμάτων και στοιχείων.

- Η τήρηση αρχείου πληροφοριακών δεδομένων που προκύπτουν ή συλλέγονται, στο πλαίσιο της επιχειρησιακής δράσης της Δ.Ο.Α., τηρουμένων, σε κάθε περίπτωση, των διατάξεων του Ν. 4624/2019, ΦΕΚ 137/Α/29-8-2019, περί προσωπικών δεδομένων.
- Η παρακολούθηση των εξελίξεων, τόσο στο εσωτερικό της Χώρας όσο και σε διεθνές επίπεδο, για την εκτίμηση και ανάλυση των απειλών, των κινδύνων και των τάσεων του οικονομικού εγκλήματος.
- Η εκπόνηση της ετήσιας Έκθεσης της Υπηρεσίας και υποβολή τεκμηριωμένων προτάσεων για την υλοποίηση ή αναθεώρηση της στρατηγικής της Διεύθυνσης, για την αντιμετώπιση των οικονομικών εγκλημάτων αρμοδιότητάς της.
- Η συλλογή και διαρκής ενημέρωση της νομοθεσίας, καθώς και της διοικητικής και ποινικής νομολογίας που αφορούν στο οικονομικό έγκλημα αρμοδιότητας Δ.Ο.Α..
- Η παροχή νομικής υποστήριξης στα επιχειρησιακά Τμήματα, με κατάλληλη προς τούτο αξιοποίηση των δικαστικών αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων των αρμοδίων δικαστικών και νομικών οργάνων.
- Η εισήγηση για τη λήψη των αναγκαίων νομοθετικών και διοικητικών μέτρων.
- Η ανάπτυξη συνεργασίας με τη Διεύθυνση Διαχείρισης και Ανάλυσης Πληροφοριών της Ελληνικής Αστυνομίας, σε θέματα συλλογής, ανάλυσης, τεκμηρίωσης και διαχείρισης πληροφοριών, καθώς και με άλλους εθνικούς, ευρωπαϊκούς και διεθνείς Οργανισμούς και Υπηρεσίες, για θέματα κοινού ενδιαφέροντος.
- Η διαχείριση, συντήρηση και περαιτέρω ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος της Δ.Ο.Α., συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής υποστήριξης του λογισμικού και υλικού που το απαρτίζει, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Πληροφορικής του Αρχηγείου, εξασφαλίζοντας τον έλεγχο των δικαιωμάτων πρόσβασης των χρηστών, σε όλα τα επίπεδα.

- Η τεχνική υποστήριξη των επιχειρησιακών Τμημάτων της Υπηρεσίας, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων του, σε θέματα πληροφορικής και ηλεκτρονικών μέσων, με τη χρήση σύγχρονου τεχνολογικού εξοπλισμού.
- Η υποστήριξη του Τηλεφωνικού Κέντρου της Υπηρεσίας, το οποίο διαθέτει ειδική γραμμή καταγγελιών και ηλεκτρονική διεύθυνση, για την επικοινωνία των πολιτών με την Υπηρεσία.

Τμήμα Προστασίας Δημόσιας Περιουσίας

Η έρευνα και δίωξη οικονομικών εγκλημάτων, τα οποία διαπράττονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και βλάπτουν ή απειλούν τα οικονομικά συμφέροντα του ελληνικού Δημοσίου ή του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία ειδικότερα αφορούν:

- Στην καθ' οιονδήποτε τρόπο κατάχρηση, φθορά ή μη νόμιμη χρήση της δημόσιας περιουσίας ή της περιουσίας της Ε.Ε..
- Στην αδιαφανή, παράνομη ή εκτός των προβλεπομένων διαδικασιών διαχείριση κοινοτικών πόρων και κρατικών χρηματοδοτήσεων και ενισχύσεων.
- Σε εγκλήματα όπως απάτη, απιστία και διαφθορά που επηρεάζουν τα οικονομικά συμφέροντα του Δημοσίου ή της Ε.Ε. και σχετίζονται άμεσα με προμήθειες του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., του ευρύτερου Δημόσιου τομέα και Ν.Π.Ι.Δ., τα οποία επιχορηγούνται από τον κρατικό ή κοινοτικό προϋπολογισμό.
- Σε κάθε άλλη παράνομη πράξη εθνικού ή διασυνοριακού χαρακτήρα, από την οποία απειλείται ή βλάπτεται σοβαρά η δημόσια περιουσία ή περιουσία της Ε.Ε..

Τμήμα Προστασίας Οικονομίας

Η έρευνα και δίωξη εγκλημάτων, τα οποία έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στα έσοδα του Δημοσίου και επηρεάζουν σημαντικά την ομαλή λειτουργία της αγοράς και αφορούν ιδίως:

- Στην παράνομη διακίνηση και νόθευση αγαθών και άλλων προϊόντων.
- Στις παραβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας, άδειας, σήματος και λοιπών συναφών εμπορικών δικαιωμάτων.
- Στις παράνομες συναλλαγές ή δραστηριότητες που τελούνται στο πλαίσιο λειτουργίας των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων του άρθρου 3 του Ν. 4261/2014 (Α' 107), καθώς και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών και ομίλων, όπως οι έννοιες αυτές ορίζονται στο άρθρο 4 του Ν. 3691/2008 (Α' 166), όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει και του χρηματοπιστωτικού τομέα γενικότερα.
- Στις παραβάσεις που τελούνται στο πλαίσιο λειτουργίας επιχειρήσεων, Οργανισμών, πρακτορείων ή άλλων φορέων διεξαγωγής τυχερών παιγνίων και καζίνο.
- Σε κάθε άλλη οικονομική παράβαση που προβλέπεται σε ποινικό νόμο, από την τέλεση της οποίας βλάπτονται τα δημόσια έσοδα και προκαλούνται σημαντικές δυσλειτουργίες στην αγορά.

Τμήμα Φορολογικής Αστυνόμευσης

Η έρευνα και δίωξη των εγκλημάτων που αφορούν ιδίως:

- Στη φορολογική νομοθεσία, ακόμη και στις περιπτώσεις που δεν συνιστούν αξιόποινες πράξεις.
- Στην τελωνειακή νομοθεσία και ειδικότερα σε λαθρεμπορικές δραστηριότητες ιδιαίτερας μεγάλης αξίας.

Τμήμα Κοινωνικής & Ασφαλιστικής Προστασίας

Η έρευνα και δίωξη των εγκλημάτων που αφορούν ιδίως:

- Στη μη καταβολή των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εταιρείες, Οργανισμούς και γενικά από κάθε υπόχρεο προς τούτο.
- Στις παράνομες συνταγογραφήσεις.
- Στις ψευδείς ιατρικές γνωματεύσεις και πιστοποιήσεις, από τις οποίες επέρχεται οικονομική επιβάρυνση εις βάρος των ασφαλιστικών Φορέων και του Δημοσίου γενικότερα.
- Στις υπερτιμολογήσεις φαρμάκων, ιατρικού εξοπλισμού, βοηθημάτων και υλικών.
- Στη χρήση εικονικών, πλαστών ή ψευδών στοιχείων, δικαιολογητικών και γνωματεύσεων, για παροχή υπηρεσιών υγείας σε μη δικαιούχους.
- Στη χρήση παραποιημένων ή αναληθών δικαιολογητικών ή οποιουδήποτε άλλου στοιχείου, προς το σκοπό χορήγησης ή λήψης παράνομων συντάξεων και λοιπών παροχών, από οποιονδήποτε Φορέα ή Οργανισμό ασφάλισης και κοινωνικής πρόνοιας.
- Στις παραβάσεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας, σχετικά με την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων, την αδήλωτη εργασία και την παράνομη απασχόληση.
- Οποιαδήποτε άλλη παράβαση από την οποία προκαλείται οικονομική βλάβη εις βάρος των Οργανισμών, Φορέων, Ταμείων και Υπηρεσιών κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας, καθώς και νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, Υπηρεσιών και Φορέων παροχής ιατρικής φροντίδας.

Τμήμα Ειδικών Ελέγχων & Επιχειρήσεων

Η έρευνα και δίωξη των εγκλημάτων αρμοδιότητας της Δ.Ο.Α., τα οποία, κατά την κρίση του Διευθυντή της Υπηρεσίας, παρουσιάζουν ιδιαίτερα φύση και ιδιαίτερο οικονομικό ή κοινωνικό ενδιαφέρον και απαιτούν ειδικό χειρισμό και εξειδικευμένη δράση, τα οποία ειδικότερα αφορούν:

- Τα εγκλήματα απάτης, απιστίας και διαφθοράς που επηρεάζουν σημαντικά τα οικονομικά συμφέροντα του Δημοσίου, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των Οργανισμών και λοιπών Φορέων παροχής υπηρεσιών κοινωνικής ασφάλισης και ιατρικής φροντίδας.
- Οι δραστηριότητες διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος, ιδιαίτερα όταν εμπλέκονται εξωχώριες εταιρείες (offshore companies).
- Οι παράνομες συναλλαγές ή δραστηριότητες διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος που τελούνται στο πλαίσιο λειτουργίας των πιστωτικών και χρηματοδοτικών Ιδρυμάτων του άρθρου 3 του Ν. 4261/2014, καθώς και των χρηματοπιστωτικών Οργανισμών και Ομίλων, όπως οι έννοιες αυτές ορίζονται στο άρθρο 4 του Ν. 3691/2008 και του χρηματοπιστωτικού τομέα γενικότερα.

Επιπλέον, το Τμήμα Ειδικών Ελέγχων και Επιχειρήσεων επιλαμβάνεται της διερεύνησης και δίωξης οικονομικών εγκλημάτων και κατόπιν εντολής του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας προς τον Διευθυντή της Δ.Ο.Α..

Η προληπτική και κατασταλτική δράση της Υπηρεσίας διευκολύνεται με τη χρήση ειδικών μεθόδων έρευνας.

6. Καταγγελίες

Η Δ.Ο.Α. είναι Υπηρεσία καθοδηγούμενη από πληροφορίες, προερχόμενες συνήθως από καταγγελίες, οι οποίες υποβάλλονται είτε από πολίτες είτε από άλλες Υπηρεσίες και Φορείς.

Για το σκοπό αυτό, λειτουργεί σε 24ωρη βάση η **ειδική γραμμή (Hot Line) καταγγελιών 11012**, μέσω της οποίας υποβάλλονται οι τηλεφωνικές καταγγελίες.

Επιπλέον, δέχεται καταγγελίες με e-mail στην ηλεκτρονική διεύθυνση 11012@hellenicpolice.gr, μέσω τηλεομοιοτυπίας (φαξ)³ στην τηλεφωνική σύνδεση 210.6412042 και ταχυδρομικώς στη διεύθυνση Λ. Αλεξάνδρας 173, Τ.Κ. 115 22, Αθήνα.

Οι καταγγελίες που υποβάλλονται στη Δ.Ο.Α. αναλύονται και συσχετίζονται με τυχόν άλλες καταγγελίες ή υποθέσεις, με τη βοήθεια του Συστήματος Διαχείρισης Πληροφοριών (Information Management System) της Υπηρεσίας και, στη συνέχεια, είτε εξελίσσονται σε προδικαστική έρευνα (δικογραφίες), είτε διαβιβάζονται σε άλλη αρμόδια Αστυνομική Υπηρεσία ή Δημόσια Αρχή, κατά λόγο αρμοδιότητας.

7. Ανθρώπινο Δυναμικό

Η Δ.Ο.Α. και η Υ.Ο.Α.Β.Ε., λόγω της εξειδικευμένης επιχειρησιακής δράσης που καλούνται να υλοποιήσουν, στελεχώνονται από έμπειρο αστυνομικό προσωπικό Γενικών Καθηκόντων, προερχόμενο από ειδικές Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και από Αξιωματικούς Ειδικών Καθηκόντων (Ε.Κ.), με ειδικότητες **Χρηματοοικονομικής, Τραπεζικών Εφαρμογών, Φοροτεχνικών Εφαρμογών, Λογιστικής, Διερεύνησης Ψηφιακών Πειστηριών και Ηλεκτρολόγων Μηχανικών-Μηχανικών Η/Υ.**

Η επιλογή του προσωπικού για τη στελέχωση της Δ.Ο.Α. και της Υ.Ο.Α.Β.Ε. πραγματοποιείται μετά από πρόταση του Διευθυντή της Υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφο 14 του Π.Δ. 178/2014 και έχει καθήκον εχεμύθειας για πληροφορίες, στοιχεία ή άλλο διαβαθμισμένο υλικό για το οποίο λαμβάνει γνώση, στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων του.

³ Καταργήθηκε την 31/12/2020

8. Εκπαιδεύσεις - συνέδρια - επιτροπές

Το προσωπικό της Υπηρεσίας, λόγω των συνεχώς αυξανόμενων εκπαιδευτικών αναγκών για ανάπτυξη συγκεκριμένων ικανοτήτων και εξειδίκευσης και προκειμένου να ανταποκρίνεται με μεγαλύτερη επάρκεια στα καθήκοντά του, συμμετέχει σε σεμινάρια και εκπαιδεύσεις που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών Οργανισμών (Ε.Κ.Δ.Δ.Α., EUROPOL, CEPOL κ.λπ.).

Παράλληλα, συμμετέχει σε εκπαιδευτικές διαδικασίες και συνέδρια, με την ιδιότητα του εισηγητή/εκπαιδευτή, εντός και εκτός της Υπηρεσίας, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, προκειμένου να μεταλαμπαδεύσει τη γνώση του.

Κατά το έτος 2020, προσωπικό της Δ.Ο.Α. συμμετείχε σε **17 εκπαιδευτικές δράσεις**, όπως αναλυτικά εμφανίζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**, στο πλαίσιο υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενης δράσης από το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ISF) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο μειωμένος αριθμός των εκπαιδεύσεων, σε σχέση με αυτές των προηγούμενων ετών, οφείλεται στην επικράτηση των ειδικών συνθηκών και των περιοριστικών μέτρων πρόληψης της διασποράς του νέου κορωνοϊού COVID-19. Λόγω αυτών, ακυρώθηκαν πολλές εκπαιδευτικές δράσεις και ανεστάλη ο προγραμματισμός νέων, ιδιαίτερα κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους, ενώ ορισμένες εκπαιδεύσεις πραγματοποιήθηκαν με εξ αποστάσεως συμμετοχή (διαδικτυακά).

Παράλληλα με τις ανωτέρω δράσεις, εξειδικευμένο προσωπικό της Δ.Ο.Α. συμμετείχε σε Συλλογικά Όργανα και Ομάδες Εργασίας, με αντικείμενο την ανάπτυξη μεθόδων καταπολέμησης οικονομικού εγκλήματος, τη διυπηρεσιακή συνεργασία με άλλους Φορείς και τη συμμετοχή στις διεργασίες υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων δράσεων του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Επιπλέον, στελέχη της Δ.Ο.Α. έλαβαν μέρος στις διαδικασίες αξιολόγησης της Χώρας από ευρωπαϊκούς και διεθνείς Οργανισμούς.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του Πολυετούς Προγράμματος 2014-2020 του Ευρωπαϊκού Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας ISF, η Υπηρεσία υλοποιεί, ως επισπεύδουσα, τη Δράση με τίτλο «Σύστημα Συλλογής, Ανάλυσης και Διαχείρισης Πληροφοριών Οικονομικού Εγκλήματος», συνολικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης **900.000 €**.

Σκοπός της δράσης είναι η προμήθεια υλικοτεχνικού εξοπλισμού και λογισμικού εφαρμογών, καθώς και η επιμόρφωση του προσωπικού της Υπηρεσίας, για την αποτελεσματικότερη εκτέλεση των καθηκόντων του.

9. Σχέση με Αστυνομικές και άλλες Αρχές - Διαχείριση - Ανταλλαγή Πληροφοριών

Η Δ.Ο.Α., για την εκπλήρωση της αποστολής της, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Διαχείρισης & Ανάλυσης Πληροφοριών (ΔΙ.Δ.Α.Π.), τις λοιπές Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και με τις ακόλουθες Αρχές και Φορείς, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο:

- Εισαγγελικές και Ανακριτικές Αρχές (Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, Εισαγγελέας κατά της Διαφθοράς, Οικονομικός Εισαγγελέας)
- Εθνική Αρχή Διαφάνειας
- Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής & Δημόσιας Περιουσίας
- Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.)
- Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης της Α.Α.Δ.Ε.
- Γενική Διεύθυνση Γενικού Χημείου του Κράτους της Α.Α.Δ.Ε.
- Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.– Ε.ΥΠ.Ε.Α.)
- Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.)
- Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.)

- Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
- Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (Η.Δ.Ι.Κ.Α. Α.Ε.)
- Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες
- Λοιπές Ανεξάρτητες Αρχές, όπως την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, κ.α.
- Συνήγορο του Πολίτη
- Συνήγορο του Καταναλωτή
- Λοιπά Υπουργεία, Υπηρεσίες και Φορείς του ευρύτερου ελληνικού Δημοσίου αλλά και ιδιωτικού τομέα, καθώς και εκπροσώπους των Νομικών Προσώπων που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα, όπως η Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας και Κοινωφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών, η Κτηματική Υπηρεσία Δημοσίου, η Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς, η Επιτροπή Εποπτείας & Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.), εγκατεστημένα στην Ελλάδα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, Οργανισμοί Προστασίας Προϊόντων Πνευματικής Ιδιοκτησίας, Ο.Π.Α.Π., IFPI, Ο.Π.Ι., ΟΒΙ, DIAGEO, IFSP κ.λπ..
- Πρεσβείες άλλων χωρών στην Ελλάδα
- Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Οργανισμούς, όπως EUROPOL, INTERPOL, EUIPO, OLAF, FIOD κ.λπ., μέσω της Διεύθυνσης Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας (Δ.Δ.Α.Σ.)

Η συνεργασία με τις Διοικητικές Αρχές άλλων χωρών και η αξιοποίηση των πληροφοριών που ανταλλάσσονται συμβάλλουν σημαντικά στην πρόληψη και καταστολή σοβαρών οικονομικών εγκλημάτων διασυνοριακού χαρακτήρα.

Ενδεικτικά, για το έτος 2020, διεκπεραιώθηκαν από τη Δ.Ο.Α. **659** αιτήματα για παροχή πληροφοριών σε άλλες χώρες, τα οποία απεστάλησαν μέσω της Διεύθυνσης Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας και των θεσμοθετημένων διαύλων επικοινωνίας EUROPOL (620), INTERPOL (34) και SIRENE (5).

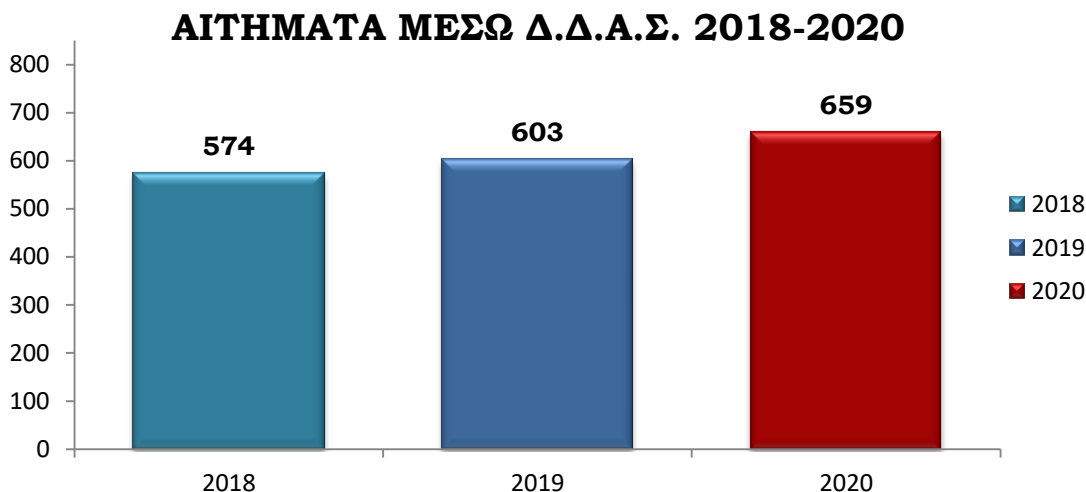
ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΜΕΣΩ Δ.Δ.Α.Σ. 2020

Γράφημα 1: Αιτήματα μέσω Δ.Δ.Α.Σ. 2020 ανά Υπηρεσία αποστολής

Τα περισσότερα αιτήματα υπεβλήθησαν από την EUROPOL και, στην πλειοψηφία τους, αφορούσαν υποθέσεις απάτης και υπεξαίρεσης, νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, αλλά και παροχή πληροφοριών (Γράφημα 1).

Επιπλέον, όπως εμφανίζεται στο Γράφημα 2, τα αιτήματα που αποστέλλονται μέσω Δ.Δ.Α.Σ. στη Δ.Ο.Α. από τις Διοικητικές Αρχές άλλων χωρών, κάθε έτος αυξάνονται. Μέσα από τη σταθερή αυτή αύξηση, εκφράζεται η εμπιστοσύνη των εν λόγω Αρχών στη Δ.Ο.Α. και προάγεται η διεθνής συνεργασία.

Γράφημα 2: Αιτήματα μέσω Δ.Δ.Α.Σ. 2018-2020

10. Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Συλλογής, Διαχείρισης και Ανάλυσης Πληροφοριών

Η Δ.Ο.Α. έχει υιοθετήσει το μοντέλο της καθοδηγούμενης από πληροφορίες αστυνόμευσης (intelligence-led policing), με βασικό σκοπό την υλοποίηση δράσεων για τη δίωξη εγκλημάτων που σχετίζονται άμεσα με την απώλεια εσόδων του Κράτους, όπως της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, καθώς και παραβάσεων της ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Βασικά καθήκοντα της Δ.Ο.Α., για την εκπλήρωση της αποστολής της, αποτελούν η συλλογή, ανάλυση και επεξεργασία των πληροφοριακών δεδομένων και στοιχείων, τόσο για την επιχειρησιακή τους αξιοποίηση, όσο και για την εξαγωγή εγκληματολογικών συμπερασμάτων στρατηγικού χαρακτήρα. Για το σκοπό αυτό, τηρείται αρχείο πληροφοριακών δεδομένων, με διαβαθμισμένη πρόσβαση του προσωπικού σε αυτά.

Προκειμένου να επιτευχθούν τα παραπάνω, έχει αναπτυχθεί, από εξειδικευμένο προσωπικό του Τμήματος Διαχείρισης Πληροφοριών και Στρατηγικής, το Πληροφοριακό Σύστημα (Π.Σ.) της Υπηρεσίας, το οποίο αποτελείται από το λογισμικό του Συστήματος Συλλογής και Διαχείρισης Πληροφοριών (IMS) και το σύνολο του τεχνολογικού εξοπλισμού που το υποστηρίζει.

Οι πληροφορίες που συλλέγονται ακολουθούν τα στάδια της επεξεργασίας αξιολόγησης, παραμετροποίησης και ανάλυσης, σε στρατηγικό και επιχειρησιακό επίπεδο.

Το IMS, υποστηρίζει το σύνολο του προσωπικού της Διεύθυνσης, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, παρέχοντας εξουσιοδοτήσεις στους διαθέσιμους πόρους του, μέσω ελέγχου δικαιωμάτων πρόσβασης και καταγραφή δραστηριοτήτων των χρηστών του, με ανεξάρτητο σύστημα αυθεντικοποίησης.

11. Στρατηγική & Επιχειρησιακή Ανάλυση

Στις αρμοδιότητες του Τμήματος Διαχείρισης Πληροφοριών και Στρατηγικής της Δ.Ο.Α. συμπεριλαμβάνεται η εκπόνηση της ετήσιας Έκθεσης, μέσω της οποίας δύναται να καθορισθεί ή να αναθεωρηθεί η στρατηγική της Υπηρεσίας, για την αντιμετώπιση των οικονομικών εγκλημάτων αρμοδιότητάς της, κατά την οποία ακολουθούνται τα εξής βήματα:

- Μελέτη της υφιστάμενης κατάστασης και κωδικοποίηση των πληροφοριών που συλλέγονται σε συγκεκριμένες κατηγορίες, με τον καθορισμό μετρήσιμων ποσοτικού χαρακτήρα δεικτών.
- Καταχώρηση των πληροφοριών με δομημένο τρόπο στο Πληροφοριακό Σύστημα της Υπηρεσίας, από το οποίο εξάγονται ομαδοποιημένες, για την απεικόνιση των δράσεων της Υπηρεσίας.
- Έλεγχος συνέπειας επίτευξης των επί μέρους στόχων που είχαν τεθεί, με παράλληλη ανάλυση των παραγόντων του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος που επηρέασαν τα αποτελέσματα.
- Αναγνώριση και καταγραφή των τάσεων και απειλών για τα ειδικότερα οικονομικά εγκλήματα, αρμοδιότητας Δ.Ο.Α., σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
- Καθορισμός των προτεραιοτήτων κατά την επιχειρησιακή δράση και των στόχων της Υπηρεσίας, με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση των πόρων της (ανθρώπινου δυναμικού και υλικοτεχνικού εξοπλισμού) και την αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητάς της, στην αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων που εμφανίζονται στο εγκληματικό πεδίο δράσης της.

Στην παρακολούθηση, τον καθορισμό και την ενημέρωση των ανωτέρω δεικτών συμβάλλει η έρευνα σε ανοικτές πηγές (διαδίκτυο) και δημοσιεύματα, για τη συλλογή πληροφοριών που θα αναδείξουν τις τάσεις και τις απειλές από συγκεκριμένα εγκληματικά φαινόμενα.

Το Τμήμα Διαχείρισης Πληροφοριών και Στρατηγικής αναλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την εκπόνηση της **Επιχειρησιακής Ανάλυσης** υποθέσεων της Υπηρεσίας, για τη διερεύνηση των οποίων απαιτείται η συλλογή και επεξεργασία μεγάλου όγκου δεδομένων, με απώτερο σκοπό την ανάλυσή τους και την εξαγωγή κατάλληλων διαγραμμάτων, για γραφική απεικόνιση της πληροφορίας.

Την αναλυτική υποστήριξη εκπονεί ειδικά εκπαιδευμένο αστυνομικό προσωπικό. Οι επιχειρησιακοί αναλυτές, προβαίνουν στην αξιολόγηση (σύστημα 4X4) των εισερχόμενων πληροφοριών, προκειμένου αυτές να παραμετροποιηθούν κατάλληλα για την εισαγωγή τους σε δομημένες βάσεις ανάλυσης εγκληματολογικών δεδομένων (MS Access και IBM i2).

Σε περίπτωση που κριθεί απαραίτητο, πραγματοποιείται η σχεδίαση κατάλληλων βάσεων καταγραφής και επεξεργασίας επικοινωνιών/επισυνδέσεων, παράγονται διαγράμματα για την απεικόνιση και την ερμηνεία των ευρημάτων, πληροφοριακά σημειώματα, εκθέσεις επιχειρησιακής ανάλυσης με συμπεράσματα, εκτιμήσεις και τυχόν πληροφοριακά κενά που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης.

Καθ' όλη τη διαδικασία της αναλυτικής υποστήριξης, υπάρχει συνεχής επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των αναλυτών και των επιχειρησιακών ερευνητών, του εκάστοτε Τμήματος που χειρίζεται την υπό ανάλυση υπόθεση, για την επίτευξη του βέλτιστου αποτελέσματος.

Το έτος 2020 υποστηρίχθηκαν, σε επίπεδο ανάλυσης, **3** υποθέσεις σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος που χειρίστηκε η Υπηρεσία, **1** εκ των οποίων βρίσκεται σε εξέλιξη, ενώ οι άλλες **2** έχουν ολοκληρωθεί.

Μετά την εμφάνιση της πανδημίας λόγω COVID-19, όπως στα περισσότερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), θεσπίστηκε και στη Χώρα μας σειρά μέτρων καταπολέμησης της εξάπλωσης του ιού, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τους χώρους και τις συνθήκες εργασίας όσων εξακολουθούν να εργάζονται.

Ως αποτέλεσμα εφαρμογής των εν λόγω μέτρων, προκλήθηκε η ανάπτυξη ειδικών επιχειρησιακών δράσεων της Δ.Ο.Α., με σκοπό τον έλεγχο τήρησης αυτών, στο πεδίο δραστηριότητάς της.

Παράλληλα, για διασφάλιση του ιδίου του προσωπικού της από τον κορωνοϊό, εκπονήθηκαν εκ νέου διαδικασίες διαχείρισης των εν εξελίξει υποθέσεων από του αρμόδιους χειριστές, με την ενσωμάτωση τεχνολογιών απομακρυσμένης επικοινωνίας, εξ αποστάσεως μεθόδων συλλογής και ελέγχου οικονομικών στοιχείων και διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού.

Αναμφίβολα, η νέα πραγματικότητα επηρέασε ποικιλοτρόπως την οργάνωση και τη δραστηριότητα της Δ.Ο.Α., ωστόσο δεν στάθηκε εμπόδιο στο να περιλαμβάνει ο απολογισμός της, για το έτος 2020, σημαντικά επιτεύγματα και αποτελεσματικές δράσεις.

12. Επίδραση της υγειονομικής κρίσης (COVID-19)

Η ταχύτατη διάδοση του κορωνοϊού COVID-19 και η εξάπλωσή του σε όλον τον πλανήτη ως πανδημία, δεν επηρέασε μόνο την ψυχολογία των πολιτών και τη λειτουργία ολόκληρου του κρατικού ιστού, αλλά άσκησε σημαντική και πιθανότατα μακροπρόθεσμη επίδραση στην εγκληματικότητα ανά τον κόσμο.

Οι πολίτες περιόρισαν τις μετακινήσεις τους, απομονώθηκαν κοινωνικά και στράφηκαν στη χρήση του διαδικτύου και νέων τεχνολογιών, για την κάλυψη των αναγκών τους (διεκπεραίωση οικονομικών υποχρεώσεων, αγορές, διασκέδαση, επικοινωνία κ.λπ.).

Το άγχος, ο φόβος, η ανασφάλεια, η απογοήτευση, ο θυμός και η ψυχική καταπίεση, σε συνδυασμό με τα πρωτόγνωρα περιοριστικά μέτρα που επιβλήθηκαν για την ανάσχεση μετάδοσης του ιού, αύξησαν την επιθετικότητα των ανθρώπων και τα περιστατικά βίαιης συμπεριφοράς, κυρίως σε ενδοοικογενειακό επίπεδο. Ιδιαίτερα δε, επηρεάστηκαν τα άτομα τρίτης ηλικίας, άνθρωποι που αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας και οι ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Μέσα στο συγκεκριμένο πλαίσιο, σημειώθηκε μια γενικότερη μετατόπιση του εγκλήματος και προσαρμογή του στα νέα δεδομένα. Παραδείγματος χάριν, το λεγόμενο «έγκλημα του δρόμου» (ληστείες, κλοπές, αρπαγές τσαντών κ.λπ.) παρουσίασε μεγάλη ύφεση, σε αντίθεση με το κυβερνοέγκλημα, τις τηλεφωνικές απάτες και τη διακίνηση πλαστών/παραποιημένων προϊόντων που σημείωσαν σημαντική αύξηση.

Οι νέες συνθήκες αναπόφευκτα επηρέασαν και τη λειτουργία κάθε τομέα οργανωμένης κρατικής δραστηριότητας. Μέσα σε εξαιρετικά περιορισμένα χρονικά όρια, έπρεπε να διασφαλιστεί η δημόσια υγεία και, ταυτόχρονα, να γίνουν οι απαραίτητες αναπροσαρμογές, προκειμένου να συνεχιστεί η εύρυθμη λειτουργία της κοινωνίας, κατά τον δυνατόν, στους τομείς της ασφάλειας, της εκπαίδευσης, της οικονομίας κ.λπ..

Προς το σκοπό αυτό, το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, από την αρχή της πανδημίας και μέχρι σήμερα, στέκει με αυταπάρνηση στο πλευρό του πολίτη, εκτελώντας τα καθήκοντά του με υψηλό αίσθημα ευθύνης, συμμετέχοντας σε κοινές δράσεις με συναρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες.

13. Σκοπός της Έκθεσης

Σκοπός της παρούσας έκθεσης είναι η αποτύπωση των αποτελεσμάτων από τη δράση της Υπηρεσίας κατά το προηγούμενο έτος, η ανάλυσή τους και η εξαγωγή συμπερασμάτων για τη λήψη κατάλληλων αποφάσεων, οι οποίες θα κατευθύνουν τη στρατηγική και τους στόχους της για το έτος 2021.

Στην ενότητα που ακολουθεί, αναλύονται τα στατιστικά δεδομένα υποθέσεων, ποινικών διώξεων, συλλήψεων και λοιπών δράσεων της Υπηρεσίας, για το έτος 2020.

Σημειώνεται ότι, εφεξής, όπου αναφέρεται δραστηριότητα της Δ.Ο.Α., συμπεριλαμβάνεται και αυτή της Υ.Ο.Α.Β.Ε..

Τα αποτελέσματα συγκρίνονται με τα αντίστοιχα προηγούμενων ετών και καταγράφονται οι αντίστοιχες εκτιμήσεις, ενώ τα συμπεράσματα που απορρέουν συνοψίζονται στην τελευταία ενότητα της Έκθεσης, με τις τάσεις και τους στόχους για το έτος 2021.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2020

1. Καταγγελίες

Βασική πηγή πληροφοριών για τη Δ.Ο.Α. αποτελούν οι καταγγελίες που εισέρχονται στο τηλεφωνικό κέντρο της Υπηρεσίας από πολίτες, αλλά και αυτές που υποβάλλονται από άλλες Υπηρεσίες και Φορείς.

Όλες οι καταγγελίες, από οποιαδήποτε πηγή και αν προέρχονται, τίθενται υπό επεξεργασία, συσχετίζονται με τυχόν υποθέσεις ή άλλες πληροφορίες της Υπηρεσίας και αξιολογούνται, προκειμένου να προωθηθούν για διερεύνηση στα επιχειρησιακά της Τμήματα ή να διαβιβαστούν στις αρμόδιες - κατά περίπτωση - αστυνομικές, εισαγγελικές ή άλλες Αρχές και Υπηρεσίες.

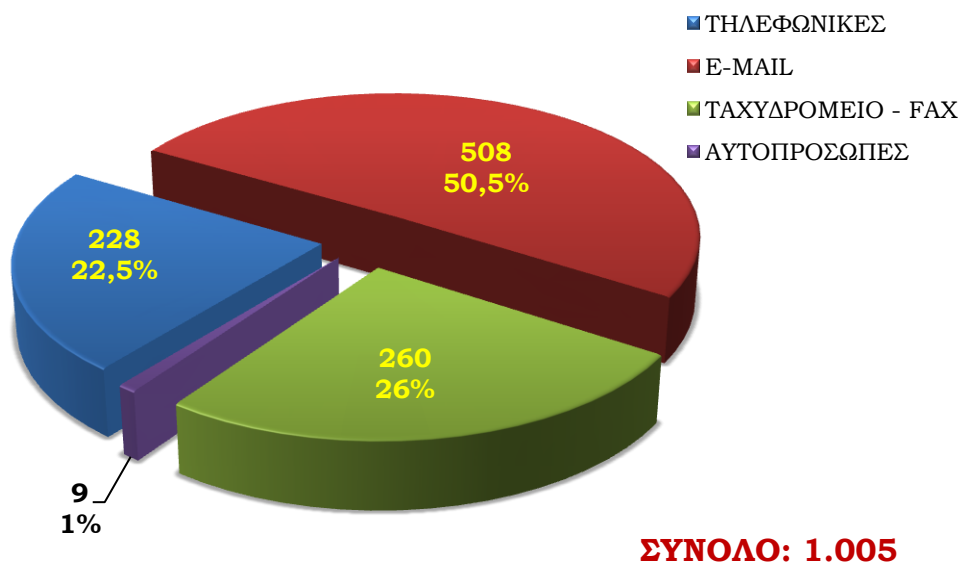
Στο πλαίσιο λειτουργίας της Δ.Ο.Α., κατά το έτος 2020, ελήφθησαν συνολικά **1.005** καταγγελίες, οι οποίες ταξινομούνται, ανάλογα με τον τρόπο λήψης τους, ως ακολούθως:

- Με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail): **508**
- Με συνήθη αλληλογραφία ή τηλεομοιοτυπία: **260**
- Τηλεφωνικές: **228**
- Με αυτοπρόσωπη παρουσία του/της καταγγέλλοντος/ουσας: **9**

Διευκρινίζεται ότι, από το σύνολο των εισερχόμενων καταγγελιών - πληροφοριών, το 15% περίπου διαβιβάστηκε στη Δ.Ο.Α. από άλλες Υπηρεσίες, αστυνομικές και μη.

Όπως εμφανίζεται στο Γράφημα 3, οι πολίτες, προκειμένου να υποβάλουν τις καταγγελίες τους, επέλεξαν κυρίως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail 50%) και τη συνήθη αλληλογραφία (26%), με ένα σημαντικό ωστόσο ποσοστό να προτιμά την επικοινωνία μέσω τηλεφώνου (22,5%).

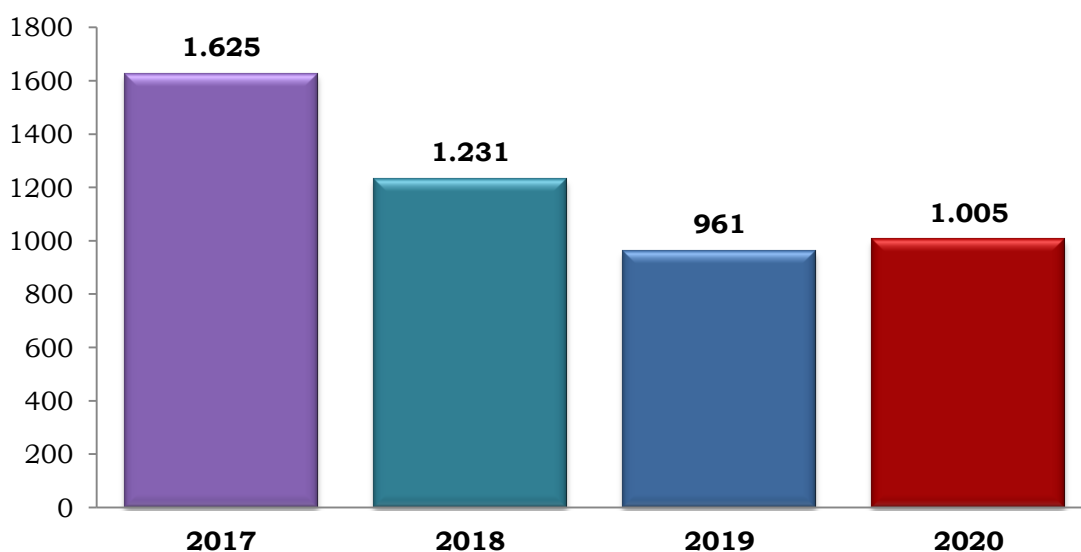
ΤΡΟΠΟΣ ΛΗΨΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ 2020

Γράφημα 3: Τρόπος λήψης καταγγελιών 2020

Ωστόσο, ο αριθμός των κλήσεων που δέχεται το Τ/Φ Κέντρο είναι κατά πολύ μεγαλύτερος από τις εισερχόμενες καταγγελίες, καθώς δεκάδες πολίτες επικοινωνούν καθημερινά, προκειμένου να ενημερωθούν και να ζητήσουν κατευθύνσεις για θέματα που τους απασχολούν, εκφράζοντας με τον τρόπο αυτόν την εμπιστοσύνη τους προς την Υπηρεσία.

ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

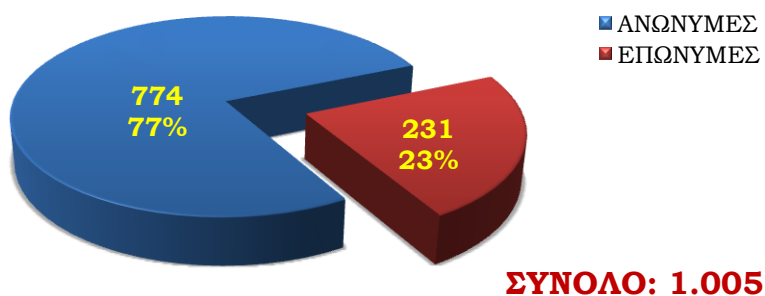

Γράφημα 4: Σύνολο καταγγελιών ανά έτος

Γενικότερα, η πορεία του πλήθους των καταγγελιών σημειώνει πτωτική τάση για τα έτη 2018-2019, ενώ οι καταγγελίες που υπεβλήθησαν στη Δ.Ο.Α. κατά το έτος 2020 παρουσιάζουν σχετική σταθερότητα, σε σχέση με το έτος 2019, σημειώνοντας μικρή αύξηση, της τάξεως του 4,6% κατά προσέγγιση (Γράφημα 4). Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι η εφαρμοζόμενη διαδικασία συλλογής και διαχείρισης πληροφοριών, κατά το στάδιο υποβολής τους, βελτιστοποιείται διαρκώς και έχει φθάσει σε ιδιαίτερα ικανοποιητικό επίπεδο. Η βελτιστοποίηση αυτή συνίσταται στην εγκυρότερη πληροφόρηση και καθοδήγηση των πολιτών προς τις καθ' ύλην αρμόδιες Υπηρεσίες, για καταγγελλόμενα που δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Δ.Ο.Α..

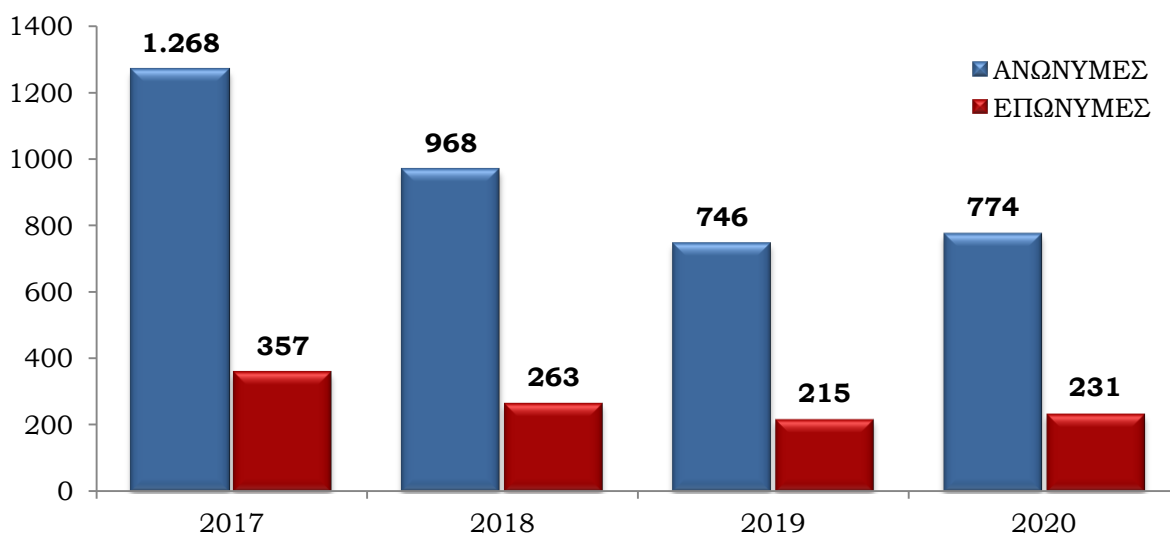
Το 2020, όπως και τα προηγούμενα έτη, οι ληφθείσες καταγγελίες υπεβλήθησαν, στην πλειονότητά τους, ανώνυμα (Γραφήματα 5, 6 & 7).

ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ 2020

Γράφημα 5: Είδος καταγγελιών 2020

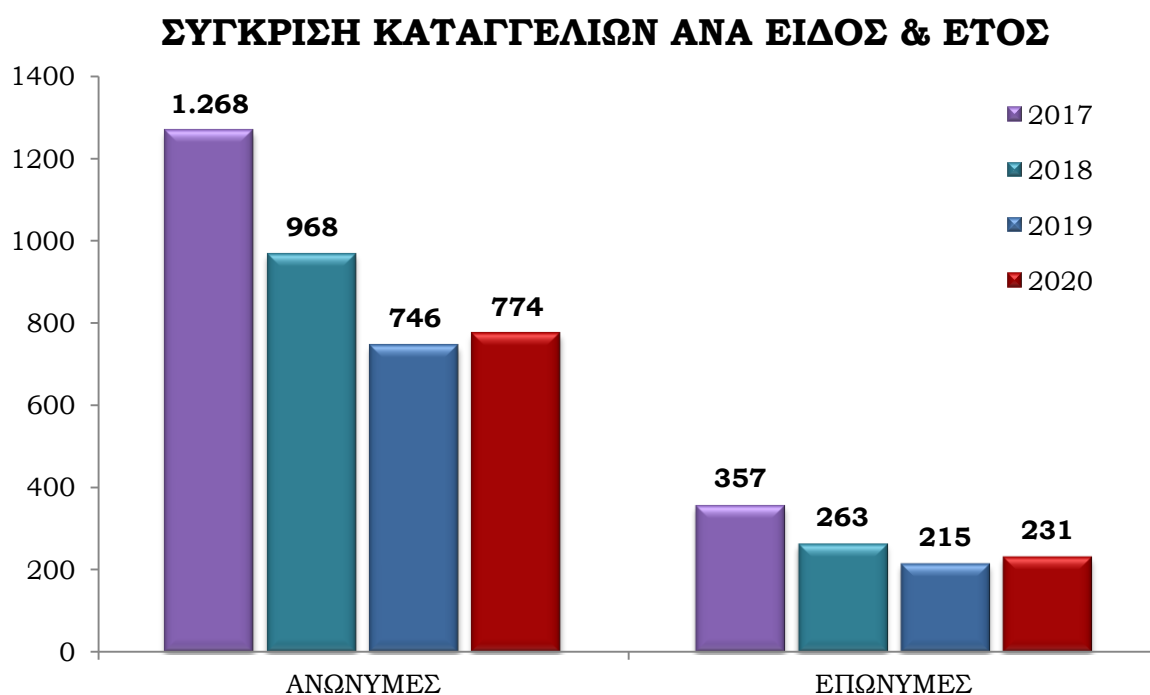
ΑΝΩΝΥΜΕΣ-ΕΠΩΝΥΜΕΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

Γράφημα 6: Ανώνυμες-επώνυμες καταγγελίες ανά έτος

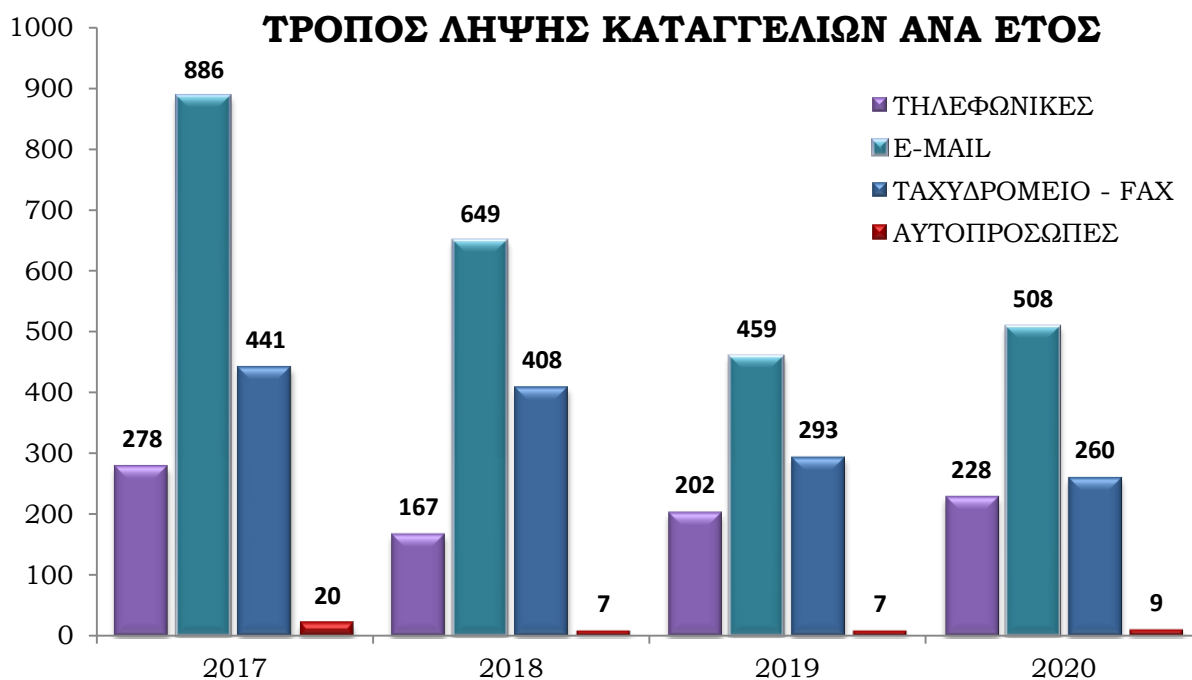
Το μειωμένο ποσοστό των επώνυμων καταγγελιών, σε σχέση με τις ανώνυμες, για τα έτη 2017-2020 σχετίζεται κυρίως με τον τρόπο λήψης αυτών.

Συγκεκριμένα, οι καταγγελίες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην πλειοψηφία τους είναι ανώνυμες, σε αντίθεση με τις τηλεφωνικές, τις οποίες οι πολίτες υποβάλλουν συνήθως επώνυμα, εκφράζοντας με τον τρόπο αυτό την εμπιστοσύνη τους στον επαγγελματικό τρόπο αντιμετώπισής τους από τους χειριστές του Τ/Φ Κέντρου της Δ.Ο.Α..

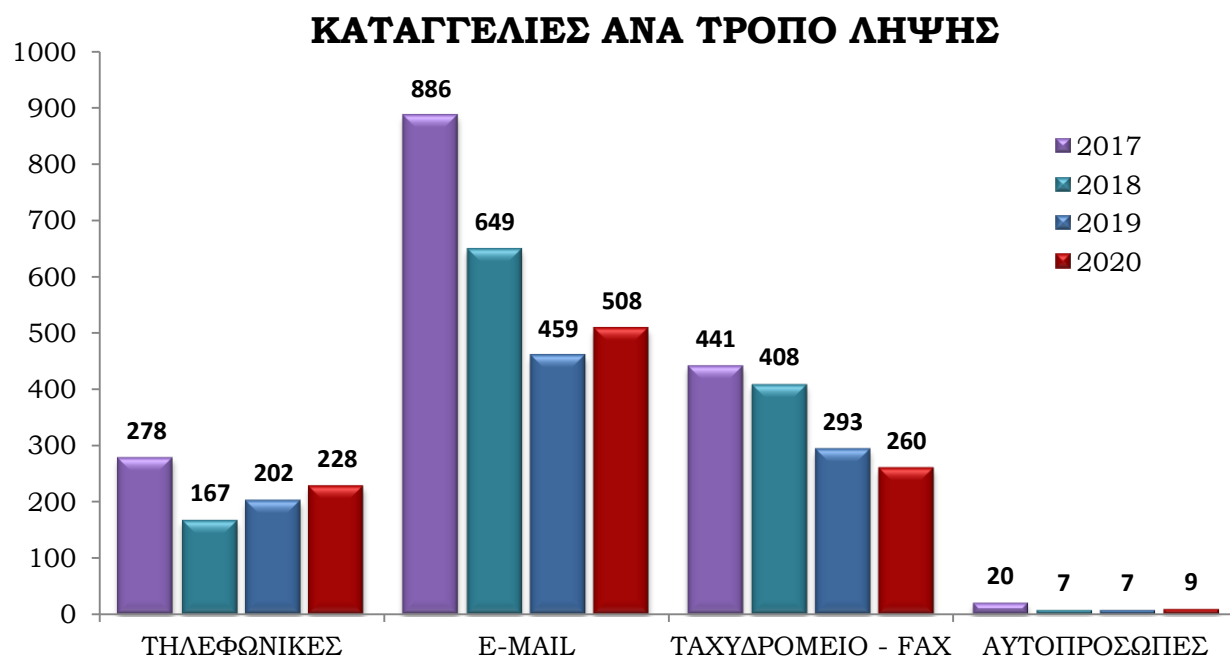

Γράφημα 7: Σύγκριση καταγγελιών ανά είδος και έτος

Όπως απεικονίζεται στα Γραφήματα 8 & 9, οι καταγγελίες που υπεβλήθησαν το έτος 2020 τηλεφωνικά σημείωσαν αύξηση της τάξεως του 12,9%, όπως και το έτος 2019, ενώ τα προηγούμενα έτη παρουσίαζαν πτωτική τάση. Ομοίως, οι καταγγελίες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σημείωσαν αύξηση της τάξεως του 10,7%, ενώ οι αυτοπρόσωπες κινήθηκαν στα ίδια περίπου επίπεδα. Αντιθέτως, οι έγγραφες καταγγελίες έχουν μειωθεί, κατά 11,3%.

Γράφημα 8: Τρόπος λήψης καταγγελιών ανά έτος

Γράφημα 9: Καταγγελίες ανά τρόπο λήψης

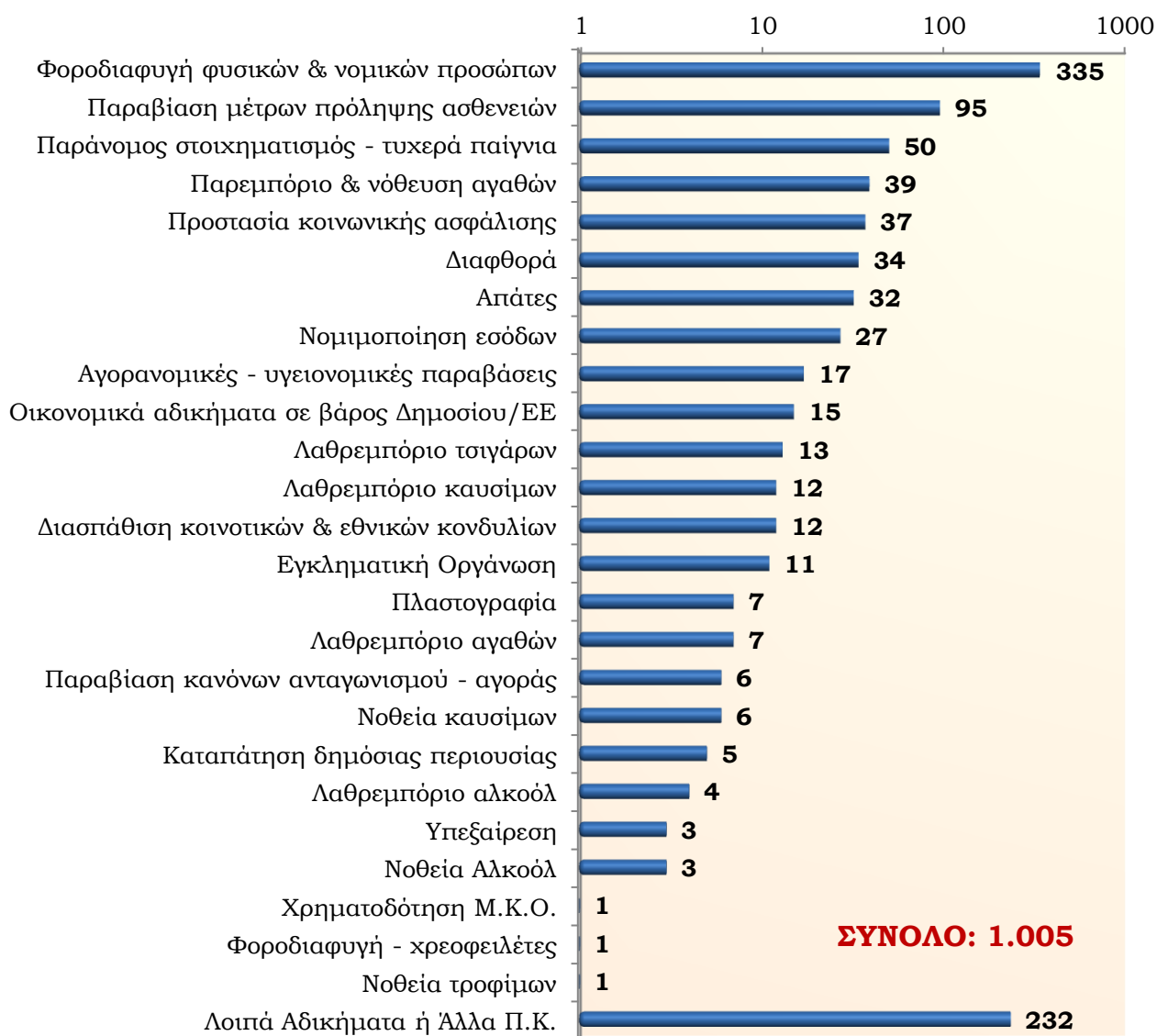
Και για το έτος 2020, οι φορολογικές παραβάσεις εξακολουθούν να αποτελούν ένα από τα μεγαλύτερα ζητήματα που απασχολούν τους πολίτες. Παρότι αριθμητικά υπήρξε μείωση, σε σχέση με το έτος 2019 (Γράφημα 11), σχεδόν το **33,5%** του συνόλου των καταγγελιών του έτους 2020 αφορούσε κυρίως σε **φορολογικά αδικήματα** (Γράφημα 10).

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι ειδικές συνθήκες λόγω COVID-19 οδήγησαν, σε αρκετές περιπτώσεις, τους πολίτες να καταγγείλουν στη Δ.Ο.Α. παραβιάσεις των υφιστάμενων μέτρων ασφαλείας, είτε ως μεμονωμένα περιστατικά, είτε σε συνδυασμό με άλλα αδικήματα.

Η σπουδαιότητα της προάσπισης της δημόσιας υγείας στη συλλογική συνείδηση αποτυπώνεται από το γεγονός ότι η παραβίαση μέτρων πρόληψης ασθενειών βρίσκεται στη δεύτερη θέση της ταξινόμησης των καταγγελιών ανά αδίκημα, για το έτος 2020 (Γράφημα 10).

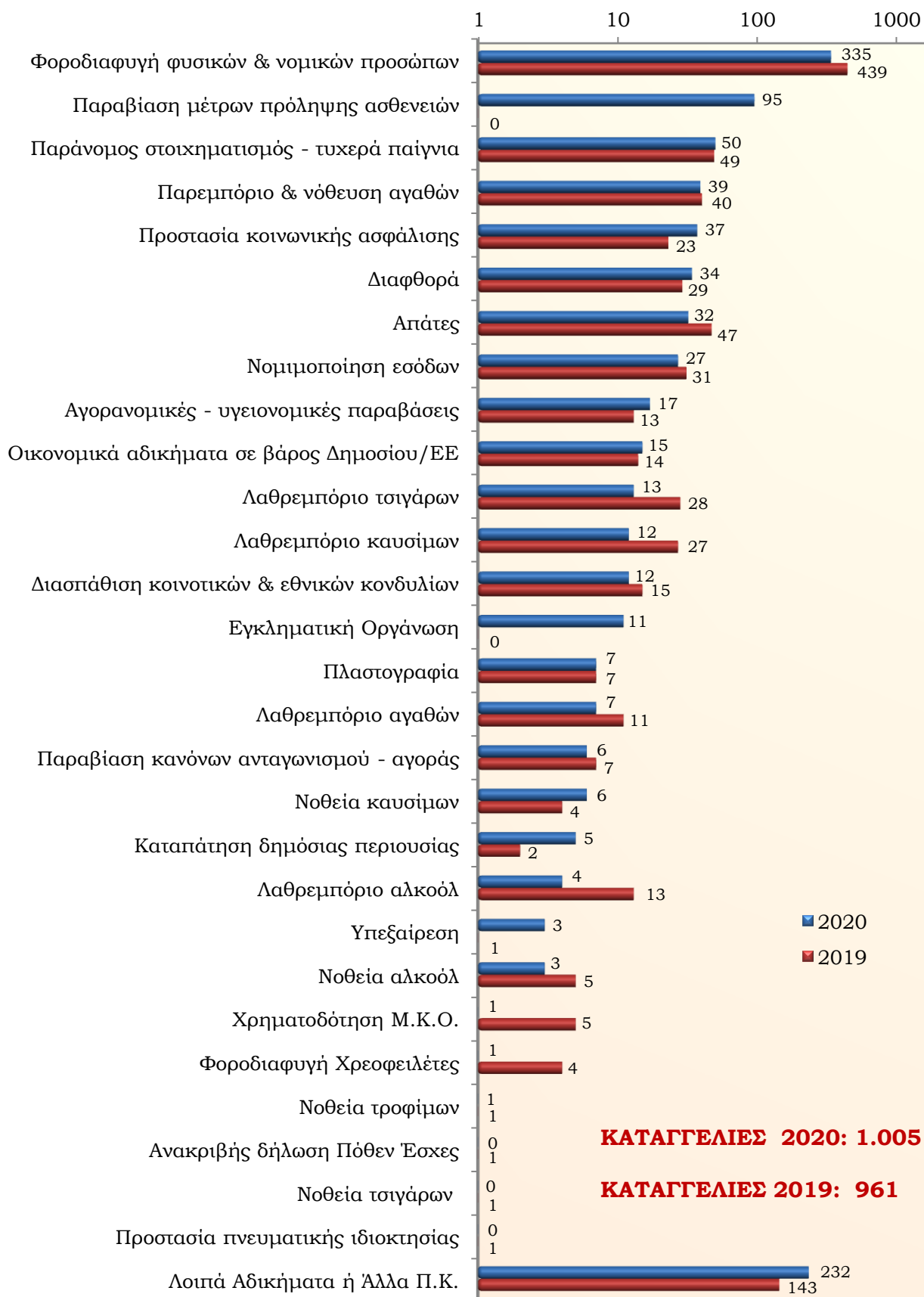
Ακολουθούν οι καταγγελίες σχετικά με παραβάσεις της νομοθεσίας **περί παιγνίων** και όσες αφορούν το **παρεμπόριο** και τη **νόθευση αγαθών**, οι οποίες κυμαίνονται στα ίδια επίπεδα, σε σχέση με το έτος 2019 (Γράφημα 11).

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ 2020 ΑΝΑ ΑΔΙΚΗΜΑ

Γράφημα 10: Καταγγελίες 2020 ανά αδίκημα

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΑΝΑ ΑΔΙΚΗΜΑ

Γράφημα 11: Σύγκριση καταγγελιών 2019-2020 ανά αδικήμα

Σημειώνεται ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, με βασικά αδικήματα τα ανωτέρω, εμπεριέχονται και αδικήματα **διαφθοράς** ή και **νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες**, τα οποία σχετίζονται με τις καταγγελλόμενες παράνομες πράξεις.

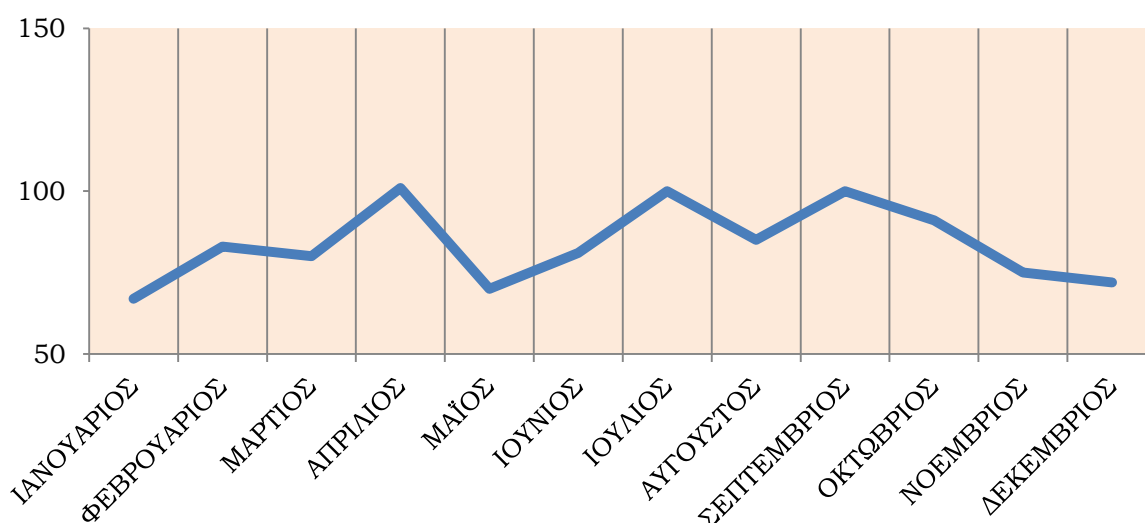
Από την ανάλυση του πλήθους των καταγγελιών ανά μήνα (Γράφημα 12), παρατηρείται αύξηση κατά τους μήνες Απρίλιο, Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο, χρονικά διαστήματα που ταυτίζονται με την περίοδο του Πάσχα και των θερινών διακοπών.

Η πλειοψηφία των εν λόγω καταγγελιών αφορά σε παραβάσεις **φορολογικής νομοθεσίας**, οι οποίες εντοπίζονται σε ολόκληρη την Ελληνική Επικράτεια.

Παρότι το έτος 2020 ανετράπησαν πολλά δεδομένα, όσον αφορά την περίοδο του Πάσχα και των καλοκαιρινών διακοπών, καθώς και τις πολιτιστικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις ανά τη Χώρα, οι πολίτες εξακολούθησαν να εντοπίζουν και να καταδικάζουν τις οικονομικές «παρεκκλίσεις».

Με τον τρόπο αυτό, αποδεικνύεται ότι η φορολογική συνείδηση των καταναλωτών, όπως έχει διαμορφωθεί, τους καθοδηγεί ώστε να συνδράμουν ενεργά στο έργο των αρμόδιων Αρχών και Υπηρεσιών, για την αντιμετώπιση του φαινομένου της φοροδιαφυγής.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ 2020 ΑΝΑ ΜΗΝΑ

Γράφημα 12: Καταγγελίες 2020 ανά μήνα

Από τη χαρτογράφηση των καταγγελιών ανά Περιφέρεια της Χώρας, προκύπτει ότι οι περισσότερες από αυτές συγκεντρώνονται στην Αττική, με δεύτερη κατά σειρά την Κεντρική Μακεδονία, ενώ η κατανομή τους στην υπόλοιπη Επικράτεια είναι σχετικά ομοιόμορφη.

Αυτό οφείλεται κυρίως στην αντίστοιχη κατανομή του πληθυσμού στα δύο κύρια αστικά κέντρα (Αθήνα και Θεσσαλονίκη), με την Αττική να συγκεντρώνει σχεδόν το μισό πληθυσμό της Χώρας.

Χάρτης 1: Καταγγελίες 2020 ανά Περιφέρεια

1.1 Εξελικτική πορεία καταγγελιών

Οι πληροφορίες που ελήφθησαν, από τις καταγγελίες που εισήλθαν στη Δ.Ο.Α., οδήγησαν στη διερεύνηση **119** υποθέσεων και στη σύνταξη **38** δικογραφιών, εκ των οποίων **20** στο πλαίσιο της αυτόφωρης διαδικασίας. Συνεπεία αυτών, συνελήφθησαν **181** άτομα και προέκυψαν συνολικά **228** κατηγορούμενοι (Γράφημα 13).

Οι λοιπές καταγγελίες διαβιβάστηκαν στις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές (17%), Δ.Ο.Υ. (38%), λοιπές αστυνομικές Υπηρεσίες (30%), Σ.ΕΠ.Ε.-ΕΦΚΑ-ΠΕΚΑ (3%), Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή (3%), κ.λπ..

Στην πλειοψηφία τους, οι καταγγελίες που διαβιβάστηκαν αφορούσαν είτε περιπτώσεις ήσσονος σημασίας, είτε αποτελούσαν αντικείμενο έρευνας άλλων Υπηρεσιών.

Η συγκεκριμένη διαπίστωση ενισχύει την άποψη ότι οι πολίτες δείχνουν εμπιστοσύνη στη Δ.Ο.Α. και προτιμούν να απευθύνονται σε αυτήν, ακόμη και για καταγγελίες αρμοδιότητας άλλων Υπηρεσιών και Φορέων.

2. Υποθέσεις

Με γνώμονα τις προτεραιότητες που τέθηκαν από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας για την καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος, σε συνδυασμό με τις αρμοδιότητες της Δ.Ο.Α., κατά το έτος 2020 διεκπεραιώθηκαν **644** υποθέσεις από καταγγελίες, εισαγγελικές παραγγελίες και ελέγχους που διενεργήθηκαν από τα Τμήματα της Δ.Ο.Α. και της Υ.Ο.Α.Β.Ε., καθώς και στο πλαίσιο συνεργασίας με άλλες Υπηρεσίες και Φορείς.

Γράφημα 13: Ροή καταγγελιών

Σε σχέση με το έτος 2019, κατά το οποίο διεκπεραιώθηκαν **932** υποθέσεις (Ετήσια Έκθεση 2019), το έτος 2020 διαπιστώνεται μείωση της τάξεως του 31%. Η συγκεκριμένη μείωση οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι, λόγω των ειδικών συνθηκών που επικράτησαν και των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν για την ανάσχεση μετάδοσης του COVID-19, αναστάλη η λειτουργία επιχειρήσεων και καταστημάτων, ενώ κατέστη υποχρεωτική η τηλεργασία για το 50% του προσωπικού τους. Αυτό επηρέασε ιδιαίτερα το έργο του προσωπικού της Δ.Ο.Α. και τις υπηρεσιακές δραστηριότητες.

Από τις περαιωθείσες υποθέσεις, οι περισσότερες περιπτώσεις αφορούσαν φοροδιαφυγή φυσικών και νομικών προσώπων, προστασία κοινωνικής ασφάλισης, παράνομο στοιχηματισμό-τυχερά παίγνια και διαφθορά (Γράφημα 14).

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ Δ.Ο.Α. 2020

Γράφημα 14: Υποθέσεις 2020

Κατά τη διερεύνηση των ανωτέρω υποθέσεων, περαιώθηκαν **512** δικογραφίες κατόπιν εισαγγελικών παραγγελιών και σχηματίστηκαν αυτεπαγγέλτως **53** δικογραφίες, έπειτα από αστυνομική προανάκριση (άρθρο 245 § 2 Κ.Π.Δ.).

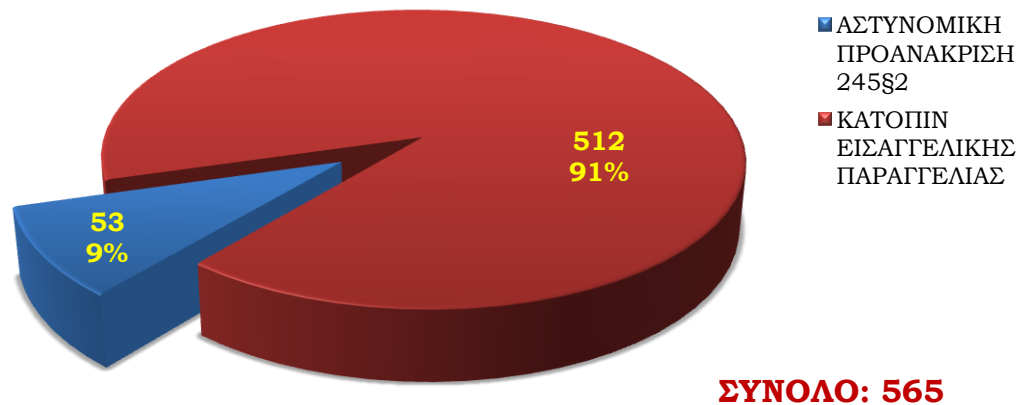
Από το σύνολο των **565** δικογραφιών που διεκπεραιώθηκαν, σε **37** περιπτώσεις ακολουθήθηκε η αυτόφωρη διαδικασία (Πίνακας 2).

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΡΑΙΩΘΕΙΣΕΣ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΕΣ ΕΤΟΥΣ 2020		ΑΥΤΟΦΩΡΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
	ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΑΝΑΚΡΙΣΗ (245§2 Κ.Π.Δ.)	
Φοροδιαφυγή φυσικών & νομικών προσώπων	267	-	-
Διαφθορά	57	1	-
Παράνομος στοιχηματισμός - τυχερά παίγνια	37	15	17
Οικονομικά αδικήματα σε βάρος Δημοσίου/Ε.Ε.	21	1	-
Νομιμοποίηση εσόδων	17	-	-
Απάτες	14	-	-
Πλαστογραφία	13	-	-
Υπεξαίρεση	11	-	-
Λαθρεμπόριο καπνικών προϊόντων	8	9	4
Προστασία κοινωνικής ασφάλισης	7	4	1
Παρεμπόριο & νόθευση αγαθών	6	12	6
Λαθρεμπόριο καυσίμων	6	3	2
Ανακριβής δήλωση Πόθεν Έσχες	4	-	-
Χρηματοδότηση Μ.Κ.Ο.	4	-	-
Διασπάθιση κοινοτικών & εθνικών κονδυλίων	3	-	-
Λαθρεμπόριο αλκοόλ	1	3	2
Νοθεία καυσίμων	1	-	-
Περί Όπλων	-	3	3
Περί Αλλοδαπών	-	1	1
Λοιπά Αδικήματα ή Άλλα Π.Κ.	35	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	512	53	37
	565		

Πίνακας 2: Περαιωθείσες δικογραφίες 2020

Σημειώνεται ότι η αναλογία των δικογραφιών διατηρήθηκε στα επίπεδα του έτους 2019, με το 91% των υποθέσεων που διερευνήθηκαν κατά το έτος 2020 να αφορούν δικογραφίες κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας και μόνο το 9% δικογραφίες περαιωθείσες στο πλαίσιο της αστυνομικής προανάκρισης (άρθρο 245 § 2 Κ.Π.Δ., Γράφημα 15).

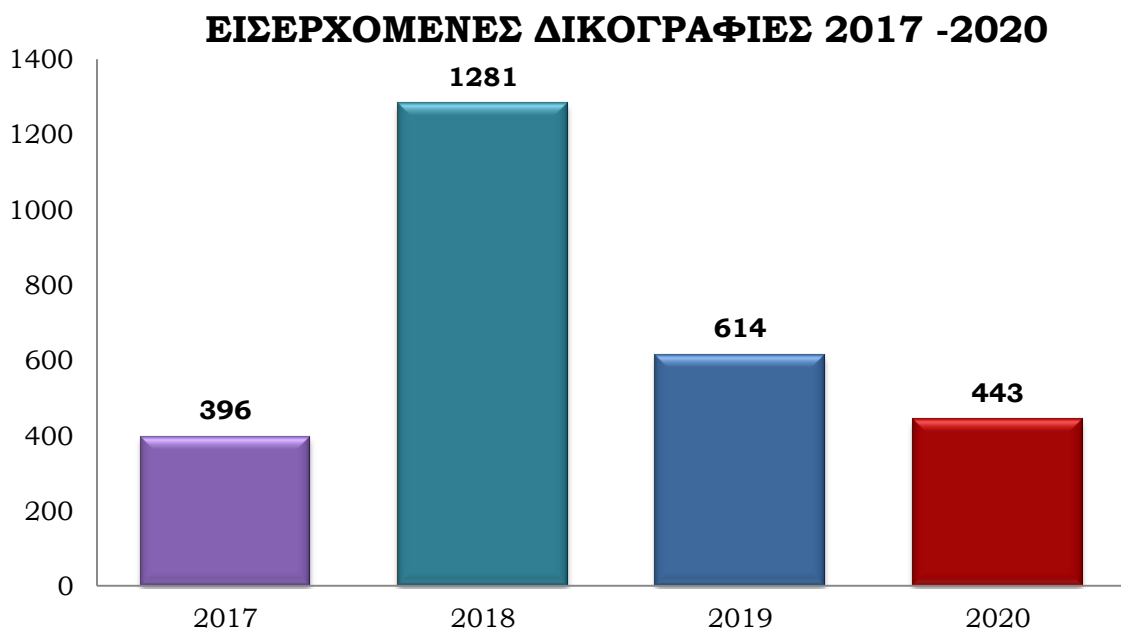
ΠΕΡΑΙΩΘΕΙΣΕΣ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΕΣ Δ.Ο.Α. 2020

Γράφημα 15: Περαιωθείσες δικογραφίες 2020

Η μεγάλη αυτή διαφορά είναι αποτέλεσμα της στατιστικής ανωμαλίας που προέρχεται από τη συσσώρευση δικογραφιών στην Υπηρεσία, από το σύνολο των Εισαγγελικών και Ανακριτικών Αρχών της Χώρας, η οποία κορυφώθηκε το έτος 2018 (**1281** εισαγγελικές παραγγελίες) και συνεχίστηκε το έτος 2019 (**614** εισαγγελικές παραγγελίες).

Όπως εμφανίζεται στο Γράφημα 16, πέραν της ιδιαιτερότητας της διετίας 2018-2019, οι εισερχόμενες δικογραφίες του έτους 2020 ανέρχονται στις **443** και κυμαίνονται σχεδόν στα ίδια επίπεδα με αυτές του έτους 2017.

Γράφημα 16: Εισερχόμενες δικογραφίες 2017-2020

Οι δικογραφίες ανατίθενται στη Δ.Ο.Α. από τις Εισαγγελίες Πρωτοδικών της Χώρας, το Γραφείο Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς και το Γραφείο Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος (πλέον Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών) και, για τη διεκπεραίωσή τους, απαιτούνται συνήθως πολύμηνες έρευνες συλλογής και ανάλυσης πληροφοριών και εκτέλεση ειδικών ανακριτικών πράξεων.

Οι **443** δικογραφίες που εισήλθαν στη Δ.Ο.Α κατά το έτος 2020 αφορούσαν κυρίως σε αδικήματα **φοροδιαφυγής, διαφθοράς, παράνομου στοιχηματισμού-τυχερών παιγνίων και νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες** (Γράφημα 17).

ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΕΣ Δ.Ο.Α. 2020

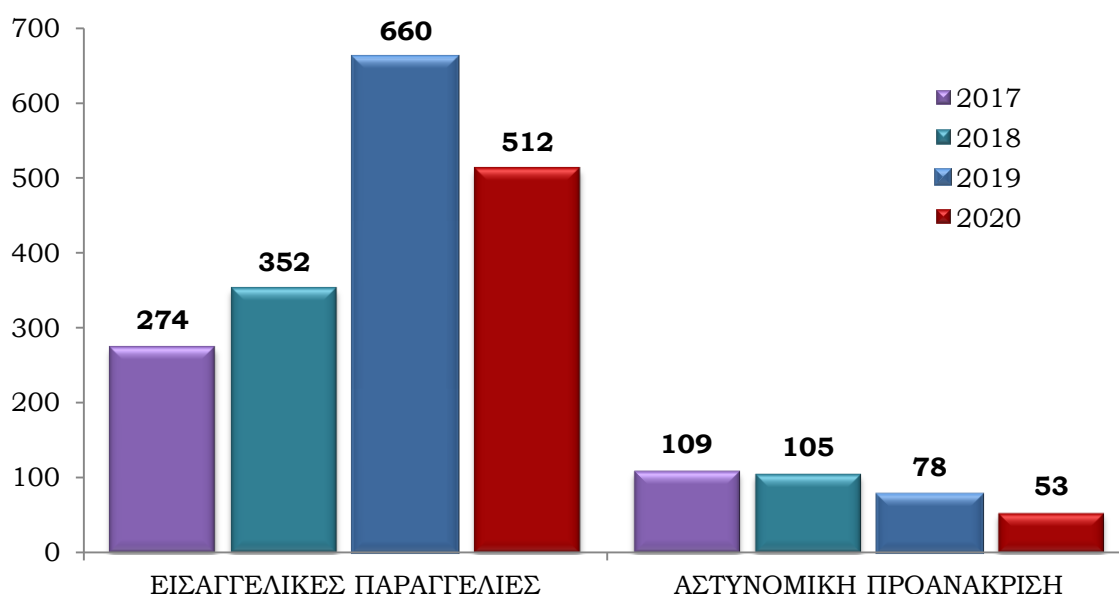

Γράφημα 17: Εισερχόμενες δικογραφίες 2020

Αναφορικά με τον αριθμό των δικογραφιών που **περαιώθηκαν** το έτος 2020 κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, παρότι -σε σχέση με το έτος 2019- παρατηρείται **μείωση** της τάξεως του 28% περίπου, εξακολουθεί να παραμένει αρκετά υψηλός, συγκριτικά με τα έτη 2017-2018.

Αντίθετα, οι δικογραφίες που σχηματίστηκαν κατόπιν αστυνομικής προανάκρισης (άρθρο 245 §2 Κ.Π.Δ.) παρουσίασαν ήπια πτωτική τάση (Γράφημα 18).

ΠΕΡΑΙΩΘΕΙΣΕΣ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΕΣ 2017 - 2020

Γράφημα 18: Περαιωθείσες δικογραφίες 2017-2020

Εξετάζοντας τις περαιωμένες δικογραφίες του έτους 2020 ανά αδίκημα, η μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση παρατηρείται στις δικογραφίες που αφορούν λοιπά αδικήματα ή άλλα αδικήματα Π.Κ. (τοκογλυφία, παραβάσεις Κώδικα Μετανάστευσης & Κοινωνικής Ένταξης, παραβάσεις νομοθεσίας περί Εράνων & Λαχειοφόρων Αγορών κ.λπ.). Διευκρινίζεται ότι, στη συγκεκριμένη κατηγορία, υπάγονται και οι περιπτώσεις δικαστικών αποφάσεων για εκτέλεση εκκρεμών ενταλμάτων σύλληψης (φυγόποινοι).

Οι υπόλοιπες ποσοστιαίες αυξήσεις διαπιστώνονται κυρίως στον τομέα του λαθρεμπορίου (100% για το αλκοόλ, 55% για τα τσιγάρα και 29% για τα καύσιμα), καθώς και όσον αφορά το αδίκημα της πλαστογραφίας (8%).

Σε σταθερά επίπεδα κυμαίνονται οι περαιωθείσες δικογραφίες για χρηματοδοτήσεις Μ.Κ.Ο., διασπάθιση κοινοτικών και εθνικών κονδυλίων, νοθεία καυσίμων και παραβάσεις νομοθεσίας περί Όπλων και περί Αλλοδαπών.

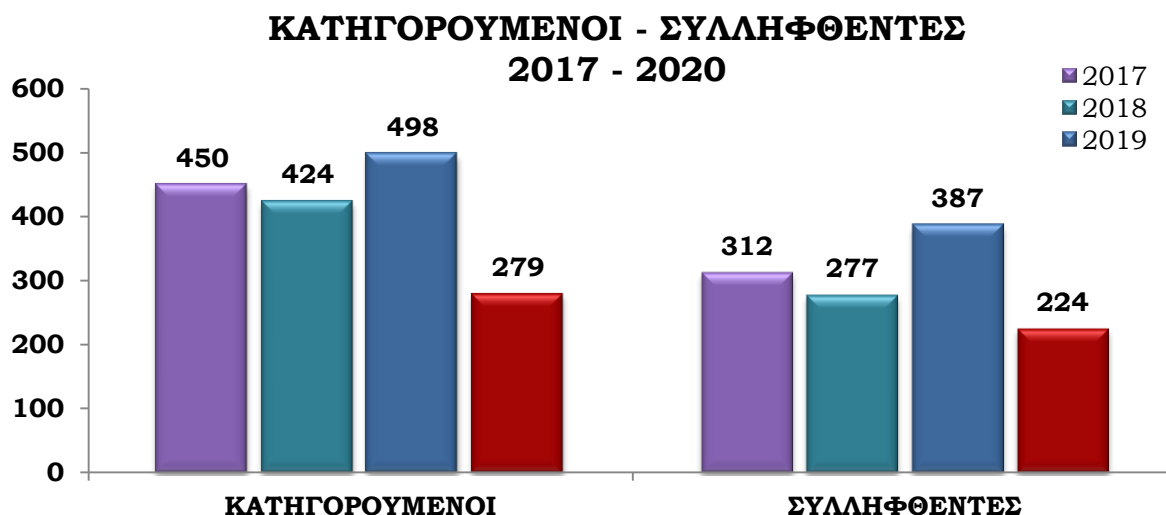
Αντιθέτως, παρότι αφορά στις περισσότερες αριθμητικά περαιωθείσες δικογραφίες (άρθρο 245 § 2 Κ.Π.Δ. και εισαγγελικές παραγγελίες), στον τομέα της **φοροδιαφυγής φυσικών και νομικών προσώπων** σημειώθηκε μείωση 22%. Αυτό οφείλεται εν μέρει και στο μεγάλο αριθμό των δικογραφιών που διαβιβάστηκαν τα δύο τελευταία χρόνια από την Α.Α.Δ.Ε. στη Δ.Ο.Α. και αφορούσαν κυρίως φοροδιαφυγή, πολλές από τις οποίες διεκπεραιώθηκαν κατά τη διετία 2018-2019.

Τέλος, μεγάλη ποσοστιαία μείωση παρατηρείται στις δικογραφίες σχετικά με ανακριβή δήλωση Πόθεν Έσχες (75%), διαφθορά (44%), υπεξαίρεση και προστασία κοινωνικής ασφάλισης (42%), νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (41%), ενώ ακολουθούν, με μικρότερα ποσοστά μείωσης, το παρεμπόριο και η νόθευση αγαθών, οικονομικά εγκλήματα σε βάρος του Δημοσίου/Ε.Ε. και ο παράνομος στοιχηματισμός/τυχερά παίγνια.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΩΝ 2019 - 2020			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΟΣ	2019	2020	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
Λοιπά Αδικήματα ή Άλλα Π.Κ.	17	36	112%
Λαθρεμπόριο αλκοόλ	2	4	100%
Λαθρεμπόριο τσιγάρων	11	17	55%
Λαθρεμπόριο καυσίμων	7	9	29%
Πλαστογραφία	12	13	8%
Χρηματοδότηση Μ.Κ.Ο.	4	4	ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ
Διασπάθιση κοινοτικών & εθνικών κονδυλίων	3	3	ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ
Περί Όπλων	3	3	ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ
Νοθεία καυσίμων	1	1	ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ
Περί Αλλοδαπών	1	1	ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ
Φοροδιαφυγή - χρεοφειλέτες	1	-	ΕΛΑΤΤΩΣΗ
Καταπάτηση δημόσιας περιουσίας	1	-	ΕΛΑΤΤΩΣΗ
Προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας	1	-	ΕΛΑΤΤΩΣΗ
Απάτες	15	14	-7%
Φοροδιαφυγή φυσικών & νομικών προσώπων	341	267	-22%
Παράνομος στοιχηματισμός - τυχερά παίγνια	71	52	-27%
Οικονομικά αδικήματα σε βάρος Δημοσίου/Ε.Ε.	33	22	-33%
Παρεμπόριο & νόθευση αγαθών	27	18	-33%
Νομιμοποίηση εσόδων (ξέπλυμα)	29	17	-41%
Προστασία κοινωνικής ασφάλισης	19	11	-42%
Υπεξαίρεση	19	11	-42%
Διαφθορά	104	58	-44%
Ανακριβής δήλωση Πόθεν Έσχες	16	4	-75%
ΣΥΝΟΛΟ	723	565	

Πίνακας 3: Σύγκριση δικογραφιών 2019-2020

Από το σύνολο των δικογραφιών που περαιώθηκαν, προέκυψαν **279** κατηγορούμενοι (μείωση 44%, σε σχέση με το έτος 2019), ενώ συνελήφθησαν **224** άτομα (ανάλογη μείωση 43%). Στο Γράφημα 19 απεικονίζονται τα στοιχεία για τους κατηγορούμενους και τους συλληφθέντες κατά τα έτη 2017-2020, ενώ στον Πίνακα 4 εμφανίζονται τα αντίστοιχα στοιχεία για το έτος 2020, αναλυτικά, ανά αδίκημα.

Γράφημα 19: Κατηγορούμενοι - συλληφθέντες 2017-2020

Διευκρινίζεται ότι, όσον αφορά τα λοιπά αδικήματα, περιλαμβάνονται και συλληφθέντες εις βάρος των οποίων εκκρεμούσαν καταδικαστικές αποφάσεις (φυγόποινοι).

Επιπλέον, για τους αλλοδαπούς που συνελήφθησαν διότι διέμεναν παράνομα στη Χώρα, στερούμενοι ταξιδιωτικών εγγράφων, εφαρμόστηκε η προβλεπόμενη διαδικασία διοικητικής απέλασης.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΙ ΕΤΟΥΣ 2020	ΣΥΛΛΗΦΘΕΝΤΕΣ ΕΤΟΥΣ 2020
Παράνομος στοιχηματισμός – τυχερά παιχνίδια	120	106
Λαθρεμπόριο καπνικών προϊόντων	41	35
Λαθρεμπόριο αλκοόλ	34	22
Λοιπά Αδικήματα ή Άλλα Π.Κ.	20	9
Περί Αλλοδαπών	21	21
Απάτες	13	13
Παραεμπόριο & νόθευση αγαθών	13	12
Προστασία κοινωνικής ασφάλισης	11	1
Λαθρεμπόριο καυσίμων	3	2
Περί Όπλων	3	3
ΣΥΝΟΛΟ	277	224

Πίνακας 4: Κατηγορούμενοι & συλληφθέντες 2020

Στη συνέχεια, παρατίθενται στοιχεία, ανά κατηγορία αδικήματος, για τις υποθέσεις που χειρίστηκε η Δ.Ο.Α. το έτος 2020, με τους αντίστοιχους κατηγορούμενους και συλληφθέντες.

2.1 Παράνομες πράξεις εις βάρος του ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι παράνομες πράξεις από τις οποίες απειλούνται τα συμφέροντα του ελληνικού Δημοσίου και της Ε.Ε. ή του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα και σχετίζονται με τη δημόσια περιουσία, τους κοινοτικούς και εθνικούς πόρους και επιχορηγήσεις, αποτελούν μερικά από τα πιο σημαντικά πεδία δράσης της Δ.Ο.Α..

Ειδικότερα:

- **Διασπάθιση Κοινοτικών και Εθνικών Κονδυλίων: 3 υποθέσεις**

Σχηματίστηκαν **3 δικογραφίες**, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας

Οι υποθέσεις αυτές αφορούσαν αδιαφανή – παράτυπη διαχείριση κρατικών χρηματοδοτήσεων, κοινοτικών πόρων και κονδυλίων, με σκοπό τον παράνομο πλουτισμό.

- **Οικονομικά αδικήματα εις βάρος Δημοσίου/Ε.Ε.: 20 υποθέσεις**

Σχηματίστηκαν **21 δικογραφίες** κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας και **1** αυτεπαγγέλτως.

Οι συγκεκριμένες υποθέσεις αφορούσαν κυρίως το αδίκημα της απάτης σε βάρος των συμφερόντων του Δημοσίου και της Ε.Ε., όπως παράνομες επιδοτήσεις σε αγρότες και οδηγούς ΚΤΕΛ, διπλές αποδοχές υψηλόβαθμων δημοσίων υπαλλήλων, χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων, δημόσιους διαγωνισμούς, επιδοτούμενες επενδύσεις, παράνομο αποκατακρητισμό δασικών εκτάσεων, εικονικές ώρες υπεραπασχόλησης στο δημόσιο τομέα και μεταπώληση υποτιμολογημένων προϊόντων μέσω εικονικών εταιρειών.

- **Χρηματοδότηση Μ.Κ.Ο.: 3 υποθέσεις**

Σχηματίσθηκαν **4 δικογραφίες***, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας.

Οι υποθέσεις αυτές αφορούσαν οργανισμούς παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, προάσπισης των δικαιωμάτων προσφύγων, μεταναστών και γενικότερα ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, ασυνόδευτους ανήλικους και διαπολιτισμική μεσολάβηση.

Ειδικότερα, για το έτος 2020, στελέχη της Δ.Ο.Α. και της Υ.Ο.Α.Β.Ε. ορίσθηκαν και συμμετείχαν σε μικτά κλιμάκια ελέγχων με επιθεωρητές – ελεγκτές της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, τα οποία συγκροτήθηκαν με εντολή του Διοικητή της Ε.Α.Δ., με τη συνδρομή προσωπικού της Διεύθυνσης Εγκληματολογικών Ερευνών. Τα εν λόγω κλιμάκια

πραγματοποίησαν ελέγχους σε **8** Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, κυρίως δικαιούχων χρηματοδοτικών συγχρηματοδοτούμενων έργων από το εθνικό πρόγραμμα του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME/AMIF), με αντικείμενο τη διακρίβωση τήρησης ή μη της νομιμότητας των ενεργειών τους, ως προς τους διατεθέντες οικονομικούς πόρους, καθώς και την εν γένει λειτουργία και επιχειρησιακή τους δράση. Παράλληλα, διενήργησαν αυτοψίες σε συνολικά **16** δομές φιλοξενίας ασυνόδευτων ανήλικων των ανωτέρω Μ.Κ.Ο., προς διαπίστωση υλοποίησης ή μη των απαιτήσεων των σχετικών τεχνικών δελτίων των χρηματοδοτούμενων υποέργων, σε διάφορες περιοχές της νησιωτικής και ηπειρωτικής Ελλάδας (Αττική, Μυτιλήνη, Καστοριά, Λάρισα και Θεσσαλονίκη).

- **Διαφθορά και υπεξαίρεση: 63 υποθέσεις**

Σχηματίσθηκαν **68 δικογραφίες***, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας και **1** αυτεπαγγέλτως.

Στην κατηγορία της διαφθοράς περιλαμβάνονται, η υπεξαίρεση, η απιστία, η δωροδοκία – δωροληψία, η παράβαση καθήκοντος, η κατάχρηση εξουσίας, η ψευδής βεβαίωση, η νόθευση εγγράφου κ.λπ..

* Σε κάποιες κατηγορίες αδικημάτων, οι σχηματισθείσες δικογραφίες υπερβαίνουν τον αριθμό των υποθέσεων. Αυτό οφείλεται στο ότι ορισμένες εισαγγελικές παραγγελίες αφορούν την ίδια υπόθεση.

Οι εν λόγω υποθέσεις αφορούσαν κυρίως το Δημόσιο, αλλά και τον ιδιωτικό τομέα. Ειδικότερα, τα ανωτέρω αδικήματα εντοπίζονται στον χώρο της **υγείας και της κοινωνικής ασφάλισης, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των εποπτευόμενων**

οργανισμών, των Δημόσιων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Δ.Ε.Κ.Ο.), Ν.Π.Δ.Δ., των συγκοινωνιών και μέσων μαζικής μεταφοράς, του χρηματοπιστωτικού τομέα και των οικονομικών, της εκπαίδευσης, του αθλητισμού, των δημόσιων έργων, των ιδιωτικών επενδύσεων, σε Σωματεία και Ενώσεις.

- **Ανακριβής δήλωση Πόθεν Έσχες: 3 υποθέσεις**

Σχηματίστηκαν **4 δικογραφίες***, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας.

- **Απάτη και πλαστογραφία: 28 υποθέσεις**

Σχηματίστηκαν **27 δικογραφίες**, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας.

Από τις ανωτέρω δικογραφίες προέκυψαν **13 κατηγορούμενοι**, οι οποίοι **συνελήφθησαν**.

- **Λοιπά Αδικήματα** (τοκογλυφία, περί εράνων και λαχειοφόρων αγορών, κώδικας μετανάστευσης & κοινωνικής ένταξης, παράνομη εμπορία ζώων συντροφιάς, λειτουργία καταστημάτων άνευ αδείας, αγορανομικές – υγειονομικές παραβάσεις, παραβάσεις περί όπλων και περί αλλοδαπών κ.λπ.): **22 υποθέσεις**

Σχηματίστηκαν συνολικά **40 δικογραφίες***, **35** κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας και **5** αυτεπαγγέλτως. Σε **5** περιπτώσεις ακολουθήθηκε η αυτόφωρη διαδικασία.

Από τις ανωτέρω δικογραφίες προέκυψαν **23 κατηγορούμενοι**, εκ των οποίων οι **12 συνελήφθησαν**. Επιπλέον, συνελήφθησαν **21** αλλοδαποί στερούμενοι ταξιδιωτικών εγγράφων και εφαρμόστηκε η προβλεπόμενη διαδικασία διοικητικής απέλασης.

2.2 Διακίνηση προϊόντων παρεμπορίου και παραβάσεις νομοθεσίας Περί Σημάτων

Στη συγκεκριμένη κατηγορία υποθέσεων, εξετάζονται τρεις βασικές υποκατηγορίες:

- Η παράνομη διακίνηση ή/και νόθευση αγαθών (τροφίμων, φαρμάκων κ.λπ.).
- Οι παραβάσεις περί βιομηχανικής ιδιοκτησίας, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται τα **σήματα** και λοιπά συναφή εμπορικά δικαιώματα (**απομιμητικά**), τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα βιομηχανικά σχέδια, οι προστατευόμενες γεωγραφικές ονομασίες προέλευσης κ.λπ..
- Οι παραβάσεις περί **πνευματικών δικαιωμάτων**, αναφορικά με έργα λογοτεχνίας και τέχνης (π.χ. βιβλία), λογισμικό κ.α..

Στο σημείο αυτό, αξίζει να σημειωθεί ότι, λόγω των ειδικών συνθηκών διαβίωσης που διαμορφώθηκαν λόγω του COVID-19, η διακίνηση απομιμητικών και χαμηλής ποιότητας προϊόντων αποτελεί έναν από τους τομείς εγκληματικής δραστηριότητας που επηρεάστηκαν άμεσα.

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας, η ζήτηση για συγκεκριμένα προϊόντα, κυρίως υγιεινής και προσωπικής φροντίδας (μάσκες, γάντια, προϊόντα καθαρισμού και απολύμανσης), αλλά και για φαρμακευτικά είδη, εκτοξεύθηκε.

Ειδικά τους πρώτους μήνες, σημειώθηκε αύξηση των τιμών των συγκεκριμένων προϊόντων, αλλά και περιορισμένη διάθεσή τους, σε σχέση με τη ζήτηση. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα είτε οι καταναλωτές να καταφύγουν στην αγορά προϊόντων χαμηλής ποιότητας, είτε να παρατηρηθούν φαινόμενα αισχροκέρδειας, απομίμησης και εξαπάτησης του καταναλωτικού κοινού. Η υφιστάμενη κατάσταση οδήγησε, σταδιακά, στον καθορισμό ανώτατων τιμών πώλησης αγαθών και παροχής υπηρεσιών.

Για τη διακίνηση προϊόντων **παρεμπορίου** και τη νομοθεσία **Περί Σημάτων**, ολοκληρώθηκαν από τη Δ.Ο.Α. **23 υποθέσεις**.

Σχηματίστηκαν συνολικά **18 δικογραφίες**, **6** κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας και **12** αυτεπαγγέλτως. Σε **6** περιπτώσεις ακολουθήθηκε η αυτόφωρη διαδικασία.

Από τις ανωτέρω δικογραφίες προέκυψαν **13 κατηγορούμενοι**, εκ των οποίων οι **12 συνελήφθησαν**.

2.3 Παράνομος στοιχηματισμός – τυχερά παίγνια

Για την αντιμετώπιση του φαινομένου της **παράνομης διεξαγωγής τυχερών παιγνίων και του παράνομου στοιχηματισμού** γενικότερα, ολοκληρώθηκαν από τη Δ.Ο.Α. **55 υποθέσεις**.

Σχηματίστηκαν συνολικά **52 δικογραφίες**, **37** κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας και **15** αυτεπαγγέλτως. Σε **17** περιπτώσεις ακολουθήθηκε η αυτόφωρη διαδικασία.

Από τις ανωτέρω δικογραφίες προέκυψαν **120 κατηγορούμενοι**, εκ των οποίων οι **106 συνελήφθησαν**.

2.4 Λαθρεμπόριο - νοθεία

Κατά το έτος 2020, από τη Δ.Ο.Α. ολοκληρώθηκαν συνολικά **48 υποθέσεις** λαθρεμπορίου-νοθείας (Γράφημα 20), στο πλαίσιο των οποίων διερευνήθηκαν παραβάσεις του **Ν. 2960/2001 (Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας)**, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και αφορούν κυρίως προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικούς Φόρους Κατανάλωσης (π.χ. καπνικά προϊόντα, καύσιμα, αλκοόλ, κ.λπ.). Ειδικότερα, εξετάστηκαν οι ακόλουθες υποκατηγορίες:

- **Λαθρεμπόριο καπνικών προϊόντων: 19 υποθέσεις**

Σχηματίσθηκαν **17 δικογραφίες**, **8** κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας και **9** αυτεπαγγέλτως. Σε **4** περιπτώσεις ακολουθήθηκε η αυτόφωρη διαδικασία.

Από τις ανωτέρω δικογραφίες προέκυψαν **41 κατηγορούμενοι**, εκ των οποίων οι **35 συνελήφθησαν**.

Η **ζημία για το Δημόσιο** (αναλογούντες δασμοί, φόροι κ.λπ.), από τη διάθεση στην αγορά των λαθραίων καπνικών προϊόντων, για το έτος 2020, υπολογίζεται στα **8.247.499,15 €** τουλάχιστον (Γράφημα 21).

- **Λαθρεμπόριο καυσίμων: 17 υποθέσεις**

Σχηματίσθηκαν **9 δικογραφίες**, **6** κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας και **3** αυτεπαγγέλτως. Σε **2** περιπτώσεις ακολουθήθηκε η αυτόφωρη διαδικασία.

Από τις ανωτέρω δικογραφίες προέκυψαν **3 κατηγορούμενοι**, εκ των οποίων οι **2 συνελήφθησαν**.

- **Λαθρεμπόριο αλκοόλ: 9 υποθέσεις**

Σχηματίσθηκαν **4 δικογραφίες**, **1** κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας και **3** αυτεπαγγέλτως. Σε **2** περιπτώσεις ακολουθήθηκε η **αυτόφωρη διαδικασία**.

Από τις ανωτέρω δικογραφίες προέκυψαν **34 κατηγορούμενοι**, εκ των οποίων οι **22 συνελήφθησαν**.

Η **ζημία για το Δημόσιο** (αναλογούντες δασμοί, φόροι κ.λπ.), από τη διάθεση στην αγορά του λαθραίου αλκοόλ, για το έτος 2020, υπολογίζεται στα **2.099.927,32 €** τουλάχιστον (Γράφημα 21).

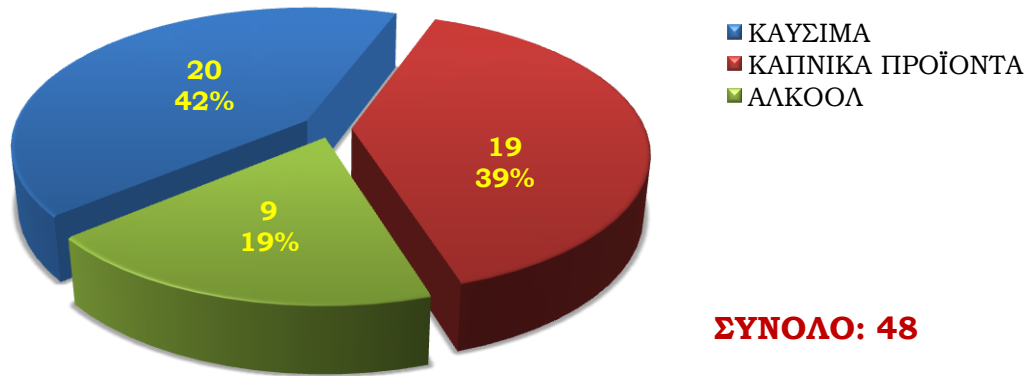

- **Νοθεία καυσίμων: 3 υποθέσεις**

Σχηματίσθηκε **1 δικογραφία** κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας.

Η **ζημία για το Δημόσιο** (αναλογούντες δασμοί, φόροι κ.λπ.), από τη διάθεση στην αγορά των λαθραίων/νοθευμένων υγρών καυσίμων και υγραερίου, για το έτος 2020, υπολογίζεται στα **153.286,98 €** τουλάχιστον (Γράφημα 21).

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΝΟΘΕΙΑΣ 2020

Γράφημα 20: Υποθέσεις λαθρεμπορίου και νοθείας 2020

2.5 Φοροδιαφυγή

Η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής αποτελεί βασική προτεραιότητα και στόχο της Δ.Ο.Α. Στο πλαίσιο αυτό, το έτος 2020, ολοκληρώθηκαν συνολικά **282 υποθέσεις** και σχηματίστηκαν **267 δικογραφίες** κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας.

Οι παραβάσεις που διαπιστώθηκαν κατά τη διερεύνηση των ανωτέρω υποθέσεων, αφορούσαν:

- μη έκδοση αποδείξεων, δελτίων ή παραστατικών, κατά την πώληση και διακίνηση προϊόντων ή την προσφορά υπηρεσιών
- σκόπιμη απόκρυψη και αλλοίωση φορολογητέας ύλης ή άλλων στοιχείων (π.χ. πλαστά - εικονικά στοιχεία)
- υποβολή ανακριβών/ψευδών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος
- μη καταβολή χρεών προς το Δημόσιο (βεβαιωμένα χρέη)
- αλλοίωση δεδομένων Φορολογικών Ταμειακών Μηχανισμών
- λοιπές φορολογικές παραβάσεις

Η εκτιμώμενη **ζημία** του Δημοσίου από τα διαπραχθέντα αδικήματα φοροδιαφυγής, για το έτος 2020, ανέρχεται στα **26.103.218,80 €** (Γράφημα 21).

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του διοικητικού χειρισμού των βεβαιωμένων από τη Δ.Ο.Α. παραβάσεων, προέκυψε ότι τα πρόστιμα που καταλογίστηκαν, έπειτα από την ενημέρωση των αρμόδιων φορολογικών Αρχών, καθώς και οι πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού φόρων, ανέρχονται στα **123.707,26 €** (Πίνακας 6).

Συλλήψεις για φοροδιαφυγή δεν πραγματοποιήθηκαν, κυρίως λόγω αλλαγής της σχετικής νομοθεσίας, η οποία επηρεάζει την εφαρμογή της διαδικασίας του αυτοφώρου για τα αδικήματα αυτά.

2.6 Προστασία Κοινωνικής Ασφάλισης

Στον τομέα της Προστασίας Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά το έτος 2020, ολοκληρώθηκαν **77** υποθέσεις.

Σχηματίστηκαν **11 δικογραφίες**, εκ των οποίων **7** κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας και **4** αυτεπαγγέλτως. Σε **1** περίπτωση ακολουθήθηκε η αυτόφωρη διαδικασία

Από τις ανωτέρω δικογραφίες προέκυψαν **11 κατηγορούμενοι**, εκ των οποίων ο **1** συνελήφθη.

Οι παραπάνω υποθέσεις αφορούν κυρίως παραβάσεις της ασφαλιστικής - εργατικής νομοθεσίας, με κυριότερη την αδήλωτη - ανασφάλιστη εργασία και την εξαπάτηση ασφαλιστικών Οργανισμών και Φορέων παροχής ιατρικής φροντίδας όπως:

- Μη καταβολή ασφαλιστικών εισφορών από φυσικά και νομικά πρόσωπα
- Απάτη εις βάρος Ασφαλιστικών Φορέων (π.χ. εικονικές ασφαλίσεις, παράνομα επιδόματα, παράνομες συντάξεις)

- Ψευδείς ιατρικές γνωματεύσεις και πιστοποιήσεις, με οικονομική επιβάρυνση, εις βάρος ασφαλιστικών Φορέων
- Παράνομη παροχή υπηρεσιών υγείας
- Παράνομη συνταγογράφηση

Η **ζημία** του Δημοσίου από τις απάτες εις βάρος ασφαλιστικών Φορέων, για το έτος 2020, ανέρχεται στα **16.491.870,76 €** (Γράφημα 23).

Σημειώνεται ότι το συνολικό ποσό προστίμων για τις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν κατά τη διενέργεια των ελέγχων δεν δύναται να προσδιοριστεί επακριβώς, καθότι τα πρόστιμα καταλογίζονται από τις συναρμόδιες Υπηρεσίες (Ε.Φ.Κ.Α. και Σ.ΕΠ.Ε.) και σε μεταγενέστερο χρόνο κοινοποιούνται στη Δ.Ο.Α.. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι, τα πρόστιμα που

καταλογίστηκαν και κοινοποιήθηκαν στη Δ.Ο.Α., το έτος 2020, ανέρχονται στα **12.300,00 €** (Πίνακας 6), ενώ οι **ανασφάλιστοι εργαζόμενοι**, κατά τους διενεργηθέντες ελέγχους, ανέρχονται συνολικά στους **44**.

2.7 Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες

Η νομιμοποίηση των εσόδων που προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες, με σκοπό να αποκρυφτεί η μη νόμιμη προέλευσή τους, συνδέεται αναπόσπαστα με εγκληματική συμπεριφορά (βασικό αδίκημα), η οποία αποφέρει οικονομικό όφελος.

Ως αυτοτελές έγκλημα δεν είναι ποινικά κολάσιμο στη Χώρα μας και καθίσταται ιδιαίτερα δυσχερής η αποδεικτική διαδικασία κατά την έρευνά του, καθώς απαιτεί σύνδεση με συγκεκριμένα βασικά εγκλήματα που έχουν διαπραχθεί (**Άρθρο 4 Ν.4557/2018**).

Στο πλαίσιο αυτό, η Δ.Ο.Α. χειρίστηκε **17 υποθέσεις** για «**ξέπλυμα χρήματος**» και σχηματίστηκαν **17 δικογραφίες**, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας.

3. Καταπολέμηση Σοβαρού και Οργανωμένου Οικονομικού Εγκλήματος

Η καταπολέμηση του **σοβαρού και οργανωμένου οικονομικού εγκλήματος** ταυτίζεται με την αποστολή της Δ.Ο.Α., όπως αυτή προβλέπεται από το νομικό της πλαίσιο, αναφορικά με τα οικονομικά εγκλήματα που τελέστηκαν εις βάρος των συμφερόντων του Δημοσίου και της εθνικής οικονομίας.

Κατά το έτος 2020 εξιχνιάστηκαν, μεταξύ άλλων, **34 υποθέσεις σοβαρού και οργανωμένου οικονομικού εγκλήματος** (Πίνακας 5), καθώς και πλήθος άλλων σημαντικών υποθέσεων. Από αυτές, οι **8** αφορούσαν **εξάρθρωση εγκληματικών οργανώσεων**.

Τα βασικά κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση των υποθέσεων και την ένταξή τους σε αυτήν την κατηγορία, αφορούν χαρακτηριστικά στοιχεία όπως:

- σύσταση και συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση (παράβαση του **αρ.187 Π.Κ.**) και/ή εμπλοκή σημαντικού πλήθους ατόμων (κατηγορούμενων - συλληφθέντων)
- επεξεργασία προϊόντων εγκληματικής δραστηριότητας, για την απόκρυψη της παράνομης προέλευσής τους (**νομιμοποίηση εσόδων**)
- μεγάλου μεγέθους **ζημία** που υπέστη το Δημόσιο και οι ασφαλιστικοί Φορείς ή τρίτοι
- ύπαρξη κινδύνου για τη **δημόσια υγεία**
- ιδιαίτερη μεθοδολογία δράσης (**modus operandi**)
- αξία **κατασχεμένων** προϊόντων

Στον Πίνακα 5 απεικονίζονται οι υποθέσεις σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος που εξιχνίασαν η Δ.Ο.Α. και η Υ.Ο.Α.Β.Ε. το έτος 2020, ανά κατηγορία αδικήματος, οι οποίες αναλύονται στην Ενότητα 7 (Ενδεικτικές Υποθέσεις Δ.Ο.Α. έτους 2020).

ΑΔΙΚΗΜΑ	ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ Δ.Ο.Α. 2020 ΣΟΒΑΡΟΥ & ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ (8)	ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ ΑΛΚΟΟΛ	2 (2 Εγκληματικές Οργανώσεις)
	ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΠΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	4 (4 Εγκληματικές Οργανώσεις)
	ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	2
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (2)	ΑΠΑΘΗ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	2 (1 Εγκληματική Οργάνωση & 1 Συμμορία)
ΠΑΡΕΜΠΟΡΙΟ ΝΟΘΕΥΣΗ ΑΠΟΜΙΜΗΤΙΚΑ (6)	ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΩΝ / ΑΝΑΒΟΛΙΚΩΝ ΣΤΕΡΟΕΙΔΩΝ	1
	ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ / ΝΟΘΕΥΣΗ ΑΓΑΘΩΝ & ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	2
	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ - ΣΗΜΑΤΩΝ	3
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ (17)	ΠΑΡΑΝΟΜΑ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ	17
ΛΟΙΠΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ (1)	ΚΩΔΙΚΑΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ	1 (Εγκληματική Οργάνωση)
ΣΥΝΟΛΟ		34

Πίνακας 5: Υποθέσεις σοβαρού & οργανωμένου εγκλήματος 2020

3.1 Λαθρεμπόριο

Η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας επελήφθη σε **2** υποθέσεις λαθρεμπορίου αλκοόλ, **4** υποθέσεις λαθρεμπορίου καπνικών προϊόντων και **2** υποθέσεις λαθρεμπορίου καυσίμων.

3.1.1 Αλκοόλ

- **Εξάρθρωση εγκληματικής οργάνωσης, τα μέλη της οποίας εισήγαγαν από τη Βουλγαρία αιθυλική αλκοόλη και λαθραία αλκοολούχα ποτά, τα οποία διοχέτευαν στην εγχώρια αγορά.**

Συνελήφθησαν 14 άτομα, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης, παραβάσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, πλαστογραφία και παραβάσεις της νομοθεσίας για τη ρύθμιση αγοράς προϊόντων.

- **Εξάρθρωση εγκληματικής οργάνωσης, τα μέλη της οποίας εισήγαγαν από τη Βουλγαρία λαθραία αλκοολούχα ποτά και τα διοχέτευαν στην εγχώρια αγορά.**

Συνελήφθησαν 8 άτομα, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης, παραβάσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, πλαστογραφία και παραβάσεις της νομοθεσίας για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

3.1.2 Καπνικά προϊόντα

- **Εξάρθρωση εγκληματικής οργάνωσης με διασυνοριακή δράση, τα μέλη της οποίας δραστηριοποιούνταν συστηματικά, από το έτος 2019, στην παρασκευή και διακίνηση λαθραίων καπνικών προϊόντων.**

Συνελήφθησαν 22 άτομα, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία για συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης, παραβάσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα και πλαστογραφία.

- **Εξάρθρωση εγκληματικής οργάνωσης, τα μέλη της οποίας, από τον Αύγουστο του 2019, παρασκεύαζαν και διακινούσαν μεγάλες ποσότητες λαθραίων καπνικών προϊόντων.**

Συνελήφθησαν 4 άτομα, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία για συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης, παραβάσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα και πλαστογραφία.

- **Εξάρθρωση εγκληματικής οργάνωσης με διασυνοριακή δράση, τα μέλη της οποίας, από τον Ιανουάριο του 2019, δραστηριοποιούνταν στην παράνομη επεξεργασία και παραγωγή καπνού.**

Συνελήφθησαν συνολικά 4 άτομα, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης, παραβάσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα και πλαστογραφία.

- **Εξάρθρωση εγκληματικής οργάνωσης στη Βόρεια Ελλάδα, τα μέλη της οποίας, τουλάχιστον από τον Νοέμβριο του 2019, δραστηριοποιούνταν στην παράνομη διακίνηση και πώληση λαθραίων καπνικών προϊόντων.**

Συνελήφθησαν 5 άτομα, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης και παραβάσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα.

3.1.3 Καύσιμα

- **Δικογραφία για λαθρεμπόριο υγρών καυσίμων σε περιοχή της Βορείου Ελλάδος και παραβίαση των συστημάτων εισροών – εκροών.**

Συνελήφθη 1 άτομο, εις βάρος του οποίου σχηματίστηκε δικογραφία για παραβάσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα και της νομοθεσίας για την οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών.

- **Δικογραφία για λαθρεμπόριο υγραερίου σε περιοχές της Αττικής και της Θεσσαλίας. Εταιρεία εμπορίας υγραερίου εμφιάλωνε, αποθήκευε και διακινούσε παράνομα φιάλες υγραερίου.**

Συνελήφθη 1 άτομο, εις βάρος του οποίου σχηματίστηκε δικογραφία για παραβάσεις της νομοθεσίας για την οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών, της νομοθεσίας «περί όπλων» και για χρήση πλαστού εγγράφου.

3.2 Προστασία Κοινωνικής Ασφάλισης

3.2.1 Απάτη σε βάρος ασφαλιστικών Φορέων

- **Εξάρθρωση εγκληματικής οργάνωσης, τα μέλη της οποίας διέπρατταν τα αδικήματα της απάτης και πλαστογραφίας σε βάρος του ελληνικού Δημοσίου, μέσω της σύστασης εικονικών εταιρειών ή την εκμετάλλευση ήδη υπάρχουσών, με την εικονική ασφάλιση ατόμων σε αυτές.**

Σχηματίστηκε δικογραφία κακουργηματικού χαρακτήρα εις βάρος 6 ατόμων, κατά περίπτωση, για συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης, απάτη σε βάρος του ελληνικού Δημοσίου και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ), πλαστογραφία, παράνομη βία, φοροδιαφυγή, παραβάσεις της νομοθεσίας για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, παράνομη παροχή υπηρεσιών ασφαλείας και μη καταβολή ασφαλιστικών εισφορών.

- **Εξάρθρωση συμμορίας, τα μέλη της οποίας, τουλάχιστον από τον Απρίλιο του 2013, πλαστογραφώντας διαβατήρια, πραγματοποιούσαν παράνομες μεταβιβάσεις εταιρειών φασόν, προκειμένου να αποφεύγουν την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών.**

Σχηματίστηκε δικογραφία κακουργηματικού χαρακτήρα εις βάρος 1 ατόμου, για συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης, απάτη σε βάρος του ελληνικού Δημοσίου και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ), πλαστογραφία, υφαρπαγή και χρήση ψευδούς βεβαίωσης, ψευδή υπεύθυνη δήλωση, παράνομη κατοχή γνήσιων

διαβατηρίων άλλων προσώπων, παραβάσεις της νομοθεσίας για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και μη καταβολή ασφαλιστικών εισφορών.

3.3 Παρεμπόριο – νόθευση - απομιμητικά

3.3.1 Διακίνηση αναβολικών ουσιών

- **Δικογραφία για διακίνηση και διάθεση παράνομων-απαγορευμένων αναβολικών ουσιών, επικίνδυνων για τη δημόσια υγεία.**

Συνελήφθη 1 άτομο, εις βάρος του οποίου σχηματίστηκε δικογραφία για παράβαση της νομοθεσίας για τον ερασιτεχνικό και επαγγελματικό αθλητισμό.

3.3.2 Διακίνηση φυτοφαρμάκων-γεωργικών φαρμάκων

- **Δικογραφία για διακίνηση παράνομων φυτοφαρμάκων, σε περιοχή της Βορείου Ελλάδος.**

Συνελήφθησαν 4 άτομα, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία για παραβάσεις της νομοθεσίας για τη διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις και για παράβαση της νομοθεσίας σχετικά με την προστασία των ζώων.

- **Δικογραφία για διακίνηση παράνομων φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων, σε περιοχή της Βορείου Ελλάδος.**

Συνελήφθησαν 2 άτομα, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία για παραβάσεις της νομοθεσίας για τη διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις.

3.3.3 Διακίνηση απομιμητικών προϊόντων

- **Δικογραφία για παράνομη λειτουργία εργαστηρίου - αποθήκης απομιμητικών προϊόντων ένδυσης, σε περιοχή της Αχαΐας.**

Συνελήφθησαν 3 άτομα, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για πλαστογραφία, παραβάσεις της νομοθεσίας «περί σημάτων», επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και παραβάσεις κώδικα μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης.

- **Δικογραφία για διακίνηση απομιμητικών προϊόντων ένδυσης και ταξιδιού, κατόπιν αιφνιδιαστικών ελέγχων σε 2 επιχειρήσεις, σε περιοχές της Αττικής.**

Συνελήφθησαν 2 άτομα, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία για πλαστογραφία και παραβάσεις της νομοθεσίας «περί σημάτων».

3.4 Τυχερά παίγνια – παράνομος στοιχηματισμός

- Στο πλαίσιο στοχευμένων δράσεων της Δ.Ο.Α., εντοπίστηκαν **17 χώροι, ειδικά εξοπλισμένοι και οργανωμένοι για την παράνομη διεξαγωγή τυχερών παιγνίων, σε διάφορες περιοχές της Αττικής και της Θεσσαλονίκης.**

Συνελήφθησαν συνολικά 106 άτομα, με την αυτόφωρη διαδικασία, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για παραβάσεις της νομοθεσίας «περί παιγνίων», επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, απείθεια, παραβίαση μέτρων πρόληψης ασθενειών (COVID-19) και παραβίαση σφραγίδων που έθεσε η Αρχή.

3.5 Παραβάσεις Κώδικα Μετανάστευσης & Κοινωνικής Ένταξης

- **Εξάρθρωση εγκληματικής οργάνωσης, τα μέλη της οποίας δραστηριοποιούνταν συστηματικά στη διευκόλυνση της παράνομης εξόδου-προώθησης πολιτών τρίτων χωρών από την Ελλάδα στο εξωτερικό.**

Συνελήφθησαν 27 άτομα, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης και για παραβάσεις του Κώδικα Μετανάστευσης & Κοινωνικής Ένταξης και της νομοθεσίας «περί αλλοδαπών».

4. Έλεγχοι

Οι έλεγχοι που διεξάγονται από τη Δ.Ο.Α. είναι στοχευμένοι, σύμφωνα με το επιχειρησιακό της σχέδιο, έπειτα από την επεξεργασία των πληροφοριών που συλλέγονται. Οι πληροφορίες αυτές προέρχονται από καταγγελίες, διαταγές, ενημερωτικά σημειώματα ή άλλης μορφής αλληλογραφία που εισέρχεται στην Υπηρεσία, καθώς και από ανοικτές πηγές (διαδίκτυο).

Ωστόσο, όπως όλοι οι τομείς της δραστηριότητας της Υπηρεσίας, έτσι και η διεξαγωγή των ελέγχων επηρεάστηκε ιδιαίτερα από τις συνθήκες της νέας πραγματικότητας, λόγω του κορωνοϊού.

Εξ' αιτίας των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν για την ανάσχεση μετάδοσης του COVID-19, τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και οι επιχειρήσεις εστίασης, ως σημαντικό ποσοστό των ετήσιων ελέγχων της Δ.Ο.Α., παρέμειναν κατά τους περισσότερους μήνες του έτους σε αναστολή λειτουργίας και, ως εκ τούτου, χωρίς τη δυνατότητα να ελεγχθούν, ενώ κατέστη υποχρεωτική και η τηλεργασία για το 50% του προσωπικού των περισσότερων επιχειρήσεων.

Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, παρά τις αντιξοότητες και τα συνεχώς μεταβαλλόμενα δεδομένα, κατά το έτος 2020 ελέγχθηκαν **43** επιχειρήσεις και εντοπίστηκαν **22** περιπτώσεις με **παραβάσεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας**, **10** περιπτώσεις με **φορολογικές παραβάσεις** και **3** περιπτώσεις με **αγορανομικές – υγειονομικές παραβάσεις**, ενώ το πλήθος των **ανασφάλιστων εργαζομένων** ανήλθε στα **44** άτομα.

Οι έλεγχοι αφορούσαν συνήθως περισσότερα αντικείμενα για κάθε επιχείρηση (π.χ. διατάξεις φορολογικής νομοθεσίας και κοινωνικής ασφάλισης), οπότε και μπορούσαν να προκύψουν περισσότερες από μία παραβάσεις σε κάθε περίπτωση.

Διεξήχθησαν κυρίως κατά τις περιόδους λειτουργίας της αγοράς (το πρώτο τρίμηνο του έτους, τους καλοκαιρινούς μήνες και στις αρχές του φθινοπώρου), ενώ περιορίστηκαν στις περιφέρειες Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας και Στερεάς Ελλάδας.

5. Οικονομικά Μεγέθη – Κατασχέσεις

Στο παρόν κεφάλαιο αποτυπώνονται η **ζημία εις βάρος του Δημοσίου ή τρίτων**, ανά αδίκημα, η **νομιμοποίηση παράνομων ή μη δηλωθέντων εσόδων**, τα **πρόστιμα** και οι **κατασχέσεις**, για τις υποθέσεις που χειρίστηκε η Δ.Ο.Α. το έτος 2020.

5.1 Ζημία εις βάρος του Δημοσίου ή Τρίτων

Η **ζημία εις βάρος του Δημοσίου** από υποθέσεις που αφορούν φοροδιαφυγή, παρεμπόριο/νόθευση, διαφθορά και προστασία κοινωνικής ασφάλισης, οι οποίες εξιχνιάστηκαν από την Υπηρεσία, υπολογίζεται σε τουλάχιστον **58.816.529,1 €**, σημειώνοντας αύξηση 80% περίπου, από το έτος 2019 (32.583.624,63 €), ενώ η αποφευχθείσα ζημία εις βάρος του Δημοσίου εκτιμάται στα 137.215,63 €.

Αναλυτικά, η **ζημία του Δημοσίου**, ανά αδίκημα, όπως απεικονίζεται και στο Γράφημα 23, αφορά:

- **26.103.218,80 €** από υποθέσεις **Φοροδιαφυγής**
- **16.491.870,76 €** από απάτες στον τομέα της **Κοινωνικής Ασφάλισης**, όπως εικονικές ασφαλίσεις εργαζομένων σε ασφαλιστικούς Φορείς, παράνομες συνταγογραφήσεις φαρμάκων και παράνομη λήψη επιδομάτων και συντάξεων
- **10.502.113,62 €** από υποθέσεις **Λαθρεμπορίου** (8.247.499,15 € από λαθρεμπόριο καπνικών προϊόντων, 2.099.927,32 € από λαθρεμπόριο αλκοόλ και 154.687,15 € από λαθρεμπόριο/νοθεία καυσίμων)
- **5.719.325,92 €** από υποθέσεις **Διαφθοράς**

ΖΗΜΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ 2020

Γράφημα 21: Ζημία Δημοσίου 2020

5.2 Καταλογισθέντα πρόστιμα

Από το σύνολο των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν από τη Δ.Ο.Α. και κατόπιν ενημέρωσης από τις αρμόδιες Υπηρεσίες (Τελωνεία, Δ.Ο.Υ, Ι.Κ.Α., Σ.ΕΠ.Ε.), κατά το έτος 2020, το ποσό των καταλογισθέντων προστίμων ανήλθε στα **160.401,26 €** όπως αναλυτικά εμφανίζεται ανά κατηγορία στον Πίνακα 6.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΠΡΟΣΤΙΜΑ & ΦΟΡΟΙ 2020
Φοροδιαφυγή φυσικών & νομικών προσώπων	123.707,26 €
Λοιπά αδικήματα ή άλλα Π.Κ.	18.250,00 €
Προστασία κοινωνικής ασφάλισης	12.300,00 €
Λαθρεμπόριο αλκοόλ	6.144,00 €
ΣΥΝΟΛΟ	160.401,26 €

Πίνακας 6: Καταλογισθέντα πρόστιμα & φόροι 2020

5.3 Κατασχέσεις - δεσμεύσεις

Στον Πίνακα 7 απεικονίζονται οι σημαντικότερες κατασχέσεις – δεσμεύσεις που πραγματοποιήθηκαν, κατά τη διερεύνηση των υποθέσεων το 2020.

ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΙΣ - ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ 2020		ΠΟΣΟΤΗΤΑ
ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΟΣΑ	ΜΕΤΡΗΤΑ	120.602,50 € 410 CHF - Ελβετικά φράγκα 840 \$ USA - Δολάρια ΗΠΑ 3.660 BGN - Leva Βουλγαρίας
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ - ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ (servers, φορητοί, σταθεροί μετά παρελκόμενων, κεντρικές μονάδες)	262
	ΛΟΙΠΑ ΠΑΡΕΛΚΟΜΕΝΑ Η/Υ (οθόνες, πληκτρολόγια, ποντίκια)	88
	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ (USB sticks, καταγραφικά μηχανήματα, κάμερες, ασύρματα τηλεχειριστήρια "μπουτόν", tablets, σκληροί δίσκοι, ασύρματοι πομποδέκτες ενδοεπικοινωνίας, φορητές μονάδες αποθήκευσης NAS, ψηφιακοί οπτικοί δίσκοι DVD, κ.λπ.)	197
	ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ	46
	ΠΛΗΘΟΣ ΚΑΡΤΩΝ SIM	1
ΑΝΑΒΟΛΙΚΑ - ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΑ	ΑΝΑΒΟΛΙΚΑ ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ (φιαλίδια & δισκία)	11.333
	ΠΑΡΑΝΟΜΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ	1.441,6 kg 991,8 lt
	ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	6.275,98 kg 3.268 lt
	ΑΓΝΩΣΤΗΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	180 kg
	ΣΥΣΚΕΥΗ ΣΦΡΑΓΙΣΗΣ & ΠΛΗΘΟΣ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ (ετικέτες, κυτία, κενές συσκευασίες)	
ΑΠΟΜΙΜΗΤΙΚΑ - ΝΟΘΕΥΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΑΠΟΜΙΜΗΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ (είδη ένδυσης, υπόδησης, αξεσουάρ, παιχνίδια)	50.622
	ΣΤΑΜΠΕΣ - ΕΤΙΚΕΤΕΣ - ΛΟΓΟΤΥΠΙΑ	44.600
	ΑΠΟΜΙΜΗΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ (ρουλεμάν)	1.096
	ΠΡΕΣΣΕΣ ΕΝΤΥΠΩΜΑΤΩΝ	2

ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΙΣ - ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ 2020		ΠΟΣΟΤΗΤΑ
ΠΑΡΑΝΟΜΟΣ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ	ΤΡΑΠΕΖΙΑ ΡΟΥΛΕΤΑΣ & ΧΑΡΤΟΠΑΙΞΙΑΣ	34
	ΠΑΙΓΝΙΟΧΑΡΤΑ (ΔΕΣΜΕΣ)	20
	ΠΑΙΓΝΙΟΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	50
	ΠΛΗΘΟΣ ΜΑΡΚΕΣ	
ΚΑΠΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΤΣΙΓΑΡΑ	6.949.920
	ΚΑΠΝΟΣ ΧΥΜΑ (επεξεργασμένος & ακατέργαστος)	65.105 kg
	ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΜΕ ΚΑΠΝΟ (των 50gr έκαστη)	2.375
	ΦΙΛΤΡΑ ΤΣΙΓΑΡΩΝ	άνω των 4.781.250
	ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ	25 κενές περιεχομένου 6 περιέχουσες άγνωστο υγρό 2 περιέχουσες πετρέλαιο
	ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΣΥΣΚΕΥΕΣ (γεννήτριες, διάδρομοι κύλισης, εξαρτήματα, ηλεκτρονικοί διάδρομοι, πλαίσια, αφυγραντήρες, σωλήνες, μηχανήματα επεξεργασίας, περιτύλιξης & συσκευασίας, αντλίες, μοτέρ)	78
	ΠΛΗΘΟΣ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ (ταινίες, κούτες, περιτυλίγματα, ετικέτες, χαρτοκιβώτια, ρολά ζελατίνης - αλουμινόχαρτου - ασημόχαρτου - χρυσόχαρτου - χάρτινης ταινίας - χάρτινου περιτυλίγματος φίλτρων - χαρτονιού, αναπτύγματα, δοχεία με κόλλα, πλαστικές κασετίνες & κυψέλες τοποθέτησης τσιγάρων)	
ΑΛΚΟΟΛ	ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ - ΑΛΚΟΟΛΗ	21.958 lt
	ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ	16.624,35 lt
	ΔΙΑΦΑΝΕΣ ΥΓΡΟ	1.530 lt
	ΦΙΑΛΕΣ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ	11.541
	ΕΤΙΚΕΤΕΣ	άνω των 18.861
	ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΔΕΞΑΜΕΝΗ	1
	ΠΛΗΘΟΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ - ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ (ηλεκτρικές αντλίες, συσκευές φιλτραρίσματος, αναδευτήρες, ξύστρες, κοπίδια, κόλλες, σφουγγάρια, σπάτουλες απόξεσης, πιστόλι θερμού αέρα)	
	ΠΛΗΘΟΣ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ (ένσημες ταινίες φορολογίας, φίλτρα)	

ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΙΣ - ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ 2020		ΠΟΣΟΤΗΤΑ
ΚΑΥΣΙΜΑ	ΠΑΡΑΝΟΜΑ ΚΑΥΣΙΜΑ	2.100 lt
	ΥΓΡΑΕΡΙΟ	820 kg
	ΤΑΠΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	736
	ΣΥΡΡΙΚΝΩΤΙΚΑ	478
	ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	5
ΛΟΙΠΑ	ΟΧΗΜΑΤΑ	15 Ι.Χ.Ε. 4 Ι.Χ.Φ. 3 Δ.Χ.Φ. 3 οχήματα τύπου "VAN" 2 δίκυκλες μοτοσικλέτες 7 τράκτορες 1 ρυμουλκούμενο 11 περνοφόρα (κλαρκ) 14 επικαθήμενα
	ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	11
	ΧΕΙΡΟΚΙΝΗΤΑ ΠΕΡΟΝΟΦΟΡΑ	2
	ΠΑΛΕΤΟΦΟΡΑ	9
	ΟΠΛΑ (περίστροφο, πιστόλια, αεροβόλο, μαχαίρια)	6
	ΦΥΣΙΓΓΙΑ - ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΣΦΑΙΡΙΔΙΑ	671
	ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ	9
	ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΛΕΙΔΙΑ	16
	ΖΥΓΑΡΙΕΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ	6
	ΚΥΝΕΣ	8
	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ	7
	ΙΝΔΙΚΗ ΚΑΝΝΑΒΗ	0,3 gr
	ΠΛΗΘΟΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ, ΙΔΙΟΧΕΙΡΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ & ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΩΝ	

Πίνακας 7: Κατασχέσεις-δεσμεύσεις 2020

6. Δράσεις Δ.Ο.Α. έτους 2020

Η Δ.Ο.Α. εκπονεί ειδικό **ετήσιο Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης**, το οποίο βασίζεται στους στόχους και στις προτεραιότητες του Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Προγράμματος Αντεγκληματικής Πολιτικής της Ελληνικής Αστυνομίας.

Περιλαμβάνει στόχους και δράσεις με ποσοτικούς μετρήσιμους δείκτες, σε βασικούς τομείς αρμοδιότητας της Υπηρεσίας, με ιδιαίτερη έμφαση στην καταπολέμηση της Φοροδιαφυγής.

Η Δ.Ο.Α., στο ευρύτερο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της, πραγματοποίησε **829** δράσεις το έτος 2020, όπως αυτές απεικονίζονται ανά αντικείμενο στον Πίνακα 8.

ΑΔΙΚΗΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ 2020
Φοροδιαφυγή φυσικών και νομικών προσώπων	349
Προστασία κοινωνικής ασφάλισης	128
Παράνομος στοιχηματισμός - τυχερά παίγνια	75
Διαφθορά	58
Παράνομη διακίνηση ή νόθευση αγαθών & παρεμπόριο (απομιμητικά)	26
Οικονομικά αδικήματα σε βάρος Δημοσίου/Ε.Ε.	23
Λαθρεμπόριο καυσίμων	23
Λαθρεμπόριο τσιγάρων	23
Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες	18
Απάτες	16
Πλαστογραφία	13
Υπεξαίρεση	11
Λαθρεμπόριο αλκοόλ	10
Ανακριβής Δήλωση Πόθεν έσοχες	4
Χρηματοδότηση Μ.Κ.Ο.	4
Νοθεία Καυσίμων	3
Διασπάθιση κοινοτικών & εθνικών κονδυλίων	3
Λοιπά Αδικήματα ή Άλλα Π.Κ.	42
ΣΥΝΟΛΟ	829

Πίνακας 8: Δράσεις 2020

7. Ενδεικτικές Υποθέσεις Δ.Ο.Α. έτους 2020

7.1 Λαθρεμπόριο καπνικών προϊόντων

ΥΠΟΘΕΣΗ 1^η (Εγκληματική Οργάνωση):

Από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας **εξαρθρώθηκε εγκληματική οργάνωση με διασυνοριακή δράση**, τα μέλη της οποίας δραστηριοποιούνταν στην επεξεργασία καπνού και παραγωγή-συσκευασία τσιγάρων, αποφεύγοντας την καταβολή νόμιμων φόρων και δασμών.

Όπως προέκυψε από τη διερεύνηση της υπόθεσης, τουλάχιστον από το 2019, τα μέλη της οργάνωσης είχαν εγκαταστήσει 2 ξεχωριστά, παράνομα εργοστάσια, σε αποθήκες σε περιοχές της Κορινθίας και της Αττικής. Στο ένα γινόταν επεξεργασία καπνού και στο άλλο παρασκευή και συσκευασία τσιγάρων επώνυμων εταιρειών. Οι αποθήκες είχαν επιλεγεί με μεγάλη απόσταση μεταξύ τους, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι πιθανότητες εντοπισμού τους, αλλά και οι πιθανότητες διασύνδεσής τους από τις διωκτικές Αρχές.

Για την μεταφορά των παράνομων προϊόντων χρησιμοποιούσαν φορτηγά,

στα οποία άλλαζαν διαρκώς πλαστές πινακίδες, ώστε να δυσχεραίνουν τον εντοπισμό τους, ενώ κατά τη μεταφορά των πρώτων υλών για την παρασκευή τσιγάρων, κάλυπταν τις παλέτες με ειδικό χάρτινο περιτύλιγμα με επιγραφή για μεταφορά συσκευασιών ζαχαρωτών.

Σημειώνεται ότι, εντός των παράνομων εργοστασίων, υπήρχαν ειδικά διαμορφωμένοι χώροι για τη διαμονή και σίτιση των εργαζόμενων (κοιτώνες, τουαλέτες, καθιστικό, πλήρως εξοπλισμένη κουζίνα), ώστε οι εργαζόμενοι να μη μετακινούνται καθημερινά και έτσι να ελαχιστοποιούνται οι πιθανότητες εντοπισμού τους.

Μετά από οργανωμένες ταυτόχρονες αστυνομικές επιχειρήσεις σε Κορινθία και Αττική, εντοπίστηκαν και στις δύο τοποθεσίες πλήρως εξοπλισμένες γραμμές επεξεργασίας καπνού και παρασκευής-συσσκευασίας τσιγάρων αντίστοιχα.

Από τα αναπτύγματα των πακέτων τσιγάρων, τα οποία ανευρέθησαν κατά τις έρευνες, με αναγραφόμενα μηνύματα προειδοποίησης υγείας στην αγγλική, ισπανική, γερμανική και ελληνική γλώσσα, καθίσταται προφανές ότι το εμπόρευμα προοριζόταν για διακίνηση στην εγχώρια αγορά και στο εξωτερικό

Για την υπόθεση, **συνελήφθησαν 22 άτομα**, μέλη της εγκληματικής οργάνωσης. Εις βάρος τους σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για:

- συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης
- παραβάσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα
- πλαστογραφία

Κατά την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στις αποθήκες-εργοστάσια και στο φορτηγό μεταφοράς των λαθραίων τσιγάρων, μεταξύ άλλων, βρέθηκαν και κατασχέθηκαν:

- πλήρως εξοπλισμένη γραμμή επεξεργασίας καπνού
- πλήρως εξοπλισμένη γραμμή παρασκευής-συσκευασίας τσιγάρων

➤ **33.330** κιλά επεξεργασμένου καπνού

➤ **6.040.380** τσιγάρα

➤ **4.781.250** φίλτρα τσιγάρων

➤ **4** οχήματα, **3** επικαθήμενα, **2** τράκτορες

➤ χειροκίνητο παλετοφόρο, 3 κλάρκ, 2 χειροκίνητα περονοφόρα

➤ γεννήτρια παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος

➤ **10** κινητά τηλέφωνα,

➤ **τα χρηματικά ποσά των 7.055€ και 3.660 BGN** (λέβα) Βουλγαρίας

➤ πλήθος υλικών που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή και συσκευασία τσιγάρων

Από τις κατασχεθείσες ποσότητες των λαθραίων καπνικών προϊόντων, εκτιμάται ότι οι δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις που στερήθηκε το Δημόσιο, ανέρχεται στο ποσό των **9.355.468,11€**.

Οι συλληφθέντες, με την εις βάρος τους σχηματισθείσα δικογραφία, οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών.

ΥΠΟΘΕΣΗ 2^η (Εγκληματική Οργάνωση):

Από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας **εξαρθρώθηκε εγκληματική οργάνωση με διασυνοριακή δράση**, τα μέλη της οποίας δραστηριοποιούνταν στην παραγωγή-συσκευασία τσιγάρων, με σκοπό το παράνομο περιουσιακό όφελος από την αποφυγή καταβολής νόμιμου φόρου, τέλους, δασμού ή άλλης επιβάρυνσης, ζημιώνοντας με τον τρόπο αυτό το ελληνικό Δημόσιο αλλά και τις εταιρείες καπνικών προϊόντων.

Όπως προέκυψε από τη διερεύνηση της υπόθεσης, τουλάχιστον από τον Αύγουστο του 2019, τα μέλη της οργάνωσης είχαν δημιουργήσει ιδιωτική εταιρεία «φάντασμα», η οποία, από την έναρξη της λειτουργίας της, δεν είχε εμφανίσει εμπορική δραστηριότητα. Μέσω της συγκεκριμένης εταιρείας, μίσθωναν αποθήκη σε περιοχή της Αττικής, όπου είχαν εγκαταστήσει πλήρως εξοπλισμένο παράνομο εργοστάσιο παραγωγής τσιγάρων, αποτελούμενο από 2 σύγχρονες γραμμές παραγωγής και συσκευασίας, εξοπλισμένο με μηχανήματα σύγχρονα και μαζικής παραγωγής, αξίας εκατομμυρίων ευρώ.

Επιπλέον, εντός του παράνομου εργοστασίου υπήρχε ειδικά διαμορφωμένος χώρος για τη διαμονή και σίτιση των εργαζόμενων - μελών της εγκληματικής οργάνωσης, με κρεβάτια, οικιακές συσκευές, αποδυτήρια, καθώς και κουζίνα με τραπέζα, ώστε οι εργαζόμενοι να μη μετακινούνται καθημερινά και έτσι να ελαχιστοποιούνται οι πιθανότητες εντοπισμού τους.

Από τα στοιχεία της έρευνας, σε συνδυασμό με την τεχνογνωσία που απαιτείται για την εγκατάσταση και λειτουργία μιας πλήρως εξοπλισμένης γραμμής παραγωγής και συσκευασίας λαθραίων καπνικών ειδών, προκύπτει επαγγελματικού τύπου υποδομή της εγκληματικής οργάνωσης. Τις ποσότητες των τσιγάρων που παρήγαγε τις διοχέτευε στην εγχώρια αγορά και στο εξωτερικό, όπως εμφανίζεται και από τα αναπτύγματα των πακέτων, με αναγραφόμενα μηνύματα προειδοποίησης υγείας στην αγγλική, ρωσική και ελληνική γλώσσα, αποκομίζοντας τεράστια ποσά.

Για την υπόθεση, **συνελήφθησαν 4 άτομα**, μέλη της εγκληματικής οργάνωσης ενώ προέκυψαν 2 ακόμη κατηγορούμενοι. Εις βάρος τους σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για:

- συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης
- παραβάσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα
- πλαστογραφία

Κατά την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο παράνομο εργοστάσιο, αλλά και σε χώρο στάθμευσης που χρησιμοποιούνταν, σε άλλη περιοχή της Αττικής, μεταξύ άλλων, βρέθηκαν και κατασχέθηκαν:

- πλήθος μηχανημάτων για την παραγωγή και συσκευασία τσιγάρων
- 2 μηχανήματα επεξεργασίας καπνού
- 2 γεννήτριες παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος

➤ **640** κιλά καπνού

➤ **21.540** τσιγάρα

➤ **6** οχήματα

➤ **4** κινητά τηλέφωνα

➤ τράκτορες και επικαθήμενα με βουλγάρικες πινακίδες

➤ **2** μηχανοκίνητα και **4** χειροκίνητα περνοφόρα οχήματα

➤ πλήθος υλικών τυποποίησης, όπως ρολά διαφανούς υλικού για συσκευοποίηση παλετών, χάρτινα κουτιά μεταφοράς, χαρτιά περιτύλιξης φέροντα επωνυμίες γνωστών καπνοβιομηχανιών

➤ πλήθος υλικών παρασκευής τσιγάρων (φίλτρα, κόλλα κ.λπ.)

➤ πλήθος παλετών, με χάρτινα αναπτύγματα επώνυμων πακέτων σιγαρέτων

➤ **7** βουλγάρικες πινακίδες, εκ των οποίων οι **3** καταφανώς πλάστες

➤ έγγραφα και σφραγίδες

Οι δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις που στερήθηκε το Δημόσιο, από τις κατασχεθείσες ποσότητες των λαθραίων καπνικών προϊόντων, εκτιμάται ότι ανέρχονται στο ποσό των **152.818,42€**.

Συνολικά οι διαφυγόντες δασμοί, με βάση τη δυνατότητα παραγωγής τσιγάρων, κατά την πλήρη λειτουργία του παρανόμου εργοστασίου καθώς και του χρόνου που εκτιμάται ότι λειτουργεί, ανέρχονται σε εκατομμύρια ευρώ.

Οι συλληφθέντες, με την εις βάρος τους σχηματισθείσα δικογραφία, οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών.

ΥΠΟΘΕΣΗ 3^η (Εγκληματική Οργάνωση):

Από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας **εξαρθρώθηκε εγκληματική οργάνωση**, τα μέλη της οποίας δραστηριοποιούνταν στην επεξεργασία και παραγωγή καπνού, τον οποίο προόριζαν για διακίνηση στην εγχώρια αγορά και στο εξωτερικό.

Όπως προέκυψε από την έρευνα, από τον Ιανουάριο του 2019, τα μέλη της οργάνωσης είχαν μισθώσει αποθήκη σε περιοχή της Αττικής, όπου εγκατέστησαν και λειτουργούσαν παράνομο εργοστάσιο, με σύγχρονο εξοπλισμό και δυνατότητα επεξεργασίας περίπου 2 τόνων καπνού την ημέρα.

Για την υπόθεση συνελήφθησαν 4 άτομα, μέλη της εγκληματικής οργάνωσης, ενώ προέκυψε ένας ακόμη κατηγορούμενος. Εις βάρος τους σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για:

- συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης
- παραβάσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα
- πλαστογραφία

Κατά την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην αποθήκη-εργοστάσιο, στον προαύλιο χώρο και στην κατοχή των συλληφθέντων, μεταξύ άλλων, βρέθηκαν και κατασχέθηκαν:

- **13.200** κιλά ακατέργαστος καπνός
- **11.600** κιλά επεξεργασμένος καπνός
- **5** οχήματα
- το χρηματικό ποσό των **22.950€**
- πλήρως εξοπλισμένη γραμμή επεξεργασίας καπνού

- **3** γεννήτριες παραγωγής ρεύματος
- **8** χειροκίνητα παλετοφόρα
- πλήθος μηχανημάτων για την υποστήριξη της λειτουργίας του εργοστασίου
- **600** χάρτινες κενές κούτες διαφόρων μεγεθών
- **4** κινητά τηλέφωνα
- **2** κάμερες παρακολούθησης κλειστού κυκλώματος

Σημειώνεται ότι όλες οι ανευρεθείσες ποσότητες καπνού, επεξεργασμένου και μη, τυχάνουν αγνώστου προελεύσεως.

Οι δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις που στερήθηκε το Δημόσιο, από τις κατασχεθείσες ποσότητες των λαθραίων καπνικών προϊόντων, εκτιμάται ότι ανέρχονται στο ποσό των **6.500.000€**.

Οι συλληφθέντες, με την εις βάρος τους σχηματισθείσα δικογραφία, οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών.

ΥΠΟΘΕΣΗ 4^η (Εγκληματική Οργάνωση):

Από την Υποδιεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας Βορείου Ελλάδος **εξαρθρώθηκε εγκληματική οργάνωση**, τα μέλη της οποίας δραστηριοποιούνταν, σε περιοχή της Βορείου Ελλάδος, στην παράνομη διακίνηση και πώληση λαθραίων καπνικών προϊόντων, τουλάχιστον από τον Νοέμβριο του 2019.

Για την υπόθεση **συνελήφθησαν 5 άτομα**, μέλη της εγκληματικής οργάνωσης, ενώ προέκυψε ένας ακόμη κατηγορούμενος. Εις βάρος τους σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για:

- συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης
- παραβάσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

Κατά την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στα οχήματα και στους χώρους της επιχείρησης, μεταξύ άλλων, βρέθηκαν και κατασχέθηκαν:

- **888.000** τσιγάρα
- **118,75** κιλά καπνού
- **5** οχήματα
- αναλογικός πομποδέκτης ενδοεπικοινωνίας με 2 φορητούς ασύρματους

Οι δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις που στερήθηκε το Δημόσιο, από τις κατασχεθείσες ποσότητες των λαθραίων καπνικών προϊόντων, εκτιμάται ότι ανέρχονται στο ποσό των **209.000€**.

Οι συλληφθέντες, με την εις βάρος τους σχηματισθείσα δικογραφία, οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης.

7.2 Λαθρεμπόριο αλκοόλ

ΥΠΟΘΕΣΗ 1^η (Εγκληματική Οργάνωση):

Από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας **εξαρθρώθηκε εγκληματική οργάνωση**, τα μέλη της οποίας εισήγαγαν από τη Βουλγαρία λαθραία αλκοολούχα ποτά και αιθυλική αλκοόλη, τα οποία αποθήκευαν, επεξεργάζονταν και διέθεταν σε κάβες.

Κατόπιν συντονισμένης επιχείρησης, **συνελήφθησαν 14 άτομα**, μεταξύ των οποίων και το αρχηγικό μέλος της οργάνωσης, ενώ προέκυψαν 2 ακόμη κατηγορούμενοι. Εις βάρος τους σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για:

- συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης
- παραβάσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα
- παραβάσεις της νομοθεσίας για τη ρύθμιση αγοράς προϊόντων
- πλαστογραφία

Μεθοδολογία δράσης (modus operandi)

Όπως προέκυψε από την έρευνα, η οργάνωση μετέφερε με φορτηγά οχήματα, τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα, αλκοολούχα ποτά ή ποσότητες οινοπνεύματος, χωρίς νόμιμα παραστατικά σε 6 χώρους (2 παράνομα παρασκευαστήρια αλκοολούχων ποτών και 4 αποθήκες) που διαχειριζόταν. Κατά την μεταφορά τους, τα κάλυπταν στο εσωτερικό των φορτηγών με άλλα προϊόντα, τα οποία μετέφεραν με νόμιμα παραστατικά.

Στη συνέχεια αφαιρούσαν τις βουλγαρικές ετικέτες και επανατοποθετούσαν πλαστές ελληνικές επώνυμων εταιρειών ή προχωρούσαν στην παρασκευή αλκοολούχων ποτών με πρώτη ύλη τις ποσότητες οινοπνεύματος που εισήγαγαν.

Ακολουθώς διέθεταν τα αλκοολούχα ποτά στην εγχώρια αγορά, φροντίζοντας για τη διανομή τους σε σημεία λιανικής πώλησης (κάβες) στην Αττική ή μέσω μεταφορικών εταιρειών σε διάφορα σημεία της Χώρας, αποφεύγοντας με αυτόν τον τρόπο την καταβολή των αναλογούντων φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων στο ελληνικό Δημόσιο.

Πιο αναλυτικά, το αρχηγικό μέλος είχε διαμορφώσει κατάλληλη εσωτερική δομή, έτσι ώστε η εγκληματική οργάνωση να διαρθρώνεται σε 2 ανεξάρτητες υποομάδες. Παράλληλα, είχε αναπτύξει συνεργασία με άτομα στη Βουλγαρία, τα οποία εισήγαγαν στη Χώρα με φορτηγά οχήματα, χωρίς παραστατικά, αλκοολούχα ποτά και δεξαμενές οίνοπνεύματος, για την παράνομη παρασκευή αλκοολούχων ποτών.

Η μεταφόρτωση πραγματοποιούνταν σε ιδιωτικό χώρο στάθμευσης φορτηγών οχημάτων στην Αττική. Η στάθμευση γινόταν πάντα κατά τέτοιο τρόπο, ώστε οι μεταφορτώσεις να είναι δυσεπιτήρητες και ταχύτατες, ώστε να μην γίνονται αντιληπτές από τις διωκτικές Αρχές.

Τα μέλη της πρώτης υποομάδας αναλάμβαναν την αποθήκευση, επεξεργασία, αλλαγή ετικετών και μεταπώληση στη λιανική αγορά λαθραίων αλκοολούχων ποτών που παραλάμβαναν από τη Βουλγαρία. Συγκεκριμένα, μέλος της υποομάδας, υπό τις οδηγίες του αρχηγού της οργάνωσης, μετέφερε το λαθραίο εμπόρευμα με φορτηγό όχημα ιδιοκτησίας του σε αποθήκη, όπου προέβαιναν στην αντικατάσταση

των ξένων ετικετών, τοποθετώντας πλαστές ελληνικές επώνυμων εταιρειών. Ακολουθώς, μεταπωλούσαν τα λαθραία ποτά σε κάβες, καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και διάφορες εταιρείες.

Η δεύτερη υποομάδα λειτουργούσε υπό τις οδηγίες μέλους της οργάνωσης, το οποίο προμηθευόταν λαθραία εμπορεύματα από το αρχηγικό μέλος. Τα μέλη της διαχειρίζονταν δύο αποθήκες, όπου αποκολλούσαν και αντικαθιστούσαν ετικέτες επισήμανσης, καθώς και δύο παρασκευαστήρια αλκοολούχων ποτών.

Σε έρευνες που πραγματοποιήθηκαν σε οικίες, αποθήκες και καταστήματα στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής και Αχαΐας βρέθηκαν και κατασχέθηκαν:

- **18.950** λίτρα αιθυλικής αλκοόλης
- **3.549,45** λίτρα λοιπών αλκοολούχων υγρών
- **21.901** φιάλες περιέχουσες **16.082,9** λίτρα αλκοολούχων ποτών
- **3** φορτηγά οχήματα, **2** ημιφορτηγά τύπου (VAN) και **1** ΙΧΕ όχημα

- μηχανολογικός εξοπλισμός
- πλήθος πλαστών ετικετών
- το χρηματικό ποσό των **3.805 €**

Οι έρευνες πραγματοποιήθηκαν με τη συνδρομή τελωνειακών υπαλλήλων και του Γενικού Χημείου του Κράτους, υπό τον συντονισμό του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου των προϊόντων που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης της Α.Α.Δ.Ε..

Οι διαφυγόντες φόροι, μόνο από τις κατασχεμένες ποσότητες, ανέρχονται στο ποσό των **810.490,15€**.

Οι συλληφθέντες, με την εις βάρος τους σχηματισθείσα δικογραφία, οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών.

ΥΠΟΘΕΣΗ 2^η (Εγκληματική Οργάνωση):

Από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας **εξαρθρώθηκε εγκληματική οργάνωση**, τα μέλη της οποίας εισήγαγαν λαθραία αλκοολούχα ποτά από τη Βουλγαρία και τα διοχέτευαν στην εγχώρια αγορά.

Στο πλαίσιο ευρείας κλίμακας αστυνομική επιχείρηση, **συνελήφθησαν 8 άτομα**, μέλη της εγκληματικής οργάνωσης, μεταξύ των οποίων και το αρχηγικό μέλος αυτής ενώ ταυτοποιήθηκε και ο βασικός προμηθευτής της οργάνωσης, μόνιμος κάτοικος Βουλγαρίας.

Εις βάρος τους σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για:

- συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης
- παραβάσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα
- πλαστογραφία
- παραβάσεις της νομοθεσίας για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

Μεθοδολογία δράσης (modus operandi)

Όπως προέκυψε από την έρευνα, τα μέλη της οργάνωσης, τουλάχιστον από τον Ιανουάριο του 2020, εισήγαγαν παράνομα στη Χώρα από τη Βουλγαρία αλκοολούχα ποτά, τα οποία αποθήκευαν, επεξεργάζονταν και στη συνέχεια διέθεταν σε κάβες, καταστήματα χονδρικού εμπορίου ποτών και μίνι μάρκετ, σε περιοχές της Αττικής και της Αρκαδίας. Εντοπίστηκαν 2 αποθηκευτικοί χώροι.

Για τη διακίνηση των ποτών, χρησιμοποιούσαν εικονικά παραστατικά, με παραλήπτες ανύπαρκτα πρόσωπα, ανύπαρκτες διευθύνσεις παράδοσης και διαφορετική περιγραφή εμπορευμάτων, ενώ λάμβαναν ειδικά μέτρα, προκειμένου να καθίσταται δυσχερής η αποκάλυψη τους από τις διωκτικές Αρχές.

Συγκεκριμένα, οι επικοινωνίες πραγματοποιούνταν μέσω διαδικτυακών εφαρμογών ή δια ζώσης, οι τηλεφωνικές τους συνδέσεις ήταν καταχωρημένες σε τρίτα πρόσωπα (ανύπαρκτους αλλοδαπούς), κάθε μεταφορά αλκοολούχων ποτών από τη Βουλγαρία πραγματοποιούνταν με τη μεσολάβηση, διαδοχικά, τουλάχιστον 3 μεταφορικών εταιρειών, με σκοπό το μη εντοπισμό των παλετών με τα λαθρεμπορεύματα μεταξύ των νόμιμων φορτίων, ενώ το περιεχόμενο των παλετών ήταν επιμελώς συσκευασμένο. Η διακίνηση και παράδοση των ποτών γινόταν με χρήση Ι.Χ.Ε. αυτοκινήτων σε μικρές ποσότητες, με πυκνά δρομολόγια, χρησιμοποιούνταν εταιρείες ταχυμεταφοράς για τις πληρωμές στο εξωτερικό, ώστε να μην ανιχνεύονται οι σχετικές συναλλαγές, ενώ τα λαθραία ποτά αποθηκεύονταν σε χώρους οικιών και όχι σε εμφανείς αποθηκευτικούς χώρους.

Κατά την ανάπτυξη στοχευμένης επιχειρησιακής δράσης που πραγματοποιήθηκε σε περιοχές της Αττικής και της Αρκαδίας, μεταξύ άλλων, βρέθηκαν και κατασχέθηκαν:

- **11.537** φιάλες με επικολλημένες ετικέτες επώνυμων εταιρειών
- μεγάλος αριθμός από ξύστρες, κοπίδια, κόλλες, σφουγγάρια
- τουλάχιστον **10.026** αυτοκόλλητες ετικέτες
- το χρηματικό ποσό των **34.490€**
- **2** φορτηγά οχήματα

Από την σταχυολόγηση στοιχείων της έρευνας προέκυψε ότι οι συνολικά διακινούμενες ποσότητες αλκοολούχων ποτών ανέρχονται σε 132.416 φιάλες (ουίσκι, βότκα, τζιν, ρούμι και λικέρ) και, σύμφωνα με το προσωρινό προσδιορισμό της αρμόδιας τελωνειακής Αρχής, οι επιβαρύνσεις από τη διαφυγή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης, τελών και χαρτοσήμων, ανέρχονται σε τουλάχιστον **1.289.437,19€**.

Οι συλληφθέντες, με την εις βάρος τους σχηματισθείσα δικογραφία, οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών και παραπέμφθηκαν σε Ανακριτή.

7.3 Λαθρεμπόριο καυσίμων

ΥΠΟΘΕΣΗ 1η:

Από την Υποδιεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας Βορείου Ελλάδος, έπειτα από κατάλληλη αξιοποίηση πληροφοριών, με τη συνδρομή υπαλλήλων της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Τελωνείων (ΕΛ.Υ.Τ.) Θεσσαλονίκης και της Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ΜΕ Θεσσαλονίκης, εντοπίστηκε πρατήριο που διακινούσε λαθραία καύσιμα σε περιοχή της Βορείου Ελλάδος.

Για την υπόθεση **συνελήφθη ο ιδιοκτήτης του πρατηρίου**, εις βάρος του οποίου σχηματίστηκε δικογραφία για:

- παραβάσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα
- παραβάσεις της νομοθεσίας για την οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών

Κατά τον έλεγχο που διενεργήθηκε στο πρατήριο, στην άδεια του οποίου διαπιστώθηκαν αναντιστοιχίες, βρέθηκαν επιμελώς κρυμμένες και **κατασχέθηκαν 3 πλαστικές δεξαμενές**, χωρητικότητας ενός τόνου έκαστη, οι οποίες ήταν εκτός συστήματος εισροών-εκροών καυσίμων, ενώ η μία από αυτές ήταν συνδεδεμένη και με ηλεκτρική αντλία αναρρόφησης καυσίμου.

Οι εν λόγω δεξαμενές περιείχαν συνολικά **2.100 λίτρα πετρελαίου θέρμανσης**, για τα οποία δεν προσκομίστηκαν παραστατικά που να δικαιολογούν τη νόμιμη κατοχή τους, ενώ διαπιστώθηκε και η διακίνηση **830 λίτρων πετρελαίου κίνησης** εκτός συστήματος εισροών- εκροών.

Για την κατασχεθείσα ποσότητα πετρελαίου θέρμανσης, οι διαφυγόντες δασμοί ανέρχονται στο ποσό των **1.400,71€**.

Ο συλληφθείς, με την εις βάρος του σχηματισθείσα δικογραφία, οδηγήθηκε στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης.

ΥΠΟΘΕΣΗ 2^η:

Από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας και την Υποδιεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας Βορείου Ελλάδος, ύστερα από κατάλληλη αξιολόγηση και αξιοποίηση στοιχείων, πραγματοποιήθηκαν έρευνες σε εγκαταστάσεις εταιρείας εμπορίας υγραερίου στην Αττική και τη Θεσσαλία και διαπιστώθηκε παράνομη εμφιάλωση, αποθήκευση και διακίνηση φιαλών υγραερίου.

Για την υπόθεση **συνελήφθη ένα άτομο** και προέκυψε ένας ακόμη κατηγορούμενος, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για:

- παραβάσεις της νομοθεσίας για την οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών
- παραβάσεις της νομοθεσίας «περί όπλων»
- χρήση πλαστού εγγράφου

Κατά την έρευνα στις εγκαταστάσεις της εταιρείας, σε περιοχή της Θεσσαλίας, βρέθηκαν και κατασχέθηκαν:

- **820** κιλά υγραερίου
- **83** φιάλες υγραερίου
- **736** τάπες ασφαλείας
- **478** συρρικνωτικά
- γεμιστήρας με **4** φυσίγγια
- πλήθος ετικετών

Ο συλληφθείς, με την εις βάρος του σχηματισθείσα δικογραφία, οδηγήθηκε στην αρμόδια εισαγγελική Αρχή.

7.4 Παράνομη διακίνηση φυτοφαρμάκων – γεωργικών φαρμάκων

ΥΠΟΘΕΣΗ 1^η (Κύκλωμα):

Από την Υποδιεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας Βορείου Ελλάδος, **εξαρθρώθηκε κύκλωμα** που διακινούσε παράνομα φυτοφάρμακα, σε περιοχή της Βορείου Ελλάδος.

Όπως προέκυψε από την έρευνα, το κύκλωμα προμηθευόταν τα φυτοφάρμακα από την Τουρκία και τη Βουλγαρία και στη συνέχεια τα προωθούσε σε αγρότες, στο εσωτερικό της Χώρας.

Για την υπόθεση **συνελήφθησαν 4 άτομα**, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία για:

- παράβαση της νομοθεσίας για τη διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις
- παράβαση της νομοθεσίας σχετικά με την προστασία των ζώων

Ειδικότερα, έπειτα από έρευνα και κατάλληλη αξιοποίηση δεδομένων, εντοπίστηκε φορητό δημοσίας χρήσεως σε χώρο στάθμευσης επί της Ε.Ο. Αθηνών – Θεσσαλονίκης, από το οποίο παραδίδονταν σε συνεργούς τα παράνομα φυτοφάρμακα. Το όχημα ακινητοποιήθηκε και ακολούθησε έρευνα, κατά την οποία βρέθηκαν και κατασχέθηκαν, μεταξύ άλλων:

- **1.021,5** κιλά και **163** λίτρα παράνομων γεωργικών φαρμάκων
- το χρηματικό ποσό των **19.840€**
- **4** οχήματα
- πλήθος χειρόγραφων σημειώσεων

Επιπλέον, εντοπίστηκαν και κατασχέθηκαν **8 σκύλοι**, τους οποίους διακινούσαν στο πλαίσιο αγοραπωλησίας χωρίς τις σχετικές άδειες, δηλώσεις και παραστατικά που προβλέπονται από το Νόμο.

Οι συλληφθέντες, με την εις βάρος τους σχηματισθείσα δικογραφία, οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης.

ΥΠΟΘΕΣΗ 2^η:

Στο πλαίσιο στοχευμένων δράσεων για την αντιμετώπιση του φαινομένου της διακίνησης και χρήσης παραποιημένων και παράνομων φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων, κλιμάκιο της Υποδιεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας Βορείου Ελλάδος, με τη συνδρομή αρμοδίων υπαλλήλων του Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου Θεσσαλονίκης, πραγματοποίησαν νομότυπες έρευνες σε 2 αποθήκες, σε περιοχή της Βορείου Ελλάδος.

Συνελήφθησαν 2 άτομα, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία για παράβαση της νομοθεσίας για τη διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά και ορθολογική χρήση αυτών.

Ειδικότερα, οι συλληφθέντες προμηθεύονταν τα γεωργικά σκευάσματα από τη Βουλγαρία και στη συνέχεια τα πωλούσαν σε αγρότες εντός της ελληνικής Επικράτειας.

Κατά τις έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στις 2 αποθήκες, βρέθηκαν και κατασχέθηκαν, μεταξύ άλλων:

- **828,8** λίτρα και **420,1** κιλά παράνομων γεωργικών φαρμάκων
- **3.268** λίτρα και **6.275,98** κιλά παράνομων λιπασμάτων
- **180** κιλά αγνώστου ταυτότητας σκευασμάτων
- πλήθος ετικετών γεωργικών σκευασμάτων
- πλήθος κενών συσκευασιών
- **1** ζυγαριά ακριβείας
- **1** συσκευή σφράγισης πλαστικών συσκευασιών
- πλήθος παραστατικών που σχετίζονται με την υπόθεση

Οι συλληφθέντες, με την εις βάρος τους σχηματισθείσα δικογραφία, οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης.

7.5 Παράνομη διακίνηση αναβολικών ουσιών

Από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας **συνελήφθη 1 άτομο** για διακίνηση και διάθεση παράνομων - απαγορευμένων αναβολικών ουσιών, επικίνδυνων για την δημόσια υγεία. Η υπόθεση εξελίχθηκε στο πλαίσιο έρευνας για παράνομη διακίνηση αναβολικών σε αθλητές της σωματικής διάπλασης (body building).

Από τις νομότυπες έρευνες στην οικία του συλληφθέντα και σε αποθηκευτικό χώρο, βρέθηκαν και κατασχέθηκαν:

- **11.333** δισκία και φιαλίδια παράνομων αναβολικών ουσιών
- το χρηματικό ποσό των **75€**

Ο συλληφθείς, με την δικογραφία που σχηματίστηκε εις βάρος του, για παράβαση της νομοθεσίας για τον ερασιτεχνικό και επαγγελματικό αθλητισμό, οδηγήθηκε στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών.

7.6 Παραπονημένα – απομιμητικά προϊόντα

ΥΠΟΘΕΣΗ 1η:

Από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας, στο πλαίσιο επιχείρησης με τη συνδρομή αστυνομικών της Διεύθυνσης Αστυνομίας Αχαΐας, εντοπίστηκε παράνομο εργαστήριο και αποθήκη απομιμητικών προϊόντων ένδυσης, σε περιοχή της Αχαΐας.

Εντός του χώρου, βρέθηκαν να απασχολούνται 2 αλλοδαποί, εν γνώσει του γεγονότος ότι δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις νόμιμης διαμονής τους στη Χώρα και στερούνταν ταξιδιωτικών εγγράφων.

Εξωτερικά του οικήματος, είχαν εγκατασταθεί 6 ασύρματες κάμερες καταγραφής εικόνας και τα δεδομένα αποθηκεύονταν σε καταγραφικό, χωρίς άδεια από την αρμόδια Αρχή.

Για την υπόθεση **συνελήφθησαν 3 άτομα**, σε βάρος των οποίων σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για:

- πλαστογραφία
- παραβάσεις της νομοθεσίας «περί σημάτων»
- επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- παραβάσεις κώδικα μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης

Όπως προέκυψε από τη διερεύνηση της υπόθεσης, τα παράνομα προϊόντα διακινούνταν σε τουριστικές, κυρίως, περιοχές της Χώρας (Αττική, Καμένα Βούρλα, Κύθηρα, Ομβριακή Δομοκού, Ηράκλειο Κρήτης, Νάουσα, Ξάνθη, Χανιά, Κως, Πύργος, Ικαρία, Βέροια, Θήβα, Ορεσιάδα, Γρεβενά, Βόλος, Αλεξανδρούπολη, Θεσσαλονίκη, Κιάτο, Ιεράπετρα, Σκιάθος, Τύρναβος, Πάτρα, Λήμνος, Αγρίνιο).

Τα κατασχεμένα είδη ένδυσης και τα λογότυπα επωνύμων εταιρειών απεστάλησαν για καταστροφή, με μέριμνα των δικαιούχων σηματούχων εταιρειών, σε ιδιωτική εταιρεία ανακύκλωσης.

Το επιδιωκόμενο οικονομικό όφελος από την πώληση των παράνομων εμπορευμάτων εκτιμάται ότι υπερβαίνει το ποσό των 100.000€.

Κατά τις αστυνομικές έρευνες, μεταξύ άλλων, βρέθηκαν και κατασχέθηκαν:

- **3.601** επώνυμα είδη ένδυσης
- **41.200** λογότυπα επωνύμων εταιρειών
- **2.000** ετικέτες
- **2** πρέσες εντύπωσης λογοτύπων
- **6** κάμερες και **1** καταγραφικό
- διάφορα έγγραφα, σημειώσεις και τιμολόγια

Οι συλληφθέντες, με την εις βάρος τους σχηματισθείσα δικογραφία, οδηγήθηκαν στην αρμόδια εισαγγελική Αρχή.

ΥΠΟΘΕΣΗ 2^η:

Από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας, σε συνεργασία με κλιμάκια του Συντονιστικού Κέντρου Εποπτείας Αγοράς και Αντιμετώπισης Παρεμπορίου (ΣΥ.Κ.Ε.Α.Α.Π.), πραγματοποιήθηκαν αιφνιδιαστικοί έλεγχοι σε 2 επιχειρήσεις εμπορίου ειδών ένδυσης και ταξιδιού, σε περιοχές της Αττικής, για την τήρηση της νομοθεσίας «περί σημάτων».

Για την υπόθεση **συνελήφθησαν 2 άτομα**, ενώ προέκυψε ένας ακόμη κατηγορούμενος. Εις βάρος τους σχηματίστηκε δικογραφία για:

- παραβάσεις της νομοθεσίας «περί σημάτων»
- πλαστογραφία

Κατά τις αστυνομικές έρευνες, μεταξύ άλλων, βρέθηκαν και κατασχέθηκαν:

- **1.400** μεταλλικά σήματα επωνύμων εταιρειών
- **1.845** τσάντες και τσαντάκια επωνύμων εταιρειών, πορτοφόλια, υποδήματα κ.λπ.
- πλήθος τιμολογίων και παραστατικών

Όπως προέκυψε από τα τιμολόγια διακίνησης εμπορευμάτων που βρέθηκαν στις ελεγχόμενες επιχειρήσεις, εκτιμάται ότι το επιδιωκόμενο όφελος από την πώληση των παράνομων εμπορευμάτων υπερβαίνει το ποσό των **50.000€**.

Επιπλέον, οι ελεγκτές του ΣΥ.Κ.Ε.Α.Α.Π. προέβησαν στη βεβαίωση και επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών παραβάσεων, ενώ τα κατασχεθέντα εμπορεύματα καταστράφηκαν επί τόπου, με απορριμματοφόρα των οικείων Δήμων.

Οι συλληφθέντες, με την εις βάρος τους σχηματισθείσα δικογραφία, οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών.

7.7 Παραβάσεις Κώδικα Μετανάστευσης & Κοινωνικής ένταξης

(Εγκληματική Οργάνωση)

Από τη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας εξαρθρώθηκε πολυμελής εγκληματική οργάνωση, που δραστηριοποιείτο συστηματικά στη διευκόλυνση της παράνομης εξόδου – προώθησης πολιτών τρίτων χωρών από την Ελλάδα στο εξωτερικό.

Για την αποδόμηση της εγκληματικής οργάνωσης, πραγματοποιήθηκε οργανωμένη αστυνομική επιχείρηση, η οποία διεξήχθη σε διάφορες περιοχές και ολοκληρώθηκε στην Πάτρα. Εντοπίστηκαν 20 αλλοδαποί σε ειδική κρύπτη εντός φορτηγού – τράκτορα με επικαθήμενο θάλαμο ψυγείου, φορτωμένου με καρπούζια, το οποίο αφίχθη στο λιμάνι της Πάτρας, με προορισμό την Ιταλία.

Κατά τη διάρκεια της επιχείρησης, **συνελήφθησαν συνολικά 27 άτομα**, οι 20 αλλοδαποί και 7 μέλη της εγκληματικής οργάνωσης, ενώ προέκυψαν 11 ακόμη κατηγορούμενοι. Εις βάρος τους σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για:

- συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης
- παραβάσεις Κώδικα Μετανάστευσης & Κοινωνικής Ένταξης
- παραβάσεις της νομοθεσίας «περί αλλοδαπών»

Κατά τις έρευνες που επακολούθησαν, μεταξύ άλλων, βρέθηκαν και κατασχέθηκαν:

➤ το φορτηγό, το οποίο δηλώνεται ως ιδιοκτησία ατόμου που έχει αποβιώσει από το 2016

➤ το χρηματικό ποσό των **1.030€**

➤ **15** κινητά τηλέφωνα

➤ τραπεζικές κάρτες, ακτοπλοϊκά εισιτήρια και πλήθος χειρόγραφων σημειώσεων

Από την πολύμηνη και μεθοδική έρευνα της Δ.Ο.Α., διακριβώθηκε ότι η συγκεκριμένη εγκληματική οργάνωση λειτουργούσε συστηματικά στο πεδίο της παράνομης διακίνησης και προώθησης αλλοδαπών στο εξωτερικό, έχοντας διαρκή δράση, κεντρική διάρθρωση και καθορισμένους ρόλους για την επίτευξη των σκοπών της, αποκομίζοντας μεγάλα χρηματικά ποσά.

Σύμφωνα με τα μέχρι τώρα στοιχεία, η εγκληματική οργάνωση - μόνο τον τελευταίο χρόνο - πραγματοποίησε ή επιχείρησε τουλάχιστον άλλες (7) περιπτώσεις εξόδου - προώθησης αλλοδαπών από τη Χώρα, με τη χρήση ρυμουλκούμενων οχημάτων, μέσω των λιμένων Πατρών και Ηγουμενίτσας, ενώ σε μία περίπτωση χρησιμοποιήθηκε ιστιοφόρο από ακτή της Λευκάδας.

Οι συλληφθέντες, με την εις βάρος τους σχηματισθείσα δικογραφία, οδηγήθηκαν στην αρμόδια εισαγγελική Αρχή.

7.8 ΑΠΑΤΗ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

ΥΠΟΘΕΣΗ 1^η (Εγκληματική Οργάνωση):

Η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας **διακρίβωσε τη δράση εγκληματικής οργάνωσης**, στο πεδίο των εικονικών ασφαλίσεων.

Όπως προέκυψε από τη διερεύνηση της υπόθεσης, τα μέλη της διέπρατταν απάτες και πλαστογραφίες σε βάρος του ελληνικού Δημοσίου, μέσω της σύστασης εικονικών εταιρειών ή την εκμετάλλευση ήδη υπάρχουσών και την εικονική ασφάλιση εργαζομένων, με σκοπό την αποφυγή πληρωμής ασφαλιστικών εισφορών.

Για την υπόθεση αυτή, μετά από πολύμηνη και μεθοδική έρευνα, σχηματίστηκε **δικογραφία κακουργηματικού χαρακτήρα** σε βάρος **6 ατόμων**, για:

- συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης
- απάτη σε βάρος του Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ.
- πλαστογραφία
- παράνομη βία
- φοροδιαφυγή
- παράνομη παροχή υπηρεσιών ασφαλείας
- μη καταβολή ασφαλιστικών εισφορών
- παραβάσεις της νομοθεσίας για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

Ειδικότερα, από το 2001 έως το 2015, το ηγετικό στέλεχος της οργάνωσης, από κοινού με τα υπόλοιπα μέλη, προέβαινε σε εικονικές προσλήψεις στην εταιρεία που διατηρούσε και ασφάλιζε το προσωπικό αυτής σε 10 άλλες εταιρείες «αχυρανθρώπων», με αποτέλεσμα να καθίσταται ανέφικτη η είσπραξη των οφειλομένων ασφαλιστικών εισφορών.

Το σύνολο των οφειλών των προαναφερομένων εταιρειών στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) ανέρχεται στο ποσό των **11.117.411,86 €**, ποσό που αντιστοιχεί στη ζημία του Οργανισμού και στο παράνομο περιουσιακό όφελος που αποκόμισαν οι κατηγορούμενοι.

Επιπρόσθετα, οι εικονικές εταιρείες έχουν **συνολικές οφειλές προς τις Δ.Ο.Υ. ύψους 4.572.733,37 €**, χωρίς να έχουν προσδιοριστεί και υπολογιστεί τυχόν νόμιμοι φόροι (ΦΜΥ, ΦΠΑ, φόρος εισοδήματος κ.λπ.).

Συνολικά, **η ζημία του ελληνικού Δημοσίου** από τη δράση εγκληματικής οργάνωσης στο πεδίο των εικονικών ασφαλίσεων υπολογίζεται ότι υπερβαίνει τα **15.500.000 €**.

ΥΠΟΘΕΣΗ 2^η (Συμμορία):

Η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας, κατόπιν ενδελεχούς αστυνομικής έρευνας, καθώς και επεξεργασίας, ανάλυσης και αξιοποίησης πληροφοριών που περιήλθαν σε αυτή, διακρίβωσε την εγκληματική δράση **συμμορίας**, στο πεδίο των εικονικών ασφαλίσεων.

Για την υπόθεση συνελήφθη 1 άτομο και προέκυψαν ακόμη 4 άτομα, εις βάρος των οποίων σχηματίσθηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για:

- συγκρότηση, ένταξη και διεύθυνση Εγκληματικής Οργάνωσης
- απάτη σε βάρος του Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ.
- πλαστογραφία
- παραβάσεις της νομοθεσίας για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες
- υφαρπαγή και χρήση ψευδούς βεβαίωσης

- ψευδή υπεύθυνη δήλωση
- παράνομη κατοχή γνήσιων διαβατηρίων άλλων προσώπων
- μη καταβολή ασφαλιστικών εισφορών

Συγκεκριμένα, ο συλληφθείς, τουλάχιστον από τον Απρίλιο του 2013, πλαστογραφούσε διαβατήρια, με τη χρήση των οποίων υφάρπαζε βεβαιώσεις από δημόσιες Υπηρεσίες και μεταβίβαζε στην κατοχή του παράνομα εταιρείες παρασκευής ενδυμάτων (φασόν), ιδιοκτησίας τρίτων, προκειμένου να αποφεύγει την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών.

Επιπλέον, χρησιμοποιούσε τον χρηματοπιστωτικό φορέα με διαφορετικά στοιχεία ταυτότητας, προκειμένου να διακινεί μέσω αυτού τα έσοδα που αποκόμιζε από την εγκληματική του δραστηριότητα και να αποκρύπτει την παράνομη προέλευσή τους.

Κατά τις έρευνες που διενεργήθηκαν, μεταξύ άλλων, βρέθηκαν και κατασχέθηκαν:

- πλήθος διαβατηρίων
- πλήθος εγγράφων
- το χρηματικό ποσό των **560 €**
- **2** κινητά τηλέφωνα

Συνολικά, η **ζημία του ελληνικού Δημοσίου** από τη δράση της συμμορίας στο πεδίο των εικονικών ασφαλίσεων υπολογίζεται ότι υπερβαίνει τα **801.725,53 €**.

Ο συλληφθείς, με την εις βάρος του σχηματισθείσα δικογραφία, οδηγήθηκε στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών.

7.9 ΠΑΡΑΝΟΜΟΣ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ – ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

Στο πλαίσιο στοχευμένων δράσεων που υλοποιεί η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας και η Υποδιεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας Βορείου Ελλάδος, για τον έλεγχο και τη βεβαίωση παραβάσεων της νομοθεσίας περί παιγνίων, εντοπίστηκαν σε διάφορες περιοχές της Αττικής και της Θεσσαλονίκης καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, τα οποία λειτουργούσαν χωρίς την απαραίτητη άδεια από την αρμόδια Αρχή και είχαν μετατραπεί σε χώρους διεξαγωγής παράνομων τυχερών παιγνίων.

Κατά τη διενέργεια πλήθους ελέγχων για διεξαγωγή παράνομων τυχερών παιγνίων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, **συνελήφθησαν συνολικά 106 άτομα**, εις βάρος των οποίων σχηματίστηκαν δικογραφίες, κατά περίπτωση, για:

- παράβαση των διατάξεων της νομοθεσίας περί παιγνίων
- επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- παραβίαση μέτρων πρόληψης ασθενειών (COVID-19)
- απείθεια
- παραβίαση σφραγίδων που έθεσε η Αρχή

Επίσης, σε 109 περιπτώσεις βεβαιώθηκαν οι προβλεπόμενες παραβάσεις για παραβίαση των μέτρων αποφυγής και περιορισμού της διάδοσης του κορωνοϊού και επιβλήθηκαν **διοικητικά πρόστιμα άνω των 78.000€**, για παράνομη λειτουργία καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος - κατά παράβαση των νόμων για την προστασία της δημόσιας υγείας, για παραβάσεις των μέτρων αποτροπής και διάδοσης του κορωνοϊού και για άσκοπη μετακίνηση.

Εντός των καταστημάτων βρέθηκαν και κατασχέθηκαν, μεταξύ άλλων, όσα ενδεικτικά αναφέρονται ως ακολούθως:

- **239** πλήρεις ηλεκτρονικοί υπολογιστές
- **36** κεντρικές μονάδες Η/Υ – servers
- το χρηματικό ποσό των **20.007,5€**
- **34** τραπέζια ρουλέτας & καρτοπαιξίας
- πλήθος μάρκες
- **49** παιγνιομηχανήματα
- άνω των **20** παιγνιόχαρτα (δέσμες)
- **104** κάμερες – καταγραφικά
- διάφορα έγγραφα και σημειώσεις

Οι συλληφθέντες, με τις εις βάρος τους σχηματισθείσες δικογραφίες, οδηγήθηκαν στις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΤΑΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΣΤΟΧΟΙ 2021

1. Τάσεις – Απειλές

Με σκοπό τη βαθιά κατανόηση και τη βελτίωση του τρόπου διαχείρισης κινδύνων με σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία, στην ασφάλεια των πολιτών, στην ανθρώπινη υγεία, στο περιβάλλον και στην κοινωνία γενικότερα, η Υπηρεσία, μεταξύ άλλων, προβαίνει στην αξιολόγηση όλων των διαθέσιμων μέσων και δη των πληροφοριών και στοιχείων που συλλέγει.

Κατά κοινή παραδοχή, ο σύνθετος χαρακτήρας του οργανωμένου οικονομικού εγκλήματος και η ποικιλομορφία των εκφάνσεών του σε όλο το εύρος της οικονομικής δραστηριότητας καθιστούν δύσκολο τον υπολογισμό του πραγματικού εύρους των άμεσων και έμμεσων συνεπειών του φαινομένου.

Παρ' όλα αυτά, η αξιοποίηση των στατιστικών στοιχείων ως πτυχή σκιαγράφησης της εγκληματικότητας, αλλά και του προφίλ των δραστών, αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο στην εξιχνίαση εγκλημάτων και στην εξαγωγή συμπερασμάτων περί των γενικότερων τάσεων.

Παράλληλα, η στατιστική αποτύπωση της εγκληματικότητας στη Χώρα και αντίστοιχα η ανάλυση των διαθέσιμων δεδομένων είναι απαραίτητες για την υποστήριξη της ορθής λήψης βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων μέτρων, καθώς και την επικαιροποίηση των σχεδίων δράσης.

Αντίστοιχα, σε ευρύτερο επίπεδο στρατηγικής ανάλυσης, η γλώσσα των αριθμών καθίσταται απαραίτητη, αλλά παράλληλα απαιτείται επίγνωση των συναφών περιοριστικών όρων (π.χ. η ανά έτος ποσοτική αποτύπωση των αδικημάτων και των χαρακτηριστικών της εγκληματικής δραστηριότητας αντανakλά τμήμα μόνο της πραγματικότητας, λόγω της αδιευκρίνιστης οντότητας του «σκοτεινού» αριθμού τελούμενων αδικημάτων).

Ταυτόχρονα, η πρόβλεψη, διάγνωση, εκτίμηση και ανάλυση απειλών, κινδύνων και προσβολών απαιτεί συνεχή παρακολούθηση των εξελίξεων, όχι μόνο σε εθνικό αλλά και σε ευρωπαϊκό - διεθνές επίπεδο.

Μέσω της διαδικασίας αυτής, αναδεικνύεται έγκαιρα η διάσταση εγκληματικών φαινομένων, η οποία συνεκτιμάται κατά την ιεράρχηση προτεραιοτήτων για την αντιμετώπισή τους.

Συνοψίζοντας, θα μπορούσε να λεχθεί ότι το οικονομικό έγκλημα παραμένει ελκυστικό για ομάδες οργανωμένου εγκλήματος, καθώς αυτό αναγνωρίζεται ως έγκλημα χαμηλού ρίσκου και υψηλού προσδοκώμενου κέρδους, η ανίχνευση του οποίου, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, απαιτεί εξειδικευμένες τεχνικές έρευνας.

Ενδεικτικά παραδείγματα των συνεπειών αυτού αποτελούν η αναστολή της οικονομικής ανάπτυξης κρατών, επιχειρήσεων και πολιτών, η μείωση των νόμιμων θέσεων εργασίας, η διακοπή λειτουργίας νόμιμων επιχειρήσεων, η αποτροπή επενδύσεων, η αίσθηση ανομίας και ανισότητας, η έλλειψη υγιούς ανταγωνισμού, η αποδυνάμωση της κοινωνικής προστασίας, η υποβάθμιση της δημόσιας υγείας, η υποβάθμιση του περιβάλλοντος και η προσβολή του αθλητικού ιδεώδους.

Όπως εξ' άλλου συνομολογείται, σε διεθνές επίπεδο, τα κυκλώματα λειτουργούν με χαρακτηριστική ευελιξία, καθώς τείνουν να εκμεταλλεύονται σύγχρονα μέσα και νέες μεθόδους (υπηρεσίες ταχυμεταφορών, υπηρεσίες διαδικτύου, σελίδες κοινωνικής δικτύωσης, τεχνολογικά μέσα και τεχνικά μέσα πληρωμής κ.λπ.), καθώς και οποιαδήποτε εκδήλωση αδυναμίας και τρωτά σημεία Διοικητικών Αρχών (ελλείψεις σε υλικοτεχνική υποδομή, ανθρώπινο δυναμικό, εθνική και διεθνή συνεργασία, διαφορές μεταξύ εθνικών νομοθεσιών, περιορισμοί πρόσβασης σε βάσεις δεδομένων κ.λπ.), προκειμένου να αναπτύξουν τη δράση τους.

Ο αντίκτυπος του COVID-19 στην εγκληματικότητα και οι πρόσφατες δράσεις εγκληματιών προς εκμετάλλευση της πανδημίας αποτελεί ακόμα μία ισχυρή απόδειξη των ανωτέρω.

Πέραν της υγειονομικής διάστασης, ιδιαίτερα ανησυχητικές είναι και οι ενδείξεις ως προς την οικονομική, κοινωνική και πολιτική διάσταση αυτής της κρίσης.

Επομένως, παραμένει επίκαιρη και επιτακτική η ανάγκη διαρκούς προσπάθειας των Διοικητικών Αρχών, της ανάπτυξης ευρύτερων συστρατεύσεων και της λήψης των αναγκαίων, αποτελεσματικών και ειδικού χαρακτήρα μέτρων, τόσο σε επίπεδο πρόληψης όσο και σε επίπεδο καταστολής, με σκοπό τον περιορισμό της συναφούς εγκληματικής δραστηριότητας.

Διαφθορά

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της Διεθνούς Διαφάνειας 2020 (Transparency International, TI), η Ελλάδα ανήκει στις χώρες που βελτιώθηκαν σε θέματα διαφθοράς.

Κατατάσσεται πλέον στην 59η θέση (σε σύνολο 180 χωρών, από τα χαμηλότερα επίπεδα διαφθοράς προς τα υψηλότερα), συγκεντρώνοντας 50 βαθμούς, σε μια κλίμακα από το 0 έως το 100⁴. Αντίστοιχα, το έτος 2019, κατατάσσονταν στην 60η θέση.

Η βελτιωμένη κατάταξη αποδίδεται και στις σχετικές μεταρρυθμίσεις που έγιναν στη Χώρα για την καταπολέμηση της διαφθοράς⁵.

Αυτές αφορούσαν αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο, καθώς και στη σύσταση και λειτουργία της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας ως Ανεξάρτητης Αρχής, σύμφωνα με τις καλές διεθνείς πρακτικές και τις απαιτήσεις του διεθνούς δικαίου, με τις αρμοδιότητες να περιγράφονται στο άρθρο 82 του Ν. 4622/2019 (ΦΕΚ Α' 133/07-08-2019). Η ίδρυσή της αποτελεί ένα ακόμη βήμα στην προσπάθεια προαγωγής της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας στο σύνολο της κοινωνίας και της δημιουργίας περιβάλλοντος που δεν θα ευνοεί την ανάπτυξη φαινομένων κακοδιοίκησης και διαφθοράς.

⁴ <https://www.transparency.org/en/cpi/2020/index/nzl#>

⁵ http://www.aead.gr/Portals/0/deltia_typou/20200124http://www.transparency.org/cpi2019#downloads-dt.pdf

Όπως χαρακτηριστικά σημειώνει η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, η βελτίωση της θέσης της Ελλάδας έρχεται σε μία συγκυρία που παρατηρείται διεθνώς μία τάση αύξησης σε φαινόμενα διαφθοράς, ως αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, και της ανάγκης λήψης έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του COVID-19.

Η ανεξάρτητη Αρχή επισημαίνει ότι η πρωτοφανής αυτή κατάσταση εγείρει σημαντικές προκλήσεις για τους τομείς που συνδέονται άμεσα με τη διαχείριση της πανδημίας, όπως οι συμβάσεις προμήθειας υπηρεσιών και αγαθών, η παροχή υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας και τα προγράμματα τόνωσης της απασχόλησης και ανάκαμψης της οικονομίας.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η διαφθορά αντιμετωπίζεται ως διασυννοριακή απειλή, επειδή αφενός πρόκειται για υπαρκτή κατάσταση (λαμβάνει χώρα στον τρέχοντα χρόνο με καταγεγραμμένες άμεσες και έμμεσες βλάβες ή ζημιές για τους πολίτες) και αφετέρου αποτελεί φαινόμενο που θα απασχολήσει και στο μέλλον.

Παράλληλα, σε διεθνές επίπεδο, δεδομένου ότι το κράτος δικαίου και η ανάπτυξη είναι έννοιες αλληλένδετες, η «ουσιαστική μείωση κάθε μορφής διαφθοράς και δωροδοκίας» και η «ανάπτυξη αποτελεσματικών, υπεύθυνων και διαφανών θεσμών σε όλα τα επίπεδα» αποτελούν τμήμα των επί μέρους στόχων που έχουν τεθεί για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη από τον Ο.Η.Ε. («Ειρήνη, Δικαιοσύνη και Ισχυροί θεσμοί»), με χρονικό ορίζοντα υλοποίησης το έτος 2030.

Φοροδιαφυγή

Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η αποφασιστική καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, σε συνδυασμό με τη δίκαιη φορολόγηση, διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη διαμόρφωση μιας δίκαιης κοινωνίας και μιας ισχυρής οικονομίας, ενώ η φορολογική πολιτική μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τις αποφάσεις για την απασχόληση και τα επίπεδα των επενδύσεων.

Η μείωση του φορολογικού χάσματος που προκαλείται από τη φορολογική απάτη, τη φοροδιαφυγή, τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και ο αντίκτυπός τους στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στους προϋπολογισμούς της Ε.Ε. συνιστά επείγουσα προτεραιότητα, προκειμένου να διασφαλιστούν ίσοι όροι ανταγωνισμού και φορολογική δικαιοσύνη μεταξύ όλων των φορολογουμένων, να καταπολεμηθεί η αύξηση της ανισότητας και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη στη δημοκρατική χάραξη πολιτικής.

Οι κοινές προσπάθειες σε επίπεδο Ε.Ε. και σε εθνικό επίπεδο είναι ζωτικής σημασίας για την προστασία του προϋπολογισμού της Ε.Ε. και των εθνικών προϋπολογισμών, από τις ζημιές που οφείλονται σε μη καταβληθέντες φόρους. Με την πλήρη και αποτελεσματική είσπραξη των φορολογικών εσόδων, μπορούν τα κράτη να παρέχουν, μεταξύ άλλων, και ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες. Η οικονομικά προσιτή εκπαίδευση, η υγειονομική περίθαλψη η κοινωνική ασφάλιση και φροντίδα, ο έλεγχος της εγκληματικότητας και η αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, η επιβολή των επαγγελματικών και περιβαλλοντικών προτύπων, η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, οι δημόσιες μεταφορές και οι βασικές υποδομές, στο πλαίσιο των στόχων της Βιώσιμης Ανάπτυξης, αποτελούν μέρος των βασικότερων δημόσιων Υπηρεσιών που βασίζονται σε πόρους που προέρχονται από τα φορολογικά έσοδα.

Όπως διαφαίνεται, οι συναλλαγές σε μετρητά, παρά τα οφέλη τους (προσβασιμότητα και ταχύτητα), εξακολουθούν να αποτελούν υψηλό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και φοροδιαφυγής, συμπεριλαμβανομένης της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ.

Συγκεκριμένα, ενώ έχουν εναρμονιστεί οι κανόνες για τον έλεγχο μετρητών στα εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε., οι κανόνες μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τις κινήσεις μετρητών εντός των συνόρων της Ε.Ε. ποικίλλουν⁶, στοιχείο που ερμηνεύεται ως παθογένεια.

Σύμφωνα και με τις προειδοποιήσεις ειδικών, οι πληττόμενες οικονομίες πρέπει να καταπολεμήσουν και τη φοροδιαφυγή, προκειμένου να αντιμετωπίσουν την κρίση του κορωνοϊού⁷.

Σε εθνικό επίπεδο, η φοροδιαφυγή και η συνύπαρξή της με έντονα φαινόμενα αδήλωτης εργασίας, λαθρεμπορίου και παρεμπορίου προκαλεί ζημιές, η ποσοτικοποίηση των οποίων δεν είναι απλή υπόθεση⁸.

Επιπρόσθετα, ο υψηλός αριθμός αυτοαπασχολούμενων στην Ελλάδα, καθώς και η πολυπλοκότητα του φορολογικού συστήματος, επηρεάζουν σημαντικά το φαινόμενο της φοροδιαφυγής.

⁶ http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2019-0170_EL.html

⁷ https://www.enainstitute.org/wp-content/uploads/2020/05/%CE%A3%CF%85%CC%81%CE%BD%CE%BF%CF%88%CE%B7_%CE%95%CE%9D%CE%91_Final_%CE%94%CE%B9%CE%BF%CF%81%CE%B8%CF%89%CC%81%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82.pdf

⁸ <https://www.imf.org/en/News/Articles/2019/03/11/na031119-greece-economy-improves-key-reforms-still-needed>

<https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2019/12/13/Explaining-the-Shadow-Economy-in-Europe-Size-Causes-and-Policy-Options-48821>

Ως εκ τούτου, η απλοποίηση του φορολογικού συστήματος, η ενίσχυση της φορολογικής διοίκησης και η ενδυνάμωση της φορολογικής συμμόρφωσης, δύνανται να προσδώσουν νέα δυναμική στο πεδίο καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και αντίστοιχη ώθηση στη νόμιμη οικονομική δραστηριότητα.

Ειδικότερα, παράγοντες για τη μείωση της φοροδιαφυγής αποτελούν η ενίσχυση με υλικοτεχνική υποδομή και ανθρώπινο δυναμικό των ελεγκτικών Αρχών, η συντονισμένη συνεργασία τους, η δυνατότητα διασταύρωσης φορολογικών στοιχείων, η δυνατότητα βεβαίωσης και είσπραξης φόρων, η επέκταση της χρήσης ανάλυσης κινδύνου και η αξιοποίηση της τεχνολογίας (όπως τεχνολογίες ψηφιακής χαρτογράφησης).

Παράλληλα, η εντατικοποίηση των στοχευμένων φορολογικών ελέγχων, οι οποίοι οδηγούν στην αύξηση της πιθανότητας εντοπισμού των παραβατών και επιβολής των αντίστοιχων ποινών, μπορούν να λειτουργήσουν τόσο κατασταλτικά όσο και προληπτικά για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής.

Ταυτόχρονα, το ύψος των προβλεπόμενων ποινών για φορολογικές παραβάσεις (ποινικών - διοικητικών), η αμεσότητα επιβολής τους, η αύξηση χρήσης του πλαστικού χρήματος (ώστε να κινηθεί σε επίπεδα αντίστοιχα του ευρωπαϊκού μέσου όρου), καθώς και η ισχυρότερη φορολογική συμμόρφωση αποτελούν συνιστώσες βελτίωσης της δημοσιονομικής πολιτικής που στηρίζει την ανάπτυξη και τις στοχοθετημένες κοινωνικές δαπάνες.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, προς διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου και των συνεπών φορολογουμένων, κατά το έτος 2020 η Υπηρεσία διερεύνησε παραβατικές συμπεριφορές που αποσκοπούσαν στην ολική ή μερική αποφυγή φορολογικής υποχρέωσης. Βασικές μορφές αυτών ήταν η απόκρυψη εισοδημάτων, η εμφάνιση υπερβολικών ή εικονικών δαπανών, η μη υποβολή ή ανακριβής υποβολή φορολογικών δηλώσεων, η μη απόδοση Φ.Π.Α. και η νόθευση βιβλίων και στοιχείων. Σε πολλές δε περιπτώσεις, οι φορολογικές παραβάσεις συνυπήρχαν με άλλα οικονομικά εγκλήματα.

Παραμπόριο – Απομιμητικά - Νόθευση

Η παραποίηση-απομίμηση αποτελεί ένα παγκόσμιο φαινόμενο, το οποίο εξελίσσεται σημαντικά, παράλληλα με την πρόοδο της τεχνολογίας.

Η παραγωγή και η διανομή προϊόντων παραποίησης-απομίμησης φέρεται να συνδέεται με άλλες εγκληματικές πράξεις, ενώ, σε πολλές περιπτώσεις, έχει διασυνοριακό χαρακτήρα (εντός και εκτός Ε.Ε.).

Με φθηνότερες μεθόδους παραγωγής και βελτιωμένη τεχνολογία, οι εγκληματίες έχουν τη δυνατότητα παραγωγής κάθε είδους προϊόντος αντιγραφής. Στην ουσία, κάθε προϊόν με σήμα που έχει αξία μπορεί να είναι πλαστό.

Αυτή η παράνομη δραστηριότητα έχει τόσο αρνητικές οικονομικές συνέπειες, όπως δείχνουν οι διάφορες μελέτες, όσο και συνέπειες για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών, ακόμη και για το περιβάλλον.

Το φάσμα των παραποιημένων προϊόντων, τα τεράστια κέρδη που αποφέρουν και οι επιεικείς ποινές καθιστούν τη δραστηριότητα ελκυστική για εγκληματικές ομάδες, ο τρόπος δράσης των οποίων γίνεται ολοένα και πιο περίπλοκος.

Σε διεθνές επίπεδο, ο έλεγχος των παράνομων αγορών, πτυχή των οποίων είναι η διακίνηση προϊόντων παραποίησης-απομίμησης, αποτελεί έναν από τους επτά στόχους 192 κρατών μελών της INTERPOL που ευθυγραμμίζονται με το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για την αειφόρο ανάπτυξη, με απώτερο σκοπό τη δημιουργία ενός ασφαλέστερου κόσμου⁹.

Συγκεκριμένα, η αξία της διανοητικής ιδιοκτησίας και αντίστοιχα οι ζημιές που προκαλούνται από την παραβίαση των δικαιωμάτων αυτής, σε συνδυασμό με τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του φαινομένου, αποτελούν αντικείμενο μελέτης Ευρωπαϊκών και Διεθνών Οργανισμών (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης-Ο.Ο.Σ.Α., Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης-EUIPO, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης-OLAF, EUROPOL, INTERPOL κ.λπ.)¹⁰.

⁹ <https://www.interpol.int/About-INTERPOL/Priorities/Global-Policing-Goals>

¹⁰ https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/2019_Risks_Posed_by_Counterfeits_to_Consumers_Study/2019_Risks_Posed_by_Counterfeits_to_Consumers_Study.pdf

Αναφερόμενη στη σύγχρονη τάση, μελέτη του EUIPO και του Ο.Ο.Σ.Α. («Trends in Trade in Counterfeit and Pirated Goods») αναδεικνύει την αύξηση στην παραγωγή και διακίνηση παραποιημένων αγαθών¹¹.

Σύμφωνα με την έρευνα, το πρόβλημα της απομίμησης στο παγκόσμιο εμπόριο έχει γίνει πλέον πολύ σοβαρό.

Σε σχετική μελέτη του Ο.Ο.Σ.Α. και του EUIPO, εξετάζονται οι εμπορικές διαδρομές που χρησιμοποιούνται για τα παραποιημένα εμπορεύματα, με διάκριση μεταξύ των οικονομιών που είναι παραγωγοί και εκείνων που λειτουργούν ως σημεία διέλευσης¹².

Ως βασικές συνιστώσες που ωθούν την οικονομία να γίνει ενεργός παράγοντας στο εμπόριο προϊόντων παραποίησης-απομίμησης, αποτυπώνονται ο τρόπος διακυβέρνησης (υψηλά επίπεδα διαφθοράς και πλημμελής προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας), οι εγκαταστάσεις παραγωγής και οι δυνατότητες εφοδιαστικής αλυσίδας (εμπορικές και μεταφορικές υποδομές π.χ. λιμένες, αεροδρόμια, σιδηρόδρομοι, οδοί κ.λπ.), οι κανονισμοί της αγοράς εργασίας, οι πολιτικές διευκόλυνσης του εμπορίου (χαμηλά έξοδα αποστολής, γρήγορες, απλές και προβλέψιμες τελωνειακές διατυπώσεις) και η ικανότητα εντοπισμού και ανίχνευσης των παράνομων αποστολών.

Παράλληλα, σημαντικό μέρος του παράνομου εμπορίου προϊόντων παραποίησης-απομίμησης φέρεται να πραγματοποιείται μέσω ζωνών ελεύθερων συναλλαγών ή να βασίζεται σε αυτές, λόγω της περιορισμένης εποπτείας.

Η χρήση μιας σειράς πρακτικών, προς αποφυγή ανίχνευσης και δέσμευσης αγαθών, όπως η αποστολή πλήθους μικρών δεμάτων, σε αντίθεση με τη μαζική μεταφορά, εξακολουθεί να απασχολεί τις αρμόδιες Αρχές. Οι τελωνειακές κατασχέσεις στα σύνορα της Ε.Ε. δείχνουν ότι τα κατασχεθέντα παραποιημένα προϊόντα διακινούνται όλο και περισσότερο υπό τη μορφή μικρών αποστολών¹³.

¹¹ https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/docs/2019_Status_Report_on_IPR_infringement/2019_Status_Report_on_IPR_infringement_en.pdf

¹² https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/trends_in_trade_in_counterfeit_and_pirated_goods/trends_in_trade_in_counterfeit_and_pirated_goods_en.pdf

¹³ https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/Trade_in_fakes_in_small_parcel/Trade_in_Fakes_in_Small_Parcels_en.pdf

Μια επιπλέον αξιοσημείωτη τρέχουσα πρακτική αποτελεί η αλλαγή του τρόπου μεταφοράς. Παραδοσιακά, τα παραποιημένα εμπορεύματα μεταφέρονται δια θαλάσσης, καθώς η προσέγγιση αυτή, για μεγάλες ποσότητες, είναι οικονομικά συμφέρουσα. Νέες μεταφορικές συνδέσεις, όπως το αναπτυσσόμενο σιδηροδρομικό δίκτυο μεταξύ της Ε.Ε. και της Κίνας, μπορούν να παράσχουν στους δράστες την ευκαιρία να διαφοροποιήσουν την προσέγγισή τους, όσον αφορά τη μεταφορά των προϊόντων.

Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι μαζικές αποστολές απομιμητικών προϊόντων εξακολουθούν να παραμένουν ως ο πιο σημαντικός τρόπος μεταφοράς για τους δράστες τρίτων χωρών.

Μια όλο και περισσότερο χρησιμοποιούμενη μέθοδο αποτελεί η μεταφορά, στις χώρες της Ε.Ε., συσκευασιών και ετικετών-σημάτων χωριστά από τα είδη στα οποία πρόκειται να επικολληθούν. Η επικόλληση των διακριτικών σημάτων, η συσκευασία και η τελική συναρμολόγηση για την παραγωγή των τελικών προϊόντων απομίμησης πραγματοποιούνται εντός της Ε.Ε..

Τα επιχειρηματικά μοντέλα που υιοθετούν τα άτομα που εμπλέκονται σε πράξεις παραβίασης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (Δ.Δ.Ι.) εξακολουθούν να κάνουν σημαντική χρήση διαδικτύου, ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. facebook, Instagram και Tweeter) και υπηρεσιών ταχυμεταφορών προϊόντων (express courier services).

Άλλη μια βασική συνιστώσα του προβλήματος αποτελεί και η στάση του καταναλωτικού κοινού απέναντι στα συγκεκριμένα προϊόντα.

Σύμφωνα με έκθεση του EUIPO για την κατάσταση σχετικά με την παραβίαση των Δ.Δ.Ι. για το έτος 2020, τα τελευταία χρόνια αρκετά στοιχεία ανατρέπουν την αντίληψη ότι τα εγκλήματα στον τομέα των Δ.Δ.Ι. συνιστούν εγκλήματα χωρίς θύματα.

Ειδικότερα στην έκθεση υπογραμμίζεται η σημαντική θέση που κατέχουν τα Δ.Δ.Ι. στην οικονομία της Ε.Ε. και, ως εκ τούτου, ομοίως στην ανάκαμψη από την κρίση του COVID-19, η οποία κυριάρχησε το πρώτο εξάμηνο του 2020 και απειλεί με μακροχρόνιες επιπτώσεις.

Μία από τις μελέτες για την παραβίαση των Δ.Δ.Ι., η οποία διεξήχθη από κοινού με τον Ο.Ο.Σ.Α., αφορά τον τομέα των απομιμήσεων φαρμακευτικών προϊόντων, ο οποίος συνιστά μία εκ των πλέον ανάληπτων εκφράσεων της παραποίησης/απομίμησης. Μέσω της μελέτης αυτής, καθίσταται ακόμα πιο σαφής η απειλή με την οποία έρχονται αντιμέτωποι οι καταναλωτές.

Τα παραποιημένα φάρμακα, τα πλαστά παιδικά παιχνίδια, καθώς και τα παραποιημένα καλλυντικά προϊόντα συνιστούν ορισμένα μόλις παραδείγματα των προβληματικών τομέων, αλλά υφίστανται αφανείς κίνδυνοι που ισχύουν ως προς όλα τα εγκλήματα Δ.Ι., όπως η απώλεια των θέσεων εργασίας στους κλάδους νομίμων δραστηριοτήτων και η ζημία στα δημόσια έσοδα. Τα εγκλήματα Δ.Ι. θεωρούνται από τους εγκληματίες δραστηριότητα σχετικά χαμηλού κινδύνου, η οποία χρησιμοποιείται υποστηρικτικά προς άλλες μορφές οργανωμένου εγκλήματος.

Σε έκθεση που εκπονήθηκε από κοινού με την EUROPOL, παρουσιάζονται περιπτώσιολογικές μελέτες, μέσα από τις οποίες αποδεικνύονται οι διασυνδέσεις των εγκλημάτων Δ.Ι. με τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, την απάτη σχετικά με έγγραφα, το κυβερνοέγκλημα, την οικονομική απάτη, την παραγωγή και διακίνηση ναρκωτικών.

Καθίσταται ολοένα και πιο σαφές ότι η βλάβη που προκαλείται στην υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών αλλά και στο περιβάλλον, καθώς και η αλληλένδετη σχέση που υφίσταται μεταξύ εγκλημάτων Δ.Ι. και λοιπών εγκληματικών μορφών απαιτούν επείγουσα και συντονισμένη διεθνή δράση.

Θύμα των εγκλημάτων της Δ.Ι. είναι η κοινωνία στο σύνολό της και αποδεικνύεται, για ακόμη μια φορά, ότι τα μέτρα επιβολής του νόμου στον τομέα της Δ.Ι. πρέπει να επανέλθουν ως μία από τις προτεραιότητες της Ε.Ε. στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος¹⁴.

Συνεπώς, επίσης σημαντικό είναι να αυξηθεί η ενημέρωση των πολιτών περί της οργανωμένης μορφής του εγκλήματος, προκειμένου να συνειδητοποιήσουν τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια τους.

14 <https://euipo.europa.eu/ohimportal/el/web/observatory/status-reports-on-ip-infringement>

Όσον αφορά στην Ελλάδα, η γεωγραφική της θέση προσδίδει το χαρακτήρα σημείου διαμετακόμισης προϊόντων (από την Κίνα και άλλες χώρες), με τελικό προορισμό κράτη της Ε.Ε., γεγονός το οποίο, σε συνδυασμό με την εγχώρια αγορά, ενδυναμώνει την τάση της συγκεκριμένης μορφής εγκληματικότητας.

Η υπάρχουσα υποδομή του οδικού δικτύου, των λιμένων και των αεροδρόμιων της Χώρας, σε συνδυασμό με τη διαρκή ανάπτυξη του σιδηροδρομικού δικτύου και τη μεταξύ τους διασύνδεση, εξυπηρετεί διηπειρωτικές μεταφορές εμπορευμάτων.

Τα παραπάνω καθιστούν την Ελλάδα Διεθνές Διαμετακομιστικό Κέντρο, το οποίο προσελκύει μεγάλο αριθμό εταιρειών και αλυσίδων για νόμιμη δραστηριότητα και για τους ίδιους λόγους δύναται να αποτελέσει πεδίο δραστηριοποίησης εγκληματικών δικτύων, καθώς τα δίκτυα παράνομης διακίνησης αγαθών εκμεταλλεύονται τα ίδια μέσα και τρόπους διάθεσής τους με αυτά του νόμιμου εμπορικού δικτύου.

Η πανδημία (COVID-19) είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση φαινομένων παραγωγής και διακίνησης παράνομων προϊόντων που σχετίζονται με την προσπάθεια προστασίας του καταναλωτικού κοινού (ιατρικά είδη όπως μάσκες προσώπου, διαγνωστικές συσκευές και τεστ, γάντια λάτεξ μιας χρήσης, εξαρτήματα νοσοκομειακής χρήσης, απολυμαντικά όπως αλκοολούχα διαλύματα, σαπούνια, μαντηλάκια καθαρισμού κ.λπ., φάρμακα, αντιϊκά, πλαστά εμβόλια κατά του COVID-19 κ.λπ.).

Οι κυριότερες περιπτώσεις παραποιημένων - απομιμητικών προϊόντων που απασχόλησαν την Υπηρεσία εντός του 2020 αφορούσαν είδη ένδυσης, υπόδησης και αξεσουάρ, τρόφιμα, ποτά και παιχνίδια, με τη χρήση του διαδικτύου και των σελίδων κοινωνικής δικτύωσης να ενισχύει την προώθηση της εγκληματικής δραστηριότητας.

Επίσης, οι δράσεις καταπολέμησης φαινομένων παράνομης διακίνησης φυτοφαρμάκων συνεχίστηκαν, αποδίδοντας απτά αποτελέσματα, κυρίως στη Βόρεια Ελλάδα, λόγω της γειτνίασης με Βουλγαρία και Τουρκία.

Η συνεργασία με τις αντίστοιχες αλλοδαπές Αρχές και τους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς προσέδωσε νέα δυναμική στο πεδίο καταπολέμησης της εν λόγω εγκληματικής δραστηριότητας.

Γενικότερα, η δράση της Υπηρεσίας, σε συνεργασία με άλλες συναρμόδιες Υπηρεσίες και Αρχές, συνεισέφερε ενεργά στις προσπάθειες προστασίας των καταναλωτών, της οικονομίας και της δημόσιας υγείας.

Η συνέχιση συμμετοχής σε ευρωπαϊκές και διεθνείς επιχειρήσεις (OPSON, SHIELD, APHRODITE, IOS και SILVER AXE) συμβάλλει στην ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση των αποτελεσμάτων και στην ανάδειξη της συνεισφοράς της Ελληνικής Αστυνομίας στην καταπολέμηση του φαινομένου.

Υπό το πρίσμα της έκτασης και του αντίκτυπου του εν λόγω εγκλήματος στην οικονομία και την κοινωνία της Ε.Ε., τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί για την αντιμετώπισή του χρειάζεται να ενισχυθούν.

Η ανάγκη συντονισμού των διασυνοριακών ερευνών και η αντιμετώπιση των εγκληματιών που χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες για να αποκρύψουν τις δραστηριότητες και να αποφύγουν τον εντοπισμό τους, αποτελούν σύγχρονη πρόκληση.

Παράλληλα, η αναθεώρηση και αναπροσαρμογή των δράσεων θα πρέπει να είναι άμεση και με γνώμονα την αντίστοιχη αλλαγή του τοπίου παραβίασης των Δ.Δ.Ι. (π.χ. τεχνολογικές εξελίξεις, μέθοδοι και νέες διαδρομές), προκειμένου να διασφαλιστεί ότι στο μέλλον τόσο οι επιχειρήσεις στην Ε.Ε. όσο και οι πολίτες θα συνεχίσουν να επωφελούνται από την οικονομική αξία, την απασχόληση και την καινοτομία που συνδέονται με την διανοητική ιδιοκτησία.

Λαθρεμπόριο

Η καταπολέμηση των εγκληματικών οργανώσεων, οι οποίες ενέχονται στην απάτη που αφορά τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης και την ενδοκοινοτική απάτη αφανούς εμπόρου, παραμένει προτεραιότητα του κύκλου πολιτικής της Ε.Ε. για την περίοδο 2018-2021¹⁵.

¹⁵ 8654/17 12-05-2017 Σχέδιο συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με τον καθορισμό των προτεραιοτήτων της Ε.Ε. για την καταπολέμηση του οργανωμένου και σοβαρού διεθνούς εγκλήματος μεταξύ 2018 και 2021
<https://www.europol.europa.eu/empact>
<https://www.consilium.europa.eu/el/meetings/jha/2017/05/18/>

Κύριες μορφές λαθρεμπορίου αποτελούν η παράνομη εισαγωγή, κατασκευή και εκτροπή προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (ΕΦΚ).

Τα μέτρα που λαμβάνονται, σε επίπεδο Ε.Ε., έχουν ως πρωταρχικό στόχο τη διασφάλιση της νόμιμης αλυσίδας εφοδιασμού, την ενίσχυση της επιβολής του νόμου και τη μείωση των κινήτρων που ωθούν στο παράνομο εμπόριο.

Στη χάραξη της στρατηγικής, αναγνωρίζεται ότι μόνο μέσω της συντονισμένης δράσης των αρμόδιων Αρχών σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο δύναται να αντιμετωπιστεί με επιτυχία το παγκόσμιο αυτό φαινόμενο.

Στην Ελλάδα, το λαθρεμπόριο αναγνωρίζεται ως σημαντικό πρόβλημα, με πολλαπλές επιπτώσεις σε επίπεδο δημοσιονομικό (απώλειες εσόδων από φόρους, δασμούς, τέλη και λοιπές επιβαρύνσεις), κοινωνικό (απώλεια θέσεων εργασίας, δημιουργία αθέμιτου ανταγωνισμού και αίσθηση ανομίας) και περιβαλλοντικό (υποβάθμιση του περιβάλλοντος). Σε αρκετές περιπτώσεις, η εγκληματική δραστηριότητα προσβάλλει επίσης την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών.

Η παράνομη αυτή δραστηριότητα προσελκύει μεμονωμένα πρόσωπα, αλλά η εμπλοκή εγκληματικών οργανώσεων εντείνει το φαινόμενο, ενώ τα αποκτηθέντα έσοδα συχνά χρησιμοποιούνται για άλλους παράνομους σκοπούς.

Ως εκ τούτου, η καταπολέμηση του λαθρεμπορίου αποτελεί προτεραιότητα που απαιτεί κοινή και συντονισμένη προσπάθεια των ελεγκτικών Αρχών.

Η σύσταση και λειτουργία του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου και οι αντίστοιχες νομοθετικές παρεμβάσεις αντανakλούν την ως άνω προτεραιότητα και η συνεργασία της Δ.Ο.Α. με το εν λόγω Κέντρο οδήγησε στην εξάρθρωση εγκληματικών οργανώσεων, οι οποίες δραστηριοποιούνταν σε λαθρεμπόριο προϊόντων που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ..

Τα προϊόντα καπνού (καπνός-τσιγάρα), αλκοόλ (αλκοόλ-αλκοολούχα ποτά) και ενέργειας (πετρέλαιο-βενζίνη-υγραέριο) παρέμειναν τα κυριότερα είδη λαθρεμπορικής δραστηριότητας, καθώς, λόγω των αυξημένων φορολογικών συντελεστών στους οποίους υπόκεινται, αποφέρουν υψηλά κέρδη στις εγκληματικές οργανώσεις που εκμεταλλεύονται τη διαφορά των τιμών με τις γειτονικές χώρες, καθώς και την ύπαρξη αυξημένης αγοραστικής ζήτησης.

Ειδικότερα, το λαθρεμπόριο καπνικών προϊόντων (στις περισσότερες περιπτώσεις τσιγάρων αμφιβόλου ποιότητας) προκαλεί έντονη ανησυχία στην Ευρώπη, καθώς αποτελεί παράνομη δραστηριότητα με δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία και στη δημόσια υγεία και αποτελεί πηγή εισοδήματος εγκληματικών οργανώσεων από την Ευρώπη και τρίτες χώρες, σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις συνδέεται με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας¹⁶.

Στο νότιο τμήμα της ευρωπαϊκής ηπείρου (Southern Europe), ως τρέχουσα τάση αναγνωρίζεται η διακίνηση των αποκαλούμενων «φθηνών λευκών» ή «παράνομων λευκών» («cheap whites» ή «illicit whites»), καθώς και το παράνομο εμπόριο χύμα καπνού¹⁷.

Η γεωγραφική θέση της Χώρας και άλλα ειδικότερα χαρακτηριστικά, όπως η ύπαρξη εθνικού γεωργικού και βιομηχανικού τομέα καπνικών προϊόντων, προσδίδουν σύνθετη διάσταση στο εν λόγω φαινόμενο.

Κατά κανόνα, αυτό τελεί σε συνάρτηση με την αύξηση του ειδικού φόρου των καπνικών προϊόντων, η οποία οδηγεί περισσότερους καταναλωτές στην πιο οικονομική λύση των λαθραίων τσιγάρων.

Λαμβάνοντας υπόψη την υπάρχουσα κατάσταση, η αποδόμηση των κυκλωμάτων και διεθνικών εγκληματικών οργανώσεων με πεδίο δράσης το λαθρεμπόριο καπνικών προϊόντων αποτελεί μια από τις βασικές προτεραιότητες της Δ.Ο.Α..

Ο εντοπισμός σύγχρονα εξοπλισμένων, παράνομων εγκαταστάσεων επεξεργασίας καπνού μεγάλης δυναμικότητας και παρασκευής-τυποποίησης τσιγάρων με επιγραφές διάφορων επώνυμων εταιρειών και η μετέπειτα λαθραία διακίνησή τους, τόσο στη Χώρα όσο και στο εξωτερικό, αντανakλά την ανάγκη εντατικοποιημένης δράσης.

Η σύνθεση δυνάμεων αρμόδιων Αρχών σε επίπεδο ανταλλαγής πληροφοριών και διενέργειας ελέγχων στην εισαγωγή, εξαγωγή, διακίνηση, αποθήκευση και αδειοδότηση, κατά τη φιλοδοξία της στρατηγικής του σχεδίου αντιμετώπισης του λαθρεμπορίου, η αξιοποίηση της βοήθειας της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και η εκστρατεία ενημέρωσης του καταναλωτικού κοινού, κρίνονται επίσης σημαντικά εργαλεία στην καταπολέμηση του φαινομένου.

¹⁶https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Risk_Analysis/Risk_Analysis_for_2018.pdf

¹⁷ https://www.selec.org/wp-content/uploads/2019/08/SELEC_2019-Annual-Report-on-the-Situation-of-cigarettes-and-tobacco-smuggling-Public-version.pdf

Το λαθρεμπόριο των αλκοολούχων ποτών αποτελεί επίσης ένα σημαντικό πρόβλημα που απασχολεί τις Διοικητικές Αρχές, τόσο της Χώρας όσο και των λοιπών χωρών της Ε.Ε..

Η παράνομη εισαγωγή αλκοολούχων ποτών και αιθυλικής αλκοόλης από τη Βουλγαρία (λόγω χαμηλού Ε.Φ.Κ.), τα οποία στη συνέχεια αποθηκεύονται και υφίστανται επεξεργασία, με σκοπό την περαιτέρω διάθεσή τους, παραμένει η κυριότερη Μεθοδολογία Δράσης (Modus Operandi) των εγκληματικών οργανώσεων.

Ειδικότερα, είτε τα αλκοολούχα ποτά παρασκευάζονται από την αιθυλική αλκοόλη που έχει εισαχθεί λαθραία από τη γείτονα χώρα, είτε αντικαθίστανται οι ετικέτες των αυθεντικών αλκοολούχων ποτών που εισάγονται παράνομα από τη Βουλγαρία, με ελληνικά λογότυπα. Στη συνέχεια, τα προϊόντα διατίθενται στην αγορά, συνήθως σε κάβες και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος. Μια άλλη μέθοδος που χρησιμοποιείται είναι η επαναγέμιση κενών φιαλών διάφορων επώνυμων εταιρειών με παρανόμως παρασκευασμένα αλκοολούχα ποτά.

Μεταξύ άλλων, η αποφυγή καταβολής προβλεπόμενων φόρων, τελών, δασμών ή άλλης επιβάρυνσης, η εξαπάτηση των καταναλωτών, η προσβολή Δ.Δ.Ι. και η υποβάθμιση της ποιότητας των προϊόντων συνθέτουν τον πολύπλευρο χαρακτήρα του εγκλήματος.

Η νοθεία και το λαθρεμπόριο καυσίμων αποτελούν, επίσης, μία εγκληματική δραστηριότητα που πλήττει τα συμφέροντα της Χώρας, σε οικονομικό και περιβαλλοντικό επίπεδο.

Ως κυριότερες περιπτώσεις αναφέρονται το λαθρεμπόριο πετρελαίου, λόγω της διαφοράς του Ε.Φ.Κ. που επιβάλλεται στους διαφορετικούς τύπους του (κίνησης, θέρμανσης και ναυτιλίας) και η νοθεία βενζίνης, μέσω ανάμειξης διαφορετικών τύπων ή προσμίξεων φθηνότερων ουσιών.

Η διακίνηση χημικών προϊόντων με σκοπό τη νοθεία καυσίμων (με κυριότερη χώρα προέλευσης τη Βουλγαρία), η αποθήκευση-κατοχή-διακίνηση πετρελαιοειδών άνευ αδείας και η εμπορία νοθευμένων καυσίμων απασχολεί κατά κύριο λόγο της αρμόδιες για τη δίωξη Υπηρεσίες.

Η αυξανόμενη χρήση του υγραερίου κίνησης επηρεάζει και τα επίπεδα λαθρεμπορίου του αντίστοιχου ενεργειακού προϊόντος, ενώ η ιδιαιτερότητα της διαδικασίας ελέγχου προβάλλει την ανάγκη εκπαίδευσης των αρμόδιων ελεγκτών.

Η ενίσχυση και ο εκσυγχρονισμός των αρμόδιων για τον έλεγχο Υπηρεσιών, η ολοκλήρωση εγκατάστασης συστήματος εισροών - εκροών στα πρατήρια υγρών καυσίμων σε όλη τη Χώρα, η επέκταση του μέτρου σε όλο το εύρος της εφοδιαστικής αλυσίδας (σε φορολογικές αποθήκες καυσίμων και αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης ενεργειακών προϊόντων, στους σταθμούς ανεφοδιασμού αεροσκαφών κ.λπ.), η σήμανση μεταφορικών μέσων (βυτιοφόρων και πλωτών εφοδιαστικών μέσων) με ηλεκτρονικό σύστημα εντοπισμού (GPS), η εφαρμογή τηλεματικής μεταφοράς δεδομένων, η ικνηθέτηση των υγρών καυσίμων με ραδιοϊσότοπα ή μοριακής τεχνολογίας ικνηθέτες και αντίστοιχα η πρακτική υλοποίηση σχετικών αποφάσεων - εγκυκλίων θα μπορούσε να συμβάλει στις προσπάθειες καταπολέμησης του φαινομένου.

Ως προς τα αποτελέσματα της δράσης της Υπηρεσίας για το έτος 2020, αξίζει να σημειωθεί ότι οι περαιωμένες δικογραφίες λαθρεμπορίου αλκοόλ, τσιγάρων και καυσίμων σημείωσαν αύξηση κατά 100, 55 και 29% αντίστοιχα, γεγονός που αντανάκλα την προσπάθεια που καταβλήθηκε και στον συγκεκριμένο τομέα.

Τυχερά παίγνια – παράνομος στοιχηματισμός

Τα τυχερά παίγνια αποτελούν μια από τις αρχαιότερες μορφές ψυχαγωγίας και διασκέδασης. Στη σύγχρονη εποχή, η ενασχόληση με τα τυχερά παίγνια έχει καθιερωθεί ως μια δραστηριότητα ελεύθερου χρόνου.

Η πιθανότητα χρηματικού κέρδους, καθώς και η διέγερση που επιφέρουν, αποτελούν τους κύριους παράγοντες προσέλκυσης ατόμων σε αυτά.

Την τελευταία δεκαετία, παρατηρείται αύξηση της βιομηχανίας τυχερών παιγνίων, γεγονός που οφείλεται και στην τεχνολογική πρόοδο και τις νέες μορφές ηλεκτρονικού πονταρίσματος και στοιχηματισμού.

Εκτός του κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας των νόμιμων επιχειρήσεων, η προσφορά παράνομων τυχερών παιγνίων συνιστά ένα φαινόμενο, η ανάπτυξη του οποίου θεωρείται πολυπαραγοντική.

Η επιθυμία ατόμων να συμμετάσχουν σε τέτοιες δραστηριότητες διατηρήθηκε και κατά την περίοδο της πανδημίας, όπου σε πολλές των περιπτώσεων οι δράστες αγνόησαν τις συστάσεις περί αποφυγής συγχρωτισμού, θέτοντας την υγεία τους σε άμεσο κίνδυνο.

Στο πεδίο αντιμετώπισης της παράνομης διεξαγωγής τυχερών παιγνίων και του παράνομου στοιχηματισμού, κατά το απερχόμενο έτος διατηρήθηκαν σε υψηλό επίπεδο οι υποθέσεις που χειρίστηκε η Δ.Ο.Α., καθώς και οι δικογραφίες που σχηματίστηκαν.

Ο μεγάλος αριθμός κατηγορούμενων και συλληφθέντων από τις υποθέσεις αυτές (λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών της επιχειρησιακής δράσης, λόγω των μέτρων αποφυγής εξάπλωσης του COVID-19) καταδεικνύει το μέγεθος και την ένταση του φαινομένου.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των χώρων που εντοπίστηκαν, εντός των οποίων διεξάγονταν τυχερά παίγνια, αφορούσε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος με παροχή υπηρεσιών διαδικτύου.

Στους συγκεκριμένους χώρους και προκειμένου να καθίσταται δυσχερής η επέμβαση των αστυνομικών Αρχών, παρατηρήθηκε αύξηση της χρήσης μέτρων προφύλαξης από τους δράστες (ελεγχόμενη είσοδος, φυσική παρουσία «τσιλιαδόρων», λειτουργία συστημάτων παρακολούθησης με κάμερες κλειστού κυκλώματος κ.λπ.), καθώς οι δράστες επιθυμούσαν εντονότερα να αποφύγουν και τις συνέπειες παραβίασης των περιοριστικών μέτρων κυκλοφορίας και αποφυγής συγχρωτισμού.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα τυχερά παίγνια διεξάγονται μέσω λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών και, σε ενδεχόμενο αιφνιδιαστικού ελέγχου, υπάρχει η δυνατότητα είτε αλλαγής της απεικόνισης της οθόνης από τυχερά παίγνια σε ιστοσελίδες αναζήτησης διαδικτύου, είτε κλεισίματός τους. Για τον σκοπό αυτό, οι εξυπηρετητές δικτύου (server) βρίσκονται καλά κρυμμένοι εντός ή εκτός καταστήματος.

Επίσης, σε κάποιες περιπτώσεις, οι παίκτες που λαμβάνουν μέρος σε τυχερά παίγνια μέσω διαδικτύου θεωρούν ότι συμμετέχουν σε νόμιμο ιστότοπο διαδικτυακού στοιχηματισμού, ενώ στην πραγματικότητα είναι παράνομος (π.χ. μέσω ανακατευθύνσεων σε άλλες IP διευθύνσεις και ρυθμίσεων των υπολογιστών).

Η επαναλειτουργία επιχειρήσεων και η συνέχιση της εγκληματικής δράσης διατηρούν ανοικτά ζητήματα, όπως η δυνατότητα κατάσχεσης του συνόλου του εξοπλισμού των παραβατών και η επιβολή σφράγισης στα παράνομα καταστήματα.

Τέλος, η πρόβλεψη κυρώσεων αναφορικά με τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και τις επιχειρήσεις προσφοράς υπηρεσιών διαδικτύου, τα οποία δεν επιτρέπουν την ελεύθερη πρόσβαση στο κοινό, η αυστηριοποίηση της ποινής της τέλεσης του αδικήματος της παρεμπόδισης του αστυνομικού ελέγχου σε αυτές τις περιπτώσεις, σε συνδυασμό με τη στελέχωση των αρμόδιων οργάνων με καταρτισμένο προσωπικό και την παρουσία αυτών κατά τον έλεγχο, θεωρούνται μοχλοί αντιμετώπισης της παράνομης αυτής δραστηριότητας.

Κοινωνική και Ασφαλιστική Προστασία

Η προώθηση της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομικής ανάπτυξης, της απασχόλησης και της αξιοπρεπούς εργασίας για όλους αποτελεί έναν από τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης που έχουν τεθεί από τον ΟΗΕ¹⁸.

Στο πλαίσιο αυτό, επιχειρείται η διασφάλιση πλήρους και παραγωγικής απασχόλησης και δημιουργίας αξιοπρεπών θέσεων εργασίας, η προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων και η προαγωγή ασφαλών συνθηκών εργασίας για όλους.

Παράλληλα, η προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης και των διεθνώς αναγνωρισμένων ανθρωπίνων και εργασιακών δικαιωμάτων αποτελεί επιδίωξη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (INTERNATIONAL LABOUR ORGANIZATION - ILO) ως ειδικευμένης οργάνωσης του ΟΗΕ.

¹⁸ https://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=20&Itemid=22

Σε διεθνές επίπεδο, η ανασφάλιστη-αδήλωτη εργασία συνιστά φαινόμενο με δυσμενείς και πολύπλευρες επιπτώσεις, καθώς υποβαθμίζει - πρώτα και κύρια - τα δικαιώματα και την προστασία των ίδιων των εργαζομένων, αποδυναμώνει τα δημόσια έσοδα και τη χρηματοδοτική επάρκεια του ασφαλιστικού συστήματος, νοθεύει τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων και υπονομεύει καίρια τις αναπτυξιακές προοπτικές της οικονομίας.

Η αντιμετώπιση του ζητήματος, ιδίως όταν επικρατούν δύσκολες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και ασθενή επιχειρηματικά περιβάλλοντα, αποτελεί ειδικότερη πρόκληση¹⁹.

Σε εθνικό πλαίσιο, η αδήλωτη-ανασφάλιστη εργασία, ως φαινόμενο με βαθιές ρίζες στην ελληνική κοινωνία και οικονομία, αποτελεί ένα σημαντικό πρόβλημα για την οικονομία, την αγορά εργασίας και την κοινωνία εν γένει.

Η θεσμοθέτηση του νομικού πλαισίου καταπολέμησης της αδήλωτης εργασίας συνιστά ένα από τα πιο σημαντικά μέσα αντιμετώπισης του φαινομένου. Εξίσου σημαντική κρίνεται η διασφάλιση της υλοποίησης και πρακτικής εφαρμογής των νομοθετικών επιταγών, η οποία συνδέεται με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των κρατικών υπηρεσιών και μηχανισμών ελέγχου της εργατικής νομοθεσίας²⁰.

Ως αδιαμφισβήτητο θεωρείται το γεγονός ότι η πανδημία COVID-19 θα επιφέρει αλλαγές στην αγορά εργασίας, με τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και προστασίας να αναμένεται να επωμιστούν μεγάλο βάρος. Η μείωση θέσεων και συνολικών ωρών εργασίας, η ταχύτατη διάδοση της τηλεργασίας, η συμπίεση του εργατικού εισοδήματος αλλά και η περαιτέρω διάδοση των επισφαλών και άτυπων μορφών απασχόλησης στη "γκρίζα" αγορά εργασίας αποτελούν κάποιες χαρακτηριστικές εξελίξεις.

Στον τομέα προστασίας των κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών (θέματα κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας), οι υποθέσεις της Δ.Ο.Α. αφορούσαν κυρίως παραβάσεις της ασφαλιστικής-εργατικής νομοθεσίας (αδήλωτη-ανασφάλιστη εργασία) και εξαπάτηση ασφαλιστικών Οργανισμών και Φορέων παροχής ιατρικής φροντίδας.

¹⁹http://www.sev.org.gr/Uploads/Documents/49757/1_Diagnostic_Report_on_undeclared_work_in_Greece_gr.pdf

²⁰ http://www.eiead.gr/publications/docs/2015/ETHSIA_2018_WEB.pdf

Οι αναληφθείσες δράσεις στον τομέα αυτόν αποσκοπούν στην επίτευξη πραγματικού οφέλους των εργαζομένων, των επιχειρήσεων, της οικονομίας και της κοινωνίας.

Η διακρίβωση δράσης εγκληματικής οργάνωσης, τα μέλη της οποίας διέπρατταν κατ' επάγγελμα τα αδικήματα της απάτης και πλαστογραφίας σε βάρος του ελληνικού Δημοσίου, μέσω της σύστασης εικονικών εταιρειών ή την εκμετάλλευση ήδη υπάρχουσών και την εικονική ασφάλιση ατόμων σε αυτές, επιβεβαιώνει τη σοβαρότητα του ζητήματος.

Οργανωμένο Οικονομικό Έγκλημα

Το οργανωμένο έγκλημα αποτελεί διαχρονική απειλή για τους πολίτες, τους κρατικούς θεσμούς, τις επιχειρήσεις και την οικονομία στο σύνολό της, ενώ η ανάγκη συνεπούς και συνεργατικής δράσης αποτελεί καθοριστικό παράγοντα αντιμετώπισής του.

Στο πλαίσιο διαρκούς επιδίωξης εξασφάλισης στους πολίτες του αγαθού της ασφάλειας και της προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών τους, η καταπολέμηση του σοβαρού και του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος τίθεται ως μία από τις προτεραιότητες της Ελληνικής Αστυνομίας. Προς το σκοπό αυτό, αποτελούν προτεραιότητα ο εμπλουτισμός γνώσεων και η ενίσχυση συγκέντρωσης και ανάλυσης πληροφοριών.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τόσο από την EUROPOL όσο και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ε.Ε., κρίνεται ότι τα μεγάλης κλίμακας εγκληματικά δίκτυα εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους για την εσωτερική ασφάλεια της Ε.Ε. και την ασφάλεια και ευημερία των πολιτών της, λόγω της έντασης και του διασυνοριακού χαρακτήρα της δραστηριότητάς τους. Χαρακτηριστικό τους γνώρισμα αποτελεί η ταχύτητα με την οποία επωφελούνται από τις νέες ευκαιρίες και η προσαρμοστικότητά τους απέναντι στα παραδοσιακά μέτρα επιβολής του νόμου.

Παράλληλα, ως νευραλγικής σημασίας θέμα κρίνεται η ενίσχυση των μέσων αντιμετώπισης των χρηματοοικονομικών πτυχών του εγκλήματος.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, αφενός η καταπολέμηση των διακρατικών εγκληματικών δικτύων και αφετέρου η αναγνώριση, η ανάλυση και η ανταπόκριση στις αναδυόμενες εγκληματικές απειλές, αποτελούν τους δύο γενικούς στόχους της στρατηγικής της INTERPOL (Organized and Emerging Crime Strategy 2016-2020).

Σε πλήρη ταύτιση, το Ινστιτούτο Έρευνας των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Έγκλημα και τη Δικαιοσύνη (UNICRI) αναγνωρίζει το διεθνικό οργανωμένο έγκλημα ως μια από τις μεγαλύτερες απειλές για την ανάπτυξη και την ασφάλεια, με ικανότητα να προσαρμόζεται συνεχώς στις αλλαγές, σε τοπικό και διεθνές επίπεδο, ενώ τα προβλήματα που δημιουργεί απαιτούν συντονισμένη δράση σε διεθνές επίπεδο.

Ειδικότερα, στον τομέα του οικονομικού εγκλήματος, παρατηρείται ανάπτυξη δικτύων διεθνούς εμβέλειας, με χαρακτηριστικά γνωρίσματα τη μεγάλη ευελιξία και προσαρμοστικότητα στις γενικότερες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, στις τεχνολογικές εξελίξεις (όπως τη διάδοση των υπηρεσιών διαδικτύου και τεχνικών μέσων πληρωμής, το ηλεκτρονικό χρήμα, τα αυτοματοποιημένα συστήματα μεταφορών και πληρωμών, τη χρήση εφαρμογών επικοινωνίας δεδομένων όπως Viber, WhatsApp, Messenger, το σκοτεινό διαδίκτυο κ.λπ.) και στις δυνατότητες και μεθόδους της δράσης των Διωκτικών Αρχών.

Σε εθνικό επίπεδο, η εικόνα της εγκληματικότητας που αποκτήθηκε, αλλά και η πρόβλεψη της κατάστασης των ιδιαίτερων επιμέρους χαρακτηριστικών που επηρεάζουν το οικονομικό έγκλημα, όπως η οικονομική κατάσταση και η γεωγραφική θέση της Χώρας (ως συνδεδετικός κρίκος των τρίτων χωρών με την Ε.Ε.) και η φύση της αγοράς (κατάργηση ελέγχων στην κίνηση προϊόντων και κεφαλαίων, στάση καταναλωτών απέναντι σε παράνομες δραστηριότητες κ.λπ.) αποτελούν προειδοποιητικές ενδείξεις της δράσης εγκληματικών δικτύων στην Ελλάδα.

Η πλήρης χαρτογράφηση της δραστηριότητας μελών εγκληματικών οργανώσεων και του ακριβούς τρόπου δράσης (modus operandi) ανέδειξε την ευρηματικότητα των εμπλεκόμενων, καθώς και την εκδήλωση χαρακτηριστικής αδιαφορίας για τη ζημία που προκαλείται, η οποία, σε αρκετές περιπτώσεις, δεν είναι ξεκάθαρη, αφορά δε ακόμη και διακινδύνευση της ανθρώπινης ζωής και υγείας (χαρακτηριστικά αναφέρονται οι υποθέσεις παράνομης διακίνησης τσιγάρων και ποτών).

Μέτρα αντιπαρακολούθησης-αντίμετρα σύλληψης, όπως χρήση πλαστών εγγράφων και στοιχείων (στοιχείων ταυτότητας, συνοδευτικών μεταφοράς προϊόντων, φορολογικών στοιχείων, πινακίδων κυκλοφορίας κ.λπ.), χρήση νόμιμων δομών προς διευκόλυνση και απόκρυψη παράνομων ενεργειών, χρήση μηχανισμών απενεργοποίησης συσκευών εντοπισμού (GPS), χρήση «ghost numbers», χρήση ψευδώνυμων και κωδικοποιημένων φράσεων κατά τις επικοινωνίες, χρήση οχημάτων ως προπομπών, απόκρυψη παράνομων προϊόντων σε νόμιμα, επιλογή διακίνησης σε μικρά πακέτα, προσπάθεια διατήρησης ανωνυμίας κατά την πραγματοποίηση συναλλαγών, 24ωρη διαμονή εμπλεκόμενων σε χώρους παράνομης παρασκευής προϊόντων κ.λπ. αποτελούν μέρος όσων ήδη έχουν αποτυπωθεί, κατά τη διερεύνηση των πρόσφατων υποθέσεων.

Η στρατηγική αντιμετώπισης του οργανωμένου οικονομικού εγκλήματος και η ορθή διαχείριση των σοβαρών αυτών θεμάτων δε μπορεί παρά να έχει ως κριτήρια αναφοράς αφενός την εξάλειψη αδυναμιών των ελεγκτικών Αρχών και αφετέρου τη λήψη μιας σειράς μέτρων σε νομοθετικό πλαίσιο (π.χ. μέτρα προς αποφυγή παραλήψεων, καθυστέρησης αναθεώρησης, αναντιστοιχιών με δοκιμασμένα διεθνή πρότυπα, πρόβλεψης χαλαρών ποινών κ.λπ.).

Εξίσου καθοριστικής σημασίας είναι η αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των Διοικητικών Αρχών, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, μέσω της ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών και ανάπτυξης κοινών δράσεων.

Επιπρόσθετα, πέραν της μείωσης των κινήτρων και των ευκαιριών διάπραξης οικονομικών εγκλημάτων, ο προσδιορισμός δεσμών μεταξύ φαινομενικά μη σχετιζόμενων εγκλημάτων και η ενίσχυση της ικανότητας ανίχνευσης, δέσμευσης, κατάσχεσης και δήμευσης περιουσιακών στοιχείων μπορεί να αποτελέσει καθοριστικό παράγοντα αντιμετώπισης του φαινομένου, καθώς, πλέον της αποστέρησης του δράστη από τα κέρδη του εγκλήματος, εμποδίζεται η χρήση αυτών για διευκόλυνση άλλων μορφών εγκλήματος.

2. Συμπεράσματα - Στόχοι

Η διατήρηση υψηλού αριθμού υποθέσεων εξάρθρωσης εγκληματικών οργανώσεων (στην πλειονότητά τους διεθνικού χαρακτήρα), κατηγορουμένων και συλληφθέντων το έτος 2020, καθώς και η φύση των εν λόγω υποθέσεων, αντανακλά μια από τις θετικές πτυχές της στρατηγικής που αναπτύχθηκε και υλοποιήθηκε, με στόχο την καταπολέμηση του οργανωμένου οικονομικού εγκλήματος.

Λόγω των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση της διασποράς του COVID-19 και των επιτακτικών αναγκών αντιμετώπισης σοβαρού κινδύνου δημόσιας υγείας, τα αποτελέσματα δράσης της Δ.Ο.Α. αποκτούν ειδικότερη σημασία.

Η αντικειμενικά πολύπλοκη και χρονοβόρα διαδικασία της έρευνας, η οποία απαιτούσε επιδέξιους χειρισμούς από το εξειδικευμένο προσωπικό, επέφερε ως αποτέλεσμα την ολική αποπεράτωση χαρακτηριστικών υποθέσεων, με τη σύλληψη ηγετικών μελών των οργανώσεων.

Η προώθηση αντίστοιχης στρατηγικής, η οποία αφενός βασίζεται στην αποστολή και τις αρμοδιότητες της Δ.Ο.Α., συντασσόμενη με τους στόχους και τις προτεραιότητες του Προγράμματος Αντεγκληματικής Πολιτικής 2020-2024 του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και αφετέρου προάγει τα αποτελέσματα της δράσης αυτής, απαιτεί κινήσεις τόσο σε βραχυπρόθεσμη όσο και σε μακροπρόθεσμη κατεύθυνση.

Στο πλαίσιο του επανακαθορισμού στόχων και προτεραιοτήτων για παραγωγή καλύτερων αποτελεσμάτων, έμφαση δίνεται σε στόχους προηγούμενων ετών που δεν υλοποιήθηκαν ή υλοποιήθηκαν μερικώς, στην ενδυνάμωση των παραγόντων που συνέβαλαν στην επιτυχή έκβαση υποθέσεων, αλλά και στην αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων-δυσλειτουργιών που παρατηρήθηκαν.

Επιπρόσθετα, οι απειλές και οι κίνδυνοι από το οργανωμένο οικονομικό έγκλημα που παρατηρούνται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, η στενή παρακολούθηση της τροποποίησης επιχειρηματικών μοντέλων των κυκλωμάτων βάσει των ευκαιριών, κινήτρων, του πρόσφορου εδάφους κερδοφορίας και της αντίστοιχης ζήτησης, η υιοθέτηση καλών πρακτικών και η αξιολόγηση διεθνών συστάσεων, αποτελούν αντικείμενο συνεκτίμησης.

Ειδικότερα, οι στόχοι της Υπηρεσίας, αφορούν τέσσερις θεματικές που διαμορφώνονται ως ακολούθως:

i) Αντιμετώπιση των εγκλημάτων αρμοδιότητας Δ.Ο.Α., με εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων Επιχειρησιακής και Στρατηγικής Ανάλυσης και πραγματοποίηση συναφών δράσεων συνεχούς προώθησης.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Ανάπτυξη μεθοδολογίας παρακολούθησης και αξιολόγησης των δράσεων της Υπηρεσίας, ανά τομέα ενδιαφέροντος, έγκαιρος εντοπισμός των προβλημάτων που ανακύπτουν και άμεση εξαγωγή συμπερασμάτων προς επίλυσή τους.
- Εφαρμογή πολιτικής ποιοτικού και ποσοτικού ελέγχου παραγωγής έργου και αποτελεσμάτων των υποθέσεων που χειρίζεται η Υπηρεσία.
- Εκτίμηση κινδύνου και επιπέδου απειλής εκδήλωσης εγκληματικών συμπεριφορών, με την τήρηση μεγάλου εύρους στατιστικών δεικτών και χαρτογράφησης, σε λεπτομερειακό επίπεδο (ανά αδίκημα, περιοχή, περίοδο τέλεσης, χαρακτηριστικά δραστών κ.λπ.).
- Συστηματική διεξαγωγή στοχευμένων ελέγχων, βάσει μιας ολοκληρωμένης διαδικασίας ανάλυσης κινδύνου.

- ii)** Αποτελεσματικότερη δράση της Υπηρεσίας - συνεργασία με άλλες συναρμόδιες Υπηρεσίες και Φορείς (διυπηρεσιακή-διεπιστημονική-διασυνοριακή).

Ενίσχυση της συνεργασίας με άλλες αστυνομικές Υπηρεσίες, δημόσιους και ιδιωτικούς Φορείς και Οργανισμούς, σε εθνικό και διεθνικό επίπεδο, αλλά και με τους ίδιους τους πολίτες.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Προώθηση της συστηματικής συνεργασίας με τις λοιπές Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, σε πληροφοριακό και επιχειρησιακό επίπεδο.

Εκμετάλλευση του δικτύου αστυνομικών συνδέσμων της Δ.Ο.Α. και της Υ.Ο.Α.Β.Ε. στις περιφερειακές Αστυνομικές Διευθύνσεις, αλλά και ανάπτυξη στενών σχέσεων μεταξύ του προσωπικού των συναρμόδιων Υπηρεσιών που εκτελούν όμοια καθήκοντα.

- Περαιτέρω συνεργασία, τόσο σε επίπεδο ανταλλαγής πληροφοριών, όσο και σε επίπεδο επιχειρησιακής δράσης (μεικτά κλιμάκια ελέγχου), μεταξύ συναρμόδιων Αρχών ελέγχου εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας και επιβολής κυρώσεων.

Ανάπτυξη επαφών, κυρίως με στελέχη Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων, του Λιμενικού Σώματος, της Γενικής Διεύθυνσης Σ.Δ.Ο.Ε., της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, του Ε.Φ.Κ.Α. και του ΣΕΠΕ.

- Δυνατότητα άμεσης πρόσβασης της Δ.Ο.Α. σε Πληροφοριακά Συστήματα – Ηλεκτρονικές Εφαρμογές άλλων Υπηρεσιών ή Αρχών, προς υποβοήθηση του ερευνητικού έργου, με εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτό προσωπικό της.

Ειδικότερα, πρόσβαση σε συστήματα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.), όπως το Σύστημα Ικνηλασιμότητας Καπνικών Προϊόντων, στα Πληροφοριακά Συστήματα ΟΠΕΚΕΠΕ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στα Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε., σε συστήματα της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, όπως το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) και Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ), στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σε συστήματα της Γενικής Γραμματείας Μεταναστευτικής Πολιτικής, Υποδοχής και Ασύλου του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, όπως το Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) και στις Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Ελληνικού Κτηματολογίου (ektimatologio) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

- Ενίσχυση της συνεργασίας με αντίστοιχες αλλοδαπές Διοικητικές και άλλες Αρχές Ευρωπαϊκών και Διεθνών Οργανισμών (όπως EUROPOL, INTERPOL, OLAF, FIOD, EUIPO κ.λπ.), μέσω των θεσμοθετημένων διαύλων επικοινωνίας, για την προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών, άλλα και της διαθέσιμης τεχνογνωσίας και πρακτικής έρευνας και αντιμετώπισης αδικημάτων κοινού ενδιαφέροντος, με συμμετοχή σε σχετικές επιμορφωτικές δράσεις. Επιπλέον, συμμετοχή της Δ.Ο.Α. σε κοινές διεθνείς επιχειρησιακές δράσεις και επιχειρησιακά σχέδια, για την καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος.
- Εκπροσώπηση σε διεθνείς επιχειρησιακές συναντήσεις, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε διεθνές επίπεδο.
- Περαιτέρω αξιοποίηση της υποστήριξης που μπορεί να παρασχεθεί από τα «Έργα Ανάλυσης» της EUROPOL και προώθηση της ποιοτικής και ποσοτικής συνεισφοράς της Δ.Ο.Α. σε αυτά, με σκοπό την εξάρθρωση των οργανωμένων κυκλωμάτων σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.
- Αξιοποίηση των Κοινών Ομάδων Έρευνας (Joint Investigation Teams - JITs), ως εργαλείου διεθνούς συνεργασίας, για την αντιμετώπιση του διασυνοριακού εγκλήματος.

- Διεύρυνση της συνεργασίας με δημόσιους και ιδιωτικούς Φορείς (εκπροσώπους ενώσεων επαγγελματιών, ασφαλιστικές εταιρείες, ενώσεις τραπεζών, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οργανώσεις, σωματεία πολιτών κ.λπ.), για τη διευκόλυνση της προληπτικής και κατασταλτικής δράσης της Υπηρεσίας.
- Ενίσχυση συνεργασίας με τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.), τον Ενιαίο Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (Ε.Φ.Ε.Τ.), καθώς και με Τμήματα της Γενικής Διεύθυνσης Τροφίμων και Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για την καταπολέμηση όλων των μορφών παράνομης διακίνησης φαρμάκων, τροφίμων και φυτοφαρμάκων, αντίστοιχα.
- Προώθηση συνεργασίας με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της Χώρας, για την αξιοποίηση ερευνών σχετικά με τη στάση των καταναλωτών απέναντι σε εγκλήματα αυξημένου ενδιαφέροντος (φοροδιαφυγή, λαθρεμπόριο και παρεμπόριο).
- Αποσυμφόρηση της Δ.Ο.Α. από τον όγκο των εισερχόμενων δικογραφιών που αφορούν αδικήματα ήσσονος σημασίας, τα οποία μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά από τις λοιπές Υπηρεσίες, προκειμένου να μη πλήττει ο επιχειρησιακός χαρακτήρας της και η διερεύνηση αδικημάτων που συνδέονται με το οργανωμένο οικονομικό έγκλημα. Σε αυτό το πρόβλημα, καθοριστικής σημασίας κρίνεται η συμβολή των Δικαστικών Αρχών, ως προς τη διαδικασία χρέωσης των εισαγγελικών παραγγελιών.
- Λήψη αναγκαίων νομοθετικών πρωτοβουλιών, προς αποκατάσταση της αναντιστοιχίας που προκύπτει μεταξύ των πολυάριθμων δικογραφιών και του περιορισμένου αριθμού των χειριστών που διατίθενται για την περαίωσή τους. Η αναντιστοιχία αυτή προέκυψε από την επιστροφή των υποθέσεων της Α.Α.Δ.Ε. στις κατά περίπτωση αρμόδιες Εισαγγελικές και Δικαστικές Αρχές, λόγω της σύστασης της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος.

iii) Περαιτέρω εκσυγχρονισμός της Υπηρεσίας, όπως επιβάλλεται από την εξέλιξη του οικονομικού εγκλήματος και τη συνεχή ανάπτυξη της τεχνολογίας.

Ο κατάλληλος υλικοτεχνικός εξοπλισμός, με σύγχρονα επιστημονικά μέσα (υλικό και λογισμικό), θα συμβάλει στην επίτευξη του έργου της, σε συνδυασμό πάντα με την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της, το οποίο θα πρέπει να μετεκπαιδεύεται κατάλληλα (εξειδίκευση – διαρκής κατάρτιση), προκειμένου να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Δυναμική επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό της Δ.Ο.Α. για την ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, με σκοπό την επιτυχημένη εκτέλεση των καθηκόντων του και τη γρήγορη προσαρμογή στις νέες συνθήκες που δημιουργούνται (μέσω της εντατικοποίησης της συμμετοχής σε επιμορφωτικά συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια, εργαστήρια και λοιπά εκπαιδευτικά προγράμματα, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο).

Μεταξύ άλλων, επιμορφωτικές δράσεις σε θέματα Διαχείρισης και Ανάλυσης Πληροφοριών, σε εργαλεία λογισμικού έρευνας, σε ειδικά θέματα έρευνας για αδικήματα διανοητικής ιδιοκτησίας, ικνηλασιμότητας προϊόντων και σε θέματα διαχείρισης Πληροφοριακών Συστημάτων.

- Περαιτέρω αξιοποίηση διεθνών εκπαιδεύσεων για το σοβαρό και οργανωμένο οικονομικό έγκλημα, τη διασυνοριακή εγκληματικότητα, την ανάλυση πληροφοριών, τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας, τα νέα ηλεκτρονικά μέσα πληρωμών, το λαθρεμπόριο προϊόντων, την απομίμηση προϊόντων κ.λπ..
- Εκσυγχρονισμός των υλικών μέσων της Υπηρεσίας (τεχνολογικός εξοπλισμός, μηχανοκίνητος στόλος, κτιριακή υποδομή κ.λπ.), με την εκμετάλλευση κάθε διαθέσιμου προγράμματος χρηματοδότησης.

- Αξιοποίηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων για την αναβάθμιση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού της Υπηρεσίας και τη συμμετοχή σε εκπαιδευτικές και άλλες δράσεις (εθνικά προγράμματα, προγράμματα του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας – I.S.F., χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων μέσω Ε.Σ.Π.Α. κ.λπ.), τα οποία θα συμβάλουν στην καλύτερη εκπλήρωση της αποστολής της.
- Εκπόνηση προτάσεων για νομοθετικές παρεμβάσεις, τόσο για προβλήματα που ήδη έχουν εντοπιστεί και δυσχεραίνουν τη λειτουργία της Υπηρεσίας, όσο και για αυτά που εκτιμάται ότι θα προκύψουν μελλοντικά, για τη διευκόλυνση του έργου της και την εναρμόνιση με τις σχετικές ευρωπαϊκές οδηγίες και τα διεθνή πρότυπα.
- Ειδικότερα, θα μπορούσαν να υποβληθούν προτάσεις για την αναθεώρηση (τροποποίηση και συμπλήρωση) της ισχύουσας νομοθεσίας, στα νέα δεδομένα, με βαρύτητα στα κενά που εντοπίζονται στην προσπάθεια καταστολής του οικονομικού εγκλήματος. Ενδεικτικά, αναφέρεται η απλούστευση των διαδικασιών και μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων άμεσης ανεύρεσης των υπεύθυνων λειτουργίας ιστοσελίδων, μέσω των οποίων διαπράττονται οικονομικά εγκλήματα, όπως η πώληση προϊόντων παρεμπορίου, με παράλληλη πρόβλεψη για διακοπή της λειτουργίας τους.
- Νομοθετική παρέμβαση σχετικά με την έξαρση του φαινομένου της παράνομης κυκλοφορίας φαρμάκων, σε συνάφεια με την πανδημία και τη νομοθετικά χαμηλή εγκληματική απαξία, έναντι της σοβαρότητάς του (π.χ. υιοθέτηση της σύμβασης «MEDICRIME» από την Ελλάδα και παροχή δυνατότητας να «κατεβαίνουν» σελίδες που διακινούν ψευδεπίγραφα φάρμακα).
- Αναμόρφωση νομοθετικού πλαισίου που σχετίζεται με τη διακίνηση απομιμητικών προϊόντων, κυρίως μέσω σελίδων διαδικτύου ή/και σελίδων κοινωνικής δικτύωσης, με αντίστοιχη πρόβλεψη αυστηρότερων ποινών, ενδυνάμωση στρατηγικής και εκπόνηση δράσεων, στο πλαίσιο της αντεγκληματικής πολιτικής, για τη μεγιστοποίηση πιθανότητας σύλληψης δραστών, ως παράγοντες που θα μπορούσαν να δράσουν προληπτικά και κατασταλτικά.

- Αναμόρφωση της νομοθεσίας που αφορά στη διενέργεια τυχερών παιγνίων και παράνομου στοιχηματισμού, σε συνεργασία με το αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, λόγω της σχεδόν αποκλειστικής διαδικτυακής διεξαγωγής αυτών.
- Τροποποίηση του ισχύοντος Π.Δ. λειτουργίας της Δ.Ο.Α., ώστε να δημιουργηθεί Τμήμα που να ασχολείται αποκλειστικά με τα απομιμητικά προϊόντα και το λαθρεμπόριο.
- Ενίσχυση με εξειδικευμένο προσωπικό ειδικών καθηκόντων, οικονομικής και νομικής επιστήμης, για την υποστήριξη του έργου της Δ.Ο.Α., ενέργεια που κρίνεται επιτακτική, λόγω και των μετακινήσεων ελεγκτών της Δ.Ο.Α. σε άλλες Υπηρεσίες.
- Επιπλέον, θέσπιση διατάξεων σχετικών με τη μονιμότητα του προσωπικού στην Υπηρεσία και δη των Αξιωματικών Ειδικών Καθηκόντων, προς διευκόλυνση του έργου της, καθώς συχνά παρατηρείται η μετακίνησή του σε άλλες Υπηρεσίες ή και Υπουργεία, διαδικασία που ανακόπτει την ανάπτυξη της Δ.Ο.Α..

Η εξειδίκευση του προσωπικού, η οποία επιτυγχάνεται με τις στοχευμένες εκπαιδευτικές δράσεις και την εργασιακή εμπειρία, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια που καταβάλλεται, προκειμένου η Υπηρεσία να ανταποκρίνεται στις ποικιλόμορφες και αυξανόμενες απαιτήσεις (παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας και αυξημένης αποτελεσματικότητας, μέσω συστήματος που αξιοποιεί στο έπακρο τις δυνατότητες όλου του ανθρώπινου δυναμικού).

- iv)** Διεύρυνση επικοινωνίας Δ.Ο.Α. με τους πολίτες και περαιτέρω αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων αυτής, με γνώμονα τη διατήρηση σχέσεων εμπιστοσύνης.

Η λειτουργία του Τηλεφωνικού Κέντρου και των λοιπών διαθέσιμων τρόπων επικοινωνίας (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο-φυσική αλληλογραφία-αυτοπρόσωπη προσέλευση), σε συνδυασμό με την ανάπτυξη δράσεων, ενισχύει την εκούσια φορολογική συμμόρφωση των πολιτών, την αποστροφή τους προς τυχόν παραβάσεις, την επιθυμία συνεργασίας τους με τις Αρχές κ.λπ..

ΣΤΟΧΟΙ:

- Ενημέρωση του κοινού (έκδοση ενημερωτικού υλικού για προβολή από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και το διαδικτυο-ενημερωτικό υλικό για τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς και αντίστοιχο έντυπο για διανομή στους πολίτες), σχετικά με αδικήματα αρμοδιότητας Δ.Ο.Α., προκειμένου να καταστεί σαφής ο ρόλος της.
- Προβολή του έργου της Δ.Ο.Α. μέσω του έγγραφου και ηλεκτρονικού τύπου, για προσέγγιση των πολιτών, με σκοπό τη θεμελίωση της συνεργασίας μαζί τους και την παροχή πληροφοριών, με γνώμονα την αντιμετώπιση του οικονομικού εγκλήματος.

Σημαντικά συμβάλλει στον τομέα αυτό η ανακοίνωση των Δελτίων Τύπου στην επίσημη ιστοσελίδα της Ελληνικής Αστυνομίας, στα οποία αποτυπώνονται πλήθος σημαντικών υποθέσεων που χειρίστηκε η Υπηρεσία, αλλά και η δημοσίευση παρόμοιων συγκεντρωτικών στοιχείων, όπως η ετήσια δραστηριότητα της Δ.Ο.Α..

- Διοργάνωση εκπαιδευτικών ημερίδων και διαλέξεων, με συμμετοχή στελεχών της Υπηρεσίας, προκειμένου να ενημερωθεί το κοινό για τις αρνητικές συνέπειες της φοροδιαφυγής (διαμόρφωση φορολογικής συνείδησης).
- Ανάπτυξη δράσεων κοινωνικής πρόληψης σημαντικών πτυχών του οικονομικού εγκλήματος, με έμφαση στην παροχή πληροφόρησης για το γενικότερο αντίκτυπο και το βαθμό πρόκλησης συνεπειών (υγεία, ασφάλεια, οικονομία, κοινωνική ανισότητα κ.λπ.) από τη διάπραξη αδικημάτων όπως το παρεμπόριο και το λαθρεμπόριο ή ακόμη και από την αγορά των προϊόντων αυτών.
- Συμμετοχή εκπροσώπων της Δ.Ο.Α. σε ημερίδες, προς ενημέρωση και περαιτέρω ευαισθητοποίηση των πολιτών, σχετικά με την αποφυγή θυματοποίησής τους, για τις περιπτώσεις που οι ίδιοι εξαπατούνται, σχετικά με τη νομιμότητα των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ				
A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜ/ΝΤΩΝ
1.	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ EURO2000	ΣΥΣΚΕΨΗ	ΙΣΠΑΝΙΑ (Αλικάντε)	1
2.	CEIFAC - FINANCIAL INVESTIGATIONS AND FINANCIAL CRIME ANALYSIS	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΓΑΛΛΙΑ (Στρασβούργο)	1
3.	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	ΣΥΣΚΕΨΗ	ΟΛΛΑΝΔΙΑ (Χάγη)	2
4.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ (FINANCIAL INVESTIGATION LINKED TO FACILITATION OF ILLEGAL IMMIGRATION)	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	ΟΛΛΑΝΔΙΑ (Αμστερνταμ)	1
5.	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ CEPOL ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ WESTERN BALKANS FINANCIAL INVESTIGATIONS (FI PROJECT) ΜΕ ΘΕΜΑ: «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΑΤΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	ΒΟΣΝΙΑ - ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ (Σεράγεβο)	2
6.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ (EXCHANGE PROGRAM) ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ (CEPOL) ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019	ΠΑΡΟΧΗ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑΣ	ΒΟΣΝΙΑ - ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ (Σεράγεβο)	1

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜ/ΝΤΩΝ
1.	Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΠΑΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	Αθήνα	2
2.	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	Αθήνα	1
3.	ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΧΕΙΡΑΓΩΓΗΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ	ΣΥΣΚΕΨΗ	Αθήνα	1
4.	ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΕΛΙΚΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΈΡΓΟΥ «ASGARD»	ΗΜΕΡΙΔΑ	Αθήνα	2
5.	ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ & ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ	ΣΥΣΚΕΨΗ	Αθήνα	1
6.	ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ - ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	Αθήνα	1
7.	ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΠΟΜΙΜΗΤΙΚΩΝ & ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΣΥΣΚΕΨΗ	Αθήνα	1
8.	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ (ΕΛΠ, ΔΛΠ, IPSAS)	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	Αθήνα	2
9.	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ (ΕΛΠ, ΔΛΠ, IPSAS)	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	Αθήνα	2

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΜΕ ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜ/ΝΤΩΝ
1.	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ. FINANCIAL INTELLIGENCE AND ANALYSIS OF FINANCIAL DATA	ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	1
2.	ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ. INTERNATIONAL ASSET RECOVERY	ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	2

**Τμήμα Διαχείρισης Πληροφοριών
& Στρατηγικής**

**Λεωφ. Αλεξάνδρας 173, ΤΚ 115 22
τηλ: +30 2106425807
email: doa2@hellenicpolice.gr**